PM
991
B58
1893
SOA

GENESES.

PM991
Z7A3
1893

For the Bureau of Ethnology,
Smithsonian Institution,
From A. S. W. Robertson,
Muscogee, I. T., Oct. 3rd, 1893.

Kang.

Translated by Rev. J. Ross Ramsay of the Presbyterian Mission among the Seminoles, Rev. Dorsey Tefe reviewing it (with him).

Revised by ~~Mrs.~~, A. E. W. Robertson, (Mrs. W. S.) with the help of different Creeks, chiefly Mrs. F. B. Severs, Hon David Anderson, and Revs J. A. Sand and J. W. Perryman.

PM
991
B59

NAKCOKV MOSES COYVTE ENHVTECESKV

1893
Soa

CENESES KIHOCAT,

HEPLUVLKE EM PUNVKV ENHVTECESKV

ES COHOYVTE TOHTVLELIHOCET OS.

BUREAU OF ETHNOLOGY
2623
.993
LIBRARY.

THE FIRST BOOK OF MOSES,

COMMONLY CALLED

GENESIS,

TRANSLATED FROM

THE ORIGINAL HEBREW

INTO THE MUSKOKEE LANGUAGE.

E by Rev. J. Ross Ramsay J.

NEW YORK:
AMERICAN BIBLE SOCIETY,
INSTITUTED IN THE YEAR MDCCCXVI.

1893.

Muskokee, Genesis, 18*mo.*] [FIRST EDITION.

PM991
Z7A3
1893

NAKCOKV MOSES COYVTE ENHVTECESKV,

CENESES KIHOCAT.

SETENTVCKE 1.

Enhvteceskv omof Hesaketvmeset hvlwe ekvnvu hayvtes.

2 Momén ekvnvt, en heckv temvpokekot omen, tvnket omvtes: momen yomucket laukat ohonvpvn ocvtes: momen Hesaketvmese em Puyvfekcvt uewv ohonvpvn oh nekeyvtes.

3 Momen Hesaketvmeset, Hvyayvket ocekvs, mahken, hvyayvket ocvtes.

4 Momen Hesaketvmeset hvyayvken *hecat*, heret omen hecvtes: momet Hesaketvmeset hvyayvken yomuckan etekvpicvtes.

5 Momet Hesaketvmeset hvyayvken Yom hocefet yomuckan Lilvn hocefvtes. Momen yafke hvthvyvtke tepakat nettv enhvteceskv tates.

6 Momen, Tektvnkat uewv etennvrkvpvn ocekvs, momet uewvn uewv enkvpvken etekvpicekvs, Hesaketvmeset makvtes.

7 Momet Hesaketvmeset tektvnkan hayvtes, momet uewv mv tektvnkat elecv ocakat mv tektvnkat onvpv ocakat tepakan etekvpicvtes: momen momvtes.

8 Momen Hesaketvmeset tektvnkat Svmayem hocefvtes.

Momen yafke hvthvyvtke tepakat nettv svhokkolat tates.

9 Momen, Uewv hvlwat elecv ocakat hvmkusen etohkvliket omekvs, momen ekvnv kvrpet heckekvs, Hesaketvmeset makvtes: momen momvtes.

10 Momen Hesaketvmeset ekvnv kvrpan Elec hocefvtes: momet uewv etohkvlkan Yamem hocefvtes: momet Hesaketvmeset heret omen hecvtes.

11 Momen, Ekvnv ohonvpvn, pvhe, momen nakhontvke lopucke enerkv lokcican, momen eto lokcat eme etvpomat, en lokce emeta ofv enerkv lokcican, ekvnvt honticekvs, Hesaketvmeset makvtes: momen momvtes.

12 Momen ekvnvt pvhe, momen nakhontvke lopucke enerkv lokcican, momen eto eme etvpomat en lokce emeta ofv enerkv lokcican honticvtes: momen Hesaketvmeset heret omen hecvtes.

13 Momen yafke hvthvyvtke tepakat nettv svtutcenat tates.

14 Momen, Hvyayvket hvlwe etektvnkat ofvn ocvkekvs, nettvn neren etekvpicvret, momet eskerkv, oketv, nettv, ohrolope esyomakan omvkekvs:

15 Momet mvt hvyayvke hvlwe etektvnkat ofvn ekvnv oh hvyvyicvkvret omvkekvs, Hesaketvmeset makvtes: momen momvtes.

16 Momen Hesaketvmeset hvyayvke rakrvke hokkolen hahicvtes, hvyayvke rakkat nettv ohfvnke taren, momen hvyayvke cotkat nere ohfvnke taren: kococumpvu *hahicvtes.*

17 Momet Hesaketvmeset hvlwe etektvnkat ofvn vpoyvtes, ekvnvn oh hvyvyicet,

18 Nettv nereu ohfvnket, momet hvyayvke yomucke etekvpicvkvren: momen Hesaketvmeset heret omen hecvtes.

19 Momen yafke hvthvyvtke tepakat nettv esostat tates.

20 Momen, Uewvt nake nekeye hesaketv ocakat sulken heckuecen, fuswvt ekvnv onvpv hvlwe etektvnkat ofvn tvmecvkekvs, Hesaketvmeset makvtes.

21 Momet Hesaketvmeset nake schonechoke rakrvke uewv vkfullen, momen nanvke hayvte nekehoyat mv uewvt cahmelike sulke heckuecvten, momen fuswv etvrpv ocat cahmeliken hahicvtes: momen Hesaketvmeset heret omen hecvtes.

22 Momen Hesaketvmeset, Honvpset, eohvtvlayet, uehvtkv uewvn fvcecvkes, momen ekvnvn fuswvt eohvtvlayvkekvs, kicet, ohmerrvtes.

23 Momen yafke hvthvyvtke tepakat nettv svcahkepat tates.

24 Momen, Nake wenahokat cahmelike, vpuekv, nake hvllecat, ekvnv punvttv cahmelike esyomakan ekvnvt heckuecekvs, Hesaketvmeset makvtes: momen momvtes.

25 Momen Hesaketvmeset ekvnv punvttv eme etvpomat vcvkvyen, vpuekv eme etvpomakat vcvkvyen, momen nake ekvnv oh hvllecat eme etvpomat vcvkvyen hahicvtes: momen Hesaketvmeset heret omen hecvtes.

26 Momen, Esten hayvkeres, pun heckv omēn, epu 'hake vcvkvyen, momen uehvtkv rvro, hvlwe fuswv, vpuekv, ekvnv omvlkv momen nake hvllecat ekvnv ohhvllece vtekat ohfvnkvket omekvs, Hesaketvmeset makvtes.

27 Momet Hesaketvmeset eme en heckv omēn esten hayet, Hesaketvmese en heckv omēn hayvtes; hunvnwv hokte tepakan *hahicvtes.*

28 Momet Hesaketvmeset ohmerrvtes, momet, Honvpset, eohvtvlvyvkes, momet ekvnvn fvcecet, ohfvnkvkes; momet uehvtkv rvro, hvlwe fuswv, momen nake wenahoke ekvnv oh nekehoye vtekat ohfvnket omvkes, Hesaketvmeset kicakvtes.

29 Momet, Hecvkes, nakhonte enerkv lokcice ekvnv hvmkv oh oce vtekat, momen eto eme ofv em ette oce enerkv lokcicat vtekat ce'mvkis; mvt cen hompetvt omvkvres.

30 Momen nake wenahoke eleoste vtekat, hvlwe fuswv, momen ekvnv oh hvllecat, mv eme ofv hesaketv ocat vtekat, nakhonte lanvke vtekat hompetvn *emakis*, Hesaketvmeset makvtes; momen momvtes.

31 Momen Hesaketvmeset nake hayvte vtekat hecvtes, momen hecvs, here mahet omvtes. Momen yafke hvthvyvtke tepakat nettv esepakat tates.

SETENTVCKE 2.

Hiyomen hvlwe, ekvnvu, momen enanvke sulkat omvlkvn *Hesaketvmeset* espoyvtes.

2 Momet nettv eskolvpakan Hesaketvmeset nake hayvte omvlkvn esyukpoyvtes; momet nettv eskolvpakan nake hayvte omvlkvn en fekapvtes.

3 Momet Hesaketvmeset nettv eskolvpakan ohmeriyet, vcaken hayvtes: mv omof nake haye vtotkvte momen nak es hayvte omvlkvn en fekapet omekv.

4 Heyvt hvlwe ekvnv tepakat em vliceckv *ohonvkvt* omakes, hahakof, mv nettv Cehofv Hesaketvmeset ekvnv hvlwe tepakan hahicvte.

5 Momen ekvnv etopokhe hvmkusis ekvnvn oh honteko munken, ekvnv nakhonte hvmkusis ekvnv aosset honteko emunke tates; Cehofv Hesaketvmeset hvte ekvnv oh oskolicekon, este-hunvnwv oh vtotkvre sekokv.

6 Momis hopere ekvnv aosset kvwapkvtes, momet ekvnv hvmkvn otohicet omvtes.

7 Momen Cehofv Hesaketvmeset ekvnv em mokke esten es hayvtes, momet wenaketv hesaketv e yupohau-

ken 'sem vhesakvtes; momen estet puyvfekcv wenake hakvtes.

8 Momen Cehofv Hesaketvmeset hvsossv fvccvn cvpofucen Eten ofvn vhocvtes: momet mvn este-hunvnwv hayvtet vpikvtes.

9 Momet Cehofv Hesaketvmeset eto este en renakv afvccecice taye, momet hompetv here vtekat ekvnv aossen honticvtes; momen hesaketv eto cvpofuce en nvrkvpv hueren, eto here momet holwakat kerretv tepakan.

10 Momen hvccet cvpofuce otohicvret Eten afihnvtes; momet mvn etekvpaket en fihne oste hakvtes.

11 Enhvteceskvt Pisvn hocefkvt omes; Hefilv ekvnv, cvtokunaplane ocan, hvmkvn em vfulotat mvt omes.

12 Momen cvtokunaplane mv ekvnv ocat heret omes, mvn telyvm momen onekse cvto ocakes.

13 Momen hvcce svhokkolat Kihvn hocefkes: Ercopev ekvnv omvlkv vfulotat mvt omes.

14 Momen hvcce svtutcenat Hetekel hocefkes; Vselev en hvsossv-fvccv ayat mvt omes. Momen hvcce esostat Yufletes omes.

15 Momen Cehofv Hesaketvmeset este-hunvnwvn evpahyet, Eten cvpofucen vpikvtes, ohvtotket vfvstvren.

16 Momen Cehofv Hesaketvmeset este-hunvnwvn em punayet, Eto cvpofuce ocat vtekat em etten etektvnkusen hompetske tayes:

17 Momis eto here momet holwakat kerretv em etten homipetskvs, mv nettv hompetskan ce'lvranat-tvlkusekv, kicvtes.

18 Momen Cehofv Hesaketvmeset, Este-hunvnwv entvlkat herekos; emvnicv es em etetayan en hayares, makvtes.

19 Momet Cehofv Hesaketvmeset nake wenahoke ekvnv-oh fullat vtekat ekvnvn es hayvtes, momet hvlwe

fuswv vtekat hayvtes; momet Atvmen 'sem vlakvtes, naken hocefhuecvranat kerrvret, momen estomen Atvmet nakhocackvte wenahoke vtekan hocefat, mvt en hocefkvt omvtes.

20 Momen Atvmet vpuekv omvlkv, momen hvlwe fuswv omvlkv, momen ekvnv punvttv vtekat hocefhokvn emakvtes: momis Atvmet on omat, emvnicv es em etetayan es en heckekates.

21 Momen Cehofv Hesaketvmeset nockv sufken Atvmen oh vlvkuecvtes, momen nocvtes: momen entalv hvmken a em ehset, entalv vyoposken vpeswv es em eteyoficvtes:

22 Momet Cehofv Hesaketvmeset entalv este-hunvnwv em esat hokten es hayvtes, momet este-hunvnwvn 'sem vlakvtes.

23 Momen Atvmet, Hiyomat heyvt cv fune en funet omet, cv 'navpeswv em vpeswvt omes; Este-hokten kihocvres, este-hunvnwv a esvkvtet omekv, makvtes.

24 Heyvt omecicen este-hunvnwvt e'rke e'ckeu wihket, e 'hiwvn hvlvtvres; momen enavpeswv hvmkusvres.

25 Momen este-hunvnwvt e 'hiwv tepakat hokkolvt enatvlket omakvtes, momet vlsvkekates.

SETENTVCKE 3.

Tokvs, cettot ekvnv nake wenahoke Cehofv Hesaketvmese hayvte vtekat vkerretv es ohfvnke tates. Momet hokten em punayet, Momes, Hesaketvmeset, Eto cvpofuce ocat vtekat em etten homipatskvs, makvt te? kicvtes.

2 Cvpofuce ofvn eto em etten hompeyēs:

3 Momis, Eto cvpofuce en nvrkvpv huerat em etten homipatskvs, momet celahyatskvs, ce pvsvtkekaret, Hesaketvmeset makvtet os, hoktet cetton kicvtes.

4 Momen, Ce pvsvtkvke tvlkekares;

5 Mv nettv hompatskof ce turwv enrvmrvket on, hesaketvmese take omvke, herat momen holwakat kerrvket omatskvret on Hesaketvmeset kerrekv, cettot hokten kicvtes.

6 Momen hoktet mv eto hompetv heret, momet est' en renakv afvcecicet omen, momet eto este hoporrenicvre eyacvke tayet omen hecof, mv em etten ehset, papvtes; momet e'heu vpaken ehmet, emeu papvtes.

7 Momen hokkolvt e turwv enrvmrahken, enatvlket omakat e kerrakvtes: momet kerakko essen etehorhuehcet, sohpackvn e en hayakvtes.

8 Momet nettv vkvsvppuecof, Cehofv Hesaketvmeset cvpofucc ofv yvkapen en haken pohakvtes; momet Atvmet e 'hiwv tepakat eto vlkan Cehofv Hesaketvmese en renakvn em ehkakvtes.

9 Momen Cehofv Hesaketvmeset Atvmen enhuehket, Estvmvn hueretska? kicvtes.

10 Momen, Cvpofucc ofvn cen haken pohit, cv penkahles, cv'natvlket ok; momet chikis, kicvtes.

11 Momen, Estimvt ce'natvlket ometskat cem onayvt haks? Mv eto, Em etten pahpetskvs, ce kicvyvte pahpetske haks? Hesaketvmeset kicvtes.

12 Momen este-hunvnwvt, Hokte mv vc vpvkvre a'metskvtet eto em etten a'hmen, pahpis, kicvtes.

13 Momen Cehofv Hesaketvmeset, Heyv momecetskat nake te? hokten kicvtes. Momen hoktet, Cettot v'mvkeriyen, pahpis, kicvtes.

14 Momen Cehofv Hesaketvmeset cetton em punayet, Heyv nake momecetskekv, vpuekv omvlkv, momen ekvnv punvttv omvlkv semuntvlen ohtvhikvke toyetskes; ce nvrken es hvlketskvres, momet ekvnv em mokken papetskvres, hesaketske nettv vtekat:

15 Momen cemen hokte tepakatskat ce tenrvpuecit, ece

honvpse momen hokte en honvpse etenrvpuecvkares; mvt ce'kvn tonufvres, momen cemet e'leceskvn en tonufetskvres, kicvtes.

16 *Momet* hokten, Ce feknokketvn momen cen hopuetake heckuecky tayen ohvtvlayares; feknokketv ofvn hopuetaken heckuecetskvres; momen cem cyackvt ce'hen ohhecen, mvt ec ohfvnke tares, kicvtes.

17 Momet Atvmen em punayet, Ce 'hiwv em opunvkvn em vpohicet, mv eto, Pahpetskvs, ce kicvyvte papetskekv, ece 'rahkvn ekvnv ohtvhikvket os: feknokketv ofvn *nake* mv oh hontan hompetskvres, hesaketske nettv vtekat:

18 Etofvske momen vkacon cen honticvkvres, momen nake ekvnv oh hontan hompetskvres.

19 Ce turofv em mesken tvkliken hompetske munket ekvnvn oh fulketskvres; mv aossen ce'shoyvtet onkv; ekvnv em mokke toyet, ekvnv em mokken oh fulketskvret omekv, kicvtes.

20 Momen Atvmet e 'hiwvn Ef hocefvtes; wenahokat omvlkv e'cket omekv.

21 Momen Cehofv Hesaketvmeset nakhvrpen vccvken es en hahyet, Atvme e 'hiwv tepakan vchoyicvtes.

22 Momet Cehofv Hesaketvmeset makvtes, Hecvkes, este-hunvnwv pume ome hahkes, herat holwakateu kerret; momen hiyomat e'nken rvtosehcet, hesaketv eto em etten eset, papet, meyuksv-seko hesaket omekaren:

23 Monkv Cehofv Hesaketvmeset Eten cvpofucen ossicvtes, ekvnv aosse eshoyvte ohvtotkvren.

24 Monkv este-hunvnwvn ossicvtes; momet Eten cvpofuce en hvsossv-fvccvn Celupvlke, momen eslafkvcvpko fenke estomis fulotken, hesaketv eto en nene vketecvkvren, svpvklccvtes.

SETENTVCKE 4.

Momen Atvmet e 'hiwv Ef kerrvtes, momen Ef nvrkehset, Kenen heckuecvtes, momet, Cehofvt a'hmen, estehunvnwv vn heckes, makvtes.

2 Momen hvtvm e 'cuse Epelen heckuecvtes. Momen Epelet yvpefikv-vhecicvt omvtes, momis Kenet ekvnv ohvtotkvt omvtes.

3 Momen mome ocvtes, oketv orof, Kenet ekvnv en lokcvke akvpvken Cehofv nakemetvn svlakvtes.

4 Momen Epelet, emeu en yvpefikv fulle homv heckvkvte asosse momen e nehan svlakvtes. Momen Cehofvt Epelen momen en nakemetvn vrakkuecvtes:

5 Momis Kenen momen en nakemetvn vrakkuecekates: momen Kenet tayen cvpvkkvtes, momen elesketvt e turofvn oh latkvtes.

6 Momen, Naket omecicen ce turofheckvt afvckeko haks?

7 Heren momecetsken omat, ece 'rakkuehocekare te? momen heren momecetskekon omat, naorketvt *ec oh taskvranet* vhauken vwakkes: momen *ce 'cuse* em eyackvt cemen vhecen, emen ohfvnketske tares, Cehofvt Kenen kicvtes.

8 Momen Kenet e 'cuse Epelen etempunayvtes: momen mome ocvtes, mv ekvnvn welakof, Kenet e cusen vnrvpet ahuyiret, elecvtes.

9 Momen, Ce 'cuse Epelet estvmvn ara? Cehofvt Kenen kicvtes. Momen, Kerrvkos; cv 'cuse vhecicv toyvya? Kenet makvtes.

10 Momen kicvtes, Naken momehcetske haks? ce 'cuse e catv en haket ekvnvn a vc oh huehket os.

11 Momen hiyomat ekvnv ce 'cuse e catv ce'nke a cem

esvret e cukwv hvwvklecat aetehoyvnen ec ohtvhikvket aretskvres.

12 Ekvnvn ohvtotketskof, ohvtvlaken en yekcen ce'hmekos; este en letkvt momet estomis arvt ekvnvn aretskvres.

13 Momen Kenet, Cv 'stemerrickvt *nake* kvwapvye tayat senhoyanes.

14 Hecvs, mucv nettv ekvnv ohonvpv enkvpvken vc vtohiketskes: momen cem eturofvn em ehkit vrares; momet este en letkvt, momet estomis arvt ekvnvn vrares; momen mome ocvres, estimvt o estomet cv hecat cv 'lecvres, Cehofvn kicvtes.

15 Momen Cehofvt, Monkv estimvt o estomet Kenen clecat, kolvpaken em pvlechoyvres, kicvtes. Momen Cehofvt eskerkvn Kenen em mellvtes, estimvt hecat clecekaren.

16 Momen Kenet Cehofv ehomvn enkvpahket Eten en hvsossv-fvccvn, Nat ekvnvn likvtes.

17 Momet Kenet e 'hiwvn kerrvtes, momen nvrkehset, Envk heckuecvtes; momen Kenet tvlofvn hayvtes, momet e'ppuce Envk e hocefkvn tvlofvn es vhocefvtes.

18 Momen Envk Ilaten en heckuehocvtes: momen Ilatet Mehucevl en heckuehocvtes; momen Mehucevl Merusevl en heckuehocvtes; momen Merusevl Lemek en heckuehocvtes.

19 Momen Lemek hoktvke hokkolen epayvtes, hvmket Etv hocefken, hvmkat Selv hocefke tates.

20 Momen Etv Cepelen heckuecvtes; mvt escuko-hakv ofv vpoke, vpuekv *ocakat* e'rke tates.

21 Momen e 'cuse e hocefkv Cupele tates; mvt kervlv momen fehpv hayecakat omvlkv e'rke tates.

22 Momen Selvt Tupvl Kenen heckuecvtes; mvt cvto lane momen cvto nake es hayvlke em mvhayv tates; momen Tupvl Kene e wvnwvt Neemv tates.

23 Momen Lemek e 'hitaken kicakvtes, Etv Selv tepakatskat, vm opunvkv en haken pohvkes; Lemek e 'hitake toyatskat, vm opunvkv-cvpkon em vpohicvkes; Es vc vnvttecat omecicen este-hunvnwvn, momet vn nokkicat omecicen este-hunvnwv mvnetten elehcis.

24 Kenen kolvpaken em pvleckvranen omat, mehenwusen Lemek pale kolvpaken kolvpohkaken em pvleckvres.

25 Momen Atvmet e'hiwvn hvtvm kerrvtes; momen echushunvnwvn heckuehcet, e hocefkv Ser hocefvtes; Hesaketvmeset honvpse etvn Epele tate Kenet elecvte vyoposken vm mellvtet omekv, *makvtes.*

26 Momen Ser tat eppuce en heckuehocvtes; momen e hocefkvn Envs hocefvtes; momof estet Cehofv e hocefkv oh huehketvn vlicecakvtes.

SETENTVCKE 5.

Heyvt Atvme en honvpsvke ohonvkv nakcokvt omes. Nettv mv em ofv Hesaketvmeset este hayvte; eme en heckv omēn Hesaketvmeset hayvtes:

2 Hunvnwv hokte tepakan hahicvtes: momet ohmeriyet, mv nettv hahice omof e hocefkv take Atvmen hocefvtes.

3 Momen Atvmet ohrolope cukpe hvmken pale tutcenen arvtes, momen *eppuce* eme vhake, eme en heckv mahusan en heckuehocvtes; momen e hocefkvn Ser hocefvtes:

4 Momen Atvme Ser en heckuehocat renyupvn en nettv ohrolope cukpe cenvpakan oricvtes: momen eppucetake echustvlkeu en heckuehocvtes.

5 Momen nettv Atvme arvte omvlkat ohrolope cukpe ostvpaken pale tutcenen oricvtes; momen elvtes.

6 Momen Ser ohrolope cukpe hvmken cahkepen arvtes, momen Envs en heckuehocvtes:

7 Momen Ser Envs en heckuehocvte hoyanat ohrolope cukpe cenvpaken kolvpaken arvtes; momen eppucetake echustvlkeu en heckuehocvtes:

8 Momen nettv Ser arvte omvlkat ohrolope cukpe ostvpaken palen hokkolohkakvtes: momen elvtes.

9 Momen Envs ohrolope pale ostvpaken arvtes, momen Kenvne en heckuehocvtes:

10 Momen Envs Kenvnen en heckuehocvte hoyanat ohrolope cukpe cenvpaken palen cahkepohkaken arvtes: momen eppucetake echustvlkeu en heckuehocvtes:

11 Momen nettv Envs arvte omvlkat ohrolope cukpe ostvpaken cahkepvtes: momen elvtes.

12 Momen Kenvnet ohrolope pale kolvpaken arvtes, momen Mehelvlel en heckuehocvtes:

13 Momen Kenvne Mehelvlel en heckuehocvte hoyanat ohrolope cukpe cenvpaken pale osten arvtes, momen eppucetake echustvlkeu en heckuehocvtes:

14 Momen nettv Kenvne arvte omvlkat ohrolope cukpe ostvpaken palvtes: momen elvtes.

15 Momen Mehelvlel ohrolope pale epaken cahkepohkaken arvtes, momen Celeten en heckuehocvtes:

16 Momen Mehelvlel Celete en heckuehocvte hoyanat ohrolope cukpe cenvpaken pale tutcenen arvtes, momen eppucetake echustvlkeu en heckuehocvtes:

17 Momen nettv Mehelvlel arvte omvlkat ohrolope cukpe cenvpaken pale ostvpaken cahkepohkakvtes; momen elvtes.

18 Momen Celete ohrolope cukpe hvmken pale epaken hokkolohkaken arvtes, momen Envk en heckuehocvtes:

19 Momen Celete Envk en heckuehocvte hoyanat oh-

rolope cukpe cenvpaken arvtes, momen eppucetake echustvlkeu en heckuehocvtes:

20 Momen nettv Celete arvte omvlkat ohrolope cukpe ostvpaken pale epaken hokkolohkakvtes: momen elvtes.

21 Momen Envk ohrolope pale epaken cahkepohkaken arvtes, momen Meruselvn en heckuehocvtes:

22 Momen Envk Meruselvn en heckuehocvte hoyanat ohrolope cukpe tutcenen Hesaketvmese vpaket yvkapvtes: momen eppucetake echustvlkeu en heckuehocvtes:

23 Momen nettv Envk arvte omvlkat ohrolope cukpe tutcenen pale epaken cahkepohkakvtes:

24 Momen Envk Hesaketvmese vpaket yvkapvtes; momet sekates; Hesaketvmeset esvtet omekv.

25 Momen Meruselvt ohrolope cukpe hvmken pale cenvpaken kolvpohkaken arvtes, momen Lemek en heckuehocvtes:

26 Momen Meruselvt Lemek en heckuehocvte hoyanat ohrolope cukpe kolvpaken pale cenvpaken hokkolohkaken arvtes, momen eppucetake echustvlkeu en heckuehocvtes:

27 Momen nettv Meruselv arvte omvlkat ohrolope cukpe ostvpaken pale epaken ostvpohkakvtes: momen elvtes.

28 Momen Lemek ohrolope cukpe hvmken pale cenvpaken hokkolohkaken arvtes, momen eppucen en heckuehocvtes:

29 Momen e hocefkvn Novn hocefvtes, Heyvt pum vtotketv Cehofvt ekvnv ohtvhikvte omecice, momet pu'nke es vtotketv yekcate ohfvccvn pu mahlvpatvres, maket.

30 Momen Lemek Nov en heckuehocvte hoyanat ohrolope cukpe cahkepen pale ostvpaken cahkepohkaken

arvtes: momen eppucetake echustvlkeu en heckuehocvtes:

31 Momen nettv Lemek arvte omvlkat ohrolope cukpe kolvpaken pale kolvpaken kolvpohkakvtes: momen elvtes.

32 Momen Nov em vculkv ohrolope cukpe cahkepen orvtes; momen Sem, Ham, Cefet esyomen Novn en heckuehocvtes.

SETENTVCKE 6.

Momen mome ocvtes, estet ekvnv ohonvpvn ohvtvlvketvn vlicecaken, echustvlke en heckuehocof,

2 Hesaketvmese c'ppucetake este-hunvntake e'chustvlke herakuset omen hecakof, ehitaken enhopoyakat vtekat cvwakvtes.

3 Momen Cehofvt, Vm Puyvfekcvt meyuksv-sekon vpohkv este en hayvkekares, emet cnavpeswvt omekv: mome estomis en nettv ohrolope cukpe hvmken pale hokkolvres, makvtes.

4 Mv nettv omof, momet mv renyupvn, Hesaketvmese e'ppucetake este-hunvntake e'chustvlke es em cceyaken, hopuetake en heckuecakof, este hunvntake rakrvke mahet ekvnvn oh fullvtes: mv ctvwvt este yekcvket, hofunvlket omet, este pohkvket omvtes.

5 Momen Hesaketvmeset este en holwvyeckv ekvnv ofv rakket omen, nake e feke em vkerrickv vkerrice vtekat estofis holwvke tvlket omen hecvtes.

6 Momet Cehofvt este ekvnv oh hayvtet naorusen hayet, e feke en nokkicvtes.

7 Momen Cehofvt, Este mv hayvyvtet ekvnv enkvpvken sumecicares; este, momen eleostvke, nake hvllecat, hvlwe-fuswv esyomen; hahicvyvtet 'se en nokkicikv.

8 Momis Nov Cehofv en renakv ehomvn heromkvn eshecvtes.

9 Heyvt Nov en honvpsvke *ohonvkvt* omakes. Nov este fvccvt omet, vpvke wenahokat ehomvn temvpoket omvtes: Nov Hesaketvmese vpaket yvkapvtes.

10 Momen Nov eppucetake tutcenen en heckuehocvtes, Sem, Ham, Cefet esyomen.

11 Momen ekvnv Hesaketvmese ehomvn holwvket omet, holwvyeckv es fvcket omvtes.

12 Momen Hesaketvmeset ekvnvn hecvtes, momen hecvs, holwvke tates: enavpeswv ekvnvn arat omvlkvt em vretvn holwvken hayvtet omekv.

13 Momen Hesaketvmeset Novn kicvtes, Vpeswv omvlkv em cyuksv cv homvn vlvkes; mv eteropotte ekvnv holwvyeckv es fvcket omekv: momen hecvs, ekvnv vpvken mvn sumhuecares.

14 Perro-cukon e en hayet, kofv eton es hayvs; nvthofv perro-cuko ofvn hahicetskvres, momet onvpvn momen ofvn kulowv omat es vlofetskvres.

15 Momen hiyomēn hayetskvres: perro-cuko en cvpke kupetv cukpe tutcenen, en taphe kupetv pale cahkepen, en hvlwe kupetv pale tutcenvres.

16 Vhaukucen perro-cukon vhayet, onvpvn kupetv hvmken es poyetskvres; momet em vhauken perro-cuko em vtvkhvken hayetskvres; nvthofv enhvteceskv, momen ohtihe, momen rohtihe ocen hayetskvres.

17 Momen vne, hecvs, vnet, vpeswv mv ofv wenaketv hesaketv ocat hvlwat elecv omvlkv sumecicaret, uelaukerakkon ekvnvn es oh vlvkuecvyet os; nake ekvnv oh fullat omvlkvt pvsvtkvres.

18 Momis etemfvccetv ce tem ocvyat yekcen hayares; momen perro-cukon ceyetskvres, cemet, ce'ppucetake, ce 'hiwvt, momen ce'ppucetake e 'hitake ece 'pvkaken.

19 Momen vpeswv wenahoke vtekat hokkolevlken perro-cukon cukolvkuecetskvres, ece 'pvken hesahoken vcayecetskvret; en hunvnwv en hokte tempvlset omvres.

20 Fuswv eme etvpomakat vcvkvye, vpuckv eme etvpomakat vcvkvye, momen ekvnv oh hvllecat eme etvpomat vcvkvye vtekat hokkolevlket cen yicvres, hesahoken vcayecceckvn.

21 Momen hompetv homhope *taye* vtekat e en cahwet, mvn e oh vteloyetskvres; momen mvt emetake esyomatskat hompetvt cem ocvkvres.

22 *Momen* hiyomen Novt momecvtes; Hesaketvmese nak kicvte omvlkv vcvkvyen momecvtes.

SETENTVCKE 7.

Momen Cehofvt Novn kicvtes, Cemet cen cuko-vtehkvlke omvlkv esyomatskat, perro-cukon esceyvkes: cemet heyv este-honvpsvke em etenrvwvn cv homvn fvccet ometsken ce hecikv.

2 Elcoste hvsvthakat vtekat kolvpakevlken e en cvwetskvres, en hunvnwv en hokte tempvlsen; momet elcoste hvsvthvkekan hokkolevlken, en hunvnwv en hokte tempvlsen, cvwetskvres:

3 Hvlwe fuswvu kolvpakevlken cvwetskvres, en hunvnwv en hokte tempvlsen; en honvpse ekvnv hvmkvn hesahoken oh vcayecceckvn.

4 *Hiyomet* omekv, nettv kolvpake vhoskan, nettv pale osten nereu pale osten ekvnv oh oskolicit, nake wenahoke hayvyvte vtekat ekvnv ohonvpv enkvpvken sumecicares.

5 Momen Novt Cehofv nak kicvte omvlkv vcvkvyen momecvtes.

6 Momen Nov ohrolope cukpe epakicvtes, uelaukerakko ekvnvn oh ocof.

7 Momen, uelauke-rakko em uewvt omecicen, Novt, e'ppucetake, e 'hiwv, momen e'ppucetake e 'hitake esyomat perro-cukon esceyakvtes.

8 Eleoste hvsvthakat, eleoste hvsvthvkekateu, fuswvt, nake ekvnv oh hvllecat vtekateu,

9 Hokkolevlket, en hunvnwv en hokte tempvlset, Novn perro-cuko ofvn es en ceyakvtes, Hesaketvmeset Novn kievte vevkvyen.

10 Momen mome ocvtes, nettv kolvpakat hoyahnof, uelauke-rakkot ekvnvn oh ocvtes.

11 Nov en hesaketv ohrolope cukpe epakicof, momet hvse svhokkolat, hvse en nettv es palen kolvpohkakat omof, mv nettv mahusan lauke rakkat em uekiwvt en hauhakvtes, momen hvlwe em vhaukucet en hauhakvtes.

12 Momen nettv pale osten nereu pale osten ekvnvn oh oskolvtes.

13 Mata nettvn Novt, Nov e'ppucetake, Sem, Ham, Cefet esyomat, momen Nov e 'hiwvt, Nov e'ppucetake e 'hitake tutcenateu vpvkaken, perro-cukon esceyakvtes ;

14 Emetake eleoste hvsvthvkeko vtekat eme etvpomat vevkayen, eleoste hvsvthakateu omvlkvt, eme etvpomakat vevkvyen, nake hvllece mv ekvnv oh hvllecakat vtekateu, eme etvpomat vevkvyen, fuswv cahmelike vtekate*u esceyakvtes.*

15 Momet mvt Novn perro-cuko ofvn es en ceyakvtes, wewenaketv hesaketv eme vpikat vtekat hokkolevlket *vhoyet.*

16 Momet mv esceyakat vpeswv omvlkv, en hunvnwv en hokte tempvlsevlket cukolakvtes, Hesaketvmeset Novn kievte vevkvyen. Momen Cehofvt em vkhottvtes.

17 Momen uelauke-rakko nettv pale osten ekvnvn oh ocvtes; momen uewvt ohvtvlaket perro-cukon kvwapen, ekvnv onvpvn kvwapkvtes.

18 Momen uewvt ohfvnket, ekvnv ohonvpvn tayen ohvtvlakvtes; momen perro-cuko uewv onvpvn okotafkvtes.

19 Momen uewvt vhere mahet ohfvnkakvtes, ekvnv ohonvpvn: momen ekvnhvlhawat hvlwat elecv omvlkvn ohranvtes.

20 Uewvt ohfvnken, en laukat kupetv palen cahkepohkaken oricvtes; momen ekvnhvlhawat ohranvtes.

21 Momen vpeswv ekvnv ohnekeyat omvlkvt pvsatkvtes, fuswv, vpuekv, punvttv, nake hvllece ekvnv oh hvllecat vtekat esyomat, este vtekateu *pvsatkvtes:*

22 Wenaketv hesaketv eyupohauke es hesakat omvlkvt, ekvnv kvrpe oh fullat omvlkvt pvsatkvtes.

23 Momen nake wenake ekvnv hvmkv ohfullat vtekat, estet, nake eleostakat, nake hvllecat, hvlwe fuswv esyomat sumkvtes: momet ekvnv enkvpvket sumkvtes: momen Nov, momen perro-cuko ofv vpvkakateu tvlket vhoskakvtes.

24 Momen uewvt nettv cukpe hvmken pale cahkepen ohfvnkakvtes, ekvnv ohonvpvn.

SETENTVCKE 8.

Momen Hesaketvmeset Novn, nak wenahokat vtekat, momen vpuekv eme vpvkvke perro-cuko vtehkat omvlkvn vkerricvtes; momet Hesaketvmeset hotvlen ekvnvn ohhoyvnecicvtes; momen uewvt yukopakvtes.

2 Momen laukat em uckiwvt, momen hvlwat em vhaukuce vkhotkakvtes; momen oske hvlwe atvte fekhonnvtes.

3 Momen uewv ekvnv enkvpvket yefulke emunken, nettv cukpe hvmken pale cahkepe em eyuksvt hoyahnof, uewvt yukopakvtes.

4 Momen hvse eskolvpake hvse en nettv espalen

kolvpohkakan perro-cukot Alelat ekvnhvlwen oh fekhonnvtes.

5 Momen uewvt yukopake emunken, hvse espalat orvtes: hvse espalan, en nettv enhvteceskvn ekvnhvlhawat e yuksvt heckakvtes.

6 Momen mome ocvtes, nettv pale ostet yuksihcof, Nov perro-cuko vhaukuce hayvtet hvwecvtes:

7 Momet kakken ossicet vtotvtes, momen ayet, toharepe emunken uewvt ekvnvn vkarpvtes.

8 Hvtvm eme enkvpvken pvce-howen vtotvtes, uewv ekvnv hvmkv enkvpvken yukopake *munken* omat kerrvret:

9 Momis pvce-howet e'le sohhuericetv tis eshecekot, Novn perro-cuko ofvn a ohfulkvtes, uewvt ekvnv hvmkvn ohrane emunkekv; momen e'nken a em wiyyet, pvce-howen ehset, perro-cuko ofvn a e ohceyicvtes.

10 Momen ohvtvlakat hvtvm nettv kolvpaken mehahket, hvtvm perro-cukon pvce-howen ossihcet, vtotvtes:

11 Momen pvce-howet yafkofvn rvlahket, a en ceyvtes; momen hecvs, olefv esse eslosakken cuksakkat; monkv Novt uewv ekvnv oh ocvtet yukopvkepaten kerrvtes.

12 Momet hvtvm ohvtvlakat nettv kolvpaken mehahket, pvce-howen vtotvtes; momen svnvcomvn a ohfulkekates.

13 Momen mome ocvtes, ohrolope escukpe epaken hvmke vpakan, hvse enhvteceskvn, en nettv enhvteceskvn uewvt ekvnvn vkarpvtes: momen Nov perro-cuko sohrvnkvn vkueyihcet, vfvnnakvtes; momen hecvs, ekvnv hvmkvt kvrpe tates.

14 Momen hvse svhokkolan, en nettv es pale hokkole kolvpohkakan ekvnvt karpvtes.

15 Momen Hesaketvmeset Novn em punayet, kicvtes,

16 Perro-cukon aossvs, ceme, ce 'hiwv, ce'ppucetake, momen ce'ppucetake e 'hitakeu ece 'pvkakat.

17 Vpeswv *mvrahrvkv* omvlkv, nake wenahoke ece 'pakat vtekat, fuswv, nake eleostakat, momen nake ekvnv oh hvllecat vtekat esyomen evpahyet, asossvs; ekvnvn sulken e ohhonvpsecet, ohvtvlaket sulke hakvren.

18 Momen Nov aossvtes, e'ppucetake, e 'hiwv, e'ppucetake e 'hitake esyomat vpvkaken:

19 *Momen* punvttv vtekat, hvllecat vtekat, fuswv vtekat, momen naket o estomis ekvnv oh hvllecat vtekat, etemvrahrvkv vevkvyet, perro-cukon asossvtes.

20 Momen Nov altvn Cehofv en hayvtes; momet nake eleoste hvsvthvke *emvrahrvkv* vtekat, momen fuswv hvsvthvke *emvrahrvkv* vtekat cahwet, altvn oh nekricet, mvn *Cehofvn* es vrakkuecvtes.

21 Momen Cehofvt fvmeckv heran vwenayvtes; momet Cehofvt e feke ofvn hvmmakvtes, Svnvcomvn este vrahkvn ekvnvn ohtvhihkvkos, este e feke em vkerrickv em mvnettetv vteken vyecicet holwvyecet omekv; momet wenahokat vtekat pvsatvyvte svnvcomvn momehcvkos.

22 Ekvnvt like vtekat, nerkv-vhockv hiyo tepakat, kvsvppe hiyye tepakat, meske rvfo tepakat, momen nettv nere tepakat fekhonnvkekares.

SETENTVCKE 9.

Momet Hesaketvmeset Novn momen e'ppucetaken ohmerret, kicakvtes, Honvpset, e ohvtvlayvkes, momet ekvnvn fvceevkes.

2 Momen ekvnv nake eleoste vtekat, hvlwe fuswv vtekateu, ekvnv oh hvllecakateu omvlkvt, uehvtkv rvro omvlkv esyomat cem penkalet, cem ehotvkvres; ce'nke take ofvn cem wikvkvyet os.

3 Nake wenake arat vtekat cen hompetvt omvres; nakhonte lane ce'mvkvyvte etvpomen omvlkvn ce'mvkis.

4 Momis vpeswv en hesaketv vpvke ocan, e catvt en hesaketvt omekv, homipatskvs.

5 Momen mehenwusen cen hesaketv take e catvn es cem 'pohvkares: nak wenake vtekat e'nken es em 'pohares: momet este-hunvnwv e'nke, este etecakke vtekat mahusat e'nken este en hesaketvn es em 'pohares.

6 Estimvt este e catvn pvlatat estet e catvn pvlvtvres: Hesaketvmese en heckv omēn esten hayvtet omekv.

7 Momen centake tat, honvpset, e ohvtvlvyvkes; momet ekvnvn e oh sulecet, es fvcken ekvnvn e ohvtvlvyvkes.

8 Momen Hesaketvmeset Nov e'ppucetake vpvkakatcu em punayet kicvtes,

9 Momen vne, hecvkes, vnet vm etemfvccetv ce ten hayvkvyat yekcicvyet os, momet cen honvpse ce yupvu:

10 Momet nake wenake ece 'pakvke vtekat, fuswv, vpuekv momen ekvnv punvttv ece 'pakvke vtekatcu; perro-cuko esossat omvlkv, ekvnv cleostvlke vtekat.

11 Momet vm etemfvccetv ce ten hayvkvyat yekcicares; momen uelauke-rakko em uewvt svnvcomvn vpeswv omvlkvn sumecihcekos: momen uelauke-rakko ekvnv sumecicvre svnvcomvn sekares.

12 Momen Hesaketvmeset hvmmakvtes, Etemfvccetv centake cen hayvkit, nake wenake ece 'pakvke vtekatcu eten hayvyat, honvpse erhonvpse ayet o vtekat, heyvt eskerkvt omes:

13 Oskentacv cvnaken vholucen vhuericis, momen etemfvccetv ekvnv tepakeyat etem oceyat eskerkvt omvres.

14 Momen momet ocvres, vholucc ekvnvn oh vlvkuecvyof, oskentacv vholucen vheckvres;

15 Momen vm etemfvccetv, vnet centake, vpeswv wenake vtekat esyomeyat ce 'ten hayvkvyvtet vkerricares; momen uewvt uelauke-rakko vpeswv omvlkv sumecicvret svnvcomvn hahvkekares.

16 Momen oskentacv vholucen ocvres; momen hecares, etemfvccetv meyuksv-seko Hesaketvmese momen vpeswv omvlkv nak wenake vtekat etem ocaten vkerricaret.

17 Momet Hesaketvmeset Novn em punayet, Etemfvccetv vne momen vpeswv ekvnv oh ocat omvlkv nake hayvyvte wenake vtekat eten hahyit, yekcicvyvte heyvt eskerkvt omes, kicvtes.

18 Momen Nov e'ppucetake perro-cuko esossat Sem, Ham, Cefet esyomat tates; momen Ham Kenvne e'rke tes.

19 Heyv tutcenat Nov e'ppucetake tates; momen emetake en honvpset ekvnvn hvmecicakvtes.

20 Momen Nov, ekvnv ohvtotkvt omet, vlicecet, pvrkocvpofvn vhocvtes:

21 Momet pvrko-opuswvn esiket, hacvtes; momet vrvnakekot escukohakv ofvn wakkvtes.

22 Momen Ham, Kenvne e'rket, e'rke enatvlkan hecvtes, momet fettvn etecakkakat hokkolan em onayvtes.

23 Momen Sem Cefet tepaket vccvken cahwet, hokkolvt e foluwvtaken ohkayahket, 'svcekelhoyet, e'rke enatvlkan em ohranakvtes; e turofvtake e'rke em e fulkvket on, e'rke enatvlkan hecvkekates.

24 Momen Nov, em pvrko-opuswvn a vhonehcet, e'ppuce mvnettat nake em momecan kerrvtes.

25 Momet makvtes, Kenvnen ohtvhikvket omekvs; vtotkvlke em vtotkvt etecakkakat en huervres.

26 Momet, Cehofv Sem en Hesaketvmese vrakkuehocet omekvs; momen Kenvnet *Sem* em vtotkvt omvres.

27 Hesaketvmeset Cefet rakken hayen, Sem em escu-

kohakv ofvn likvres, momen Kenvnet em vtotkvt omvres, makvtes.

28 Momet Novt uelauke-rakko renyupvn ohrolope cukpe tutcenen pale cahkepen arvtes.

29 Momen Nov en nettv omvlkat ohrolope cukpe ostv-paken pale cahkepvtes; momen elvtes.

SETENTVCKE 10.

Momen heyvt Nov e'ppucetake honvpset omakes: Sem, Ham, Cefet esyomat; momen uelauke-rakko hoyanat eppucetake en heckuehocvtes.

2 Cefet e'ppucetake: Komv, Mekak, Meti, Cefvne, Tupvle, Mesek, Tilvs esyomat *tates.*

3 Momen Komv e'ppucetake; Askenvs, Lifvt, Tokamv esyomat.

4 Momen Cefvne e'ppucetake; Elisv, Tases, Ketvlke, Totenvlke esyomat.

5 Heyv honvpset Centilvlke em otevlkan tekvpicakvtes, e tulaswvtake, momet en cuko-hvmecvlke vcvkvyen, em etvlwvvlke ofvn.

6 Momen Ham e'ppucetake: Kus, Meslem, Pvte, Kenvne esyomat.

7 Momen Kus e'ppucetake; Sepv, Hcfilv, Saptv, Leemv, Saptekv esyomat: momen Leemv eppucetake; Sepv Tetvne tepakat.

8 Momen Kus Nemlat en heckuehocvtes: mvt ekvnv ofv este pohke haket ayecicvtes.

9 Mvt Cehofv ehomvn este-fayv pohket arvtes; monkv, Nemlat Cehofv ehomv este-fayv pohke omat, mahoket os.

10 Momen em ohmekketv vlicecat Pepel, Elek, Akkat, Kalne esyomat, Sinv ekvnvn.

11 Mv ekvnv osiyet, Assvn ayvtes, momet Nenefv tvlofvn, Lehopor, Kelv esyoman hahicvtes,

12 Momet Nenefv Kelv tepakat em etenrvwvn Lesen hayvtes; mvt tvlofv rakkat os.

13 Momen Mesleem honvpse *heyvt omakes;* Lutvlke, Anemvlke, Lehapvlke, Naftuhvlke,

14 Parusvlke, Kasluhvlke, (mv honvpset Felestvlket omaken,) Kaftolvlke esyomat.

15 Momen Kenvnet, homv-heckvte Sitvne, momen Her en heckuehocvtes;

16 Momen Cepusvlke, Amolvlke, Kvkesvlke,

17 Hifvlke, Akvlke, Sinvlke,

18 Afvtvlke, Semvlvlke, Hemvrvlke esyomen: momen mv renyupvn Kenvnvlke en cuko-hvmecvlke vwahvtes.

19 Momen Kenvnvlke em ekvntvckv Sitvn enkvpvket omvtes, Kelv fvccvn ayet Kesv roretskan; Satvme, Komalv, Atmv, Sepoem esyomat vfvccvn ayet, Lesv roretskan.

20 Heyvt Ham e'ppucetaket omakes, en cuko-hvmecvlke vcvkvyen, e tulaswvtake vcvkvyen, em ekvnv ofvn, momen em etvlwvvlke ofvn.

21 Momen Sem Epv en hopuetake omvlkv e'rke, Cefet e rvhvt, emeu hopuetake en heckuehocvtes.

22 Sem e'ppucetake; Elam, Assv, Afaksvt, Lvt, Elvme esyomat.

23 Momen Elvme e'ppucetake; Vs, Hvl, Kerv, Mas esyomat.

24 Momen Afaksvt Selv en heckuehocvtes; momen Selv Epvn en heckuehocvtes.

25 Momen Epv eppucetake hokkolen en heckuehocvtes; hvmkat e hocefkv Pelck tates; en nettv omof ekvnv tekvpihocvtet omekv; momen etecakkat e hocefkv Caktvne tates.

26 Momen Caktvnet, Almotat, Selef, Hesvmefv, Celv,

27 Hetolvme, Usvle, Teklv,

28 Opvle, Vpemevl, Sepv,

29 Ofv, Hefilv, Copape esyomat; heyv omvlkvt Caktvne e'ppucetake tates.

30 Momen, Hesv cnkvpvke hvsossv-fvccv ekvnhvlwe, Sepv vfvccvn ayetskan, em vpoketvt omvtes:

31 Heyvt Sem e'ppucctaket omakes, en cuko-hvmecvlke take vcvkvyen, e tulaswvtake vcvkvyen, em ekvnv ofvn, em etvlwvvlke vcvkvyen.

32 Heyvt Nov e'ppucctake en cuko-hvmecvlket omakes, honvpse vcvkvyen, em etvlwvvlke ofvn: momet uelaukerakko renyupvn heyvt ekvnvn tekvpicakvtes.

SETENTVCKE 11.

Momen ekvnv omvlkv em punvkv hvmkuset on, opunvkv hvmkusen 'setempunahoyvtes.

2 Momen mome ocvtes, hvsossv-fvccvn cunecket vpeyof, Sinv ekvnvn ekvntvpeksen eshehcet, mvn vpokvtes.

3 Momen etempunahoyet, Vwvks, fakke-norvn hahyet, heren noricvkeres, makakvtes. Momet fakke-norv cvto vyoposken ocet, fakke kulowv omat svlofkv vyoposken ocakvtes.

4 Momet, Vwvks, tvlofvn momen cuko-hvlwat e yuksv hvlwat *orvren* hayet, hocefkvn e en hayvkeres; ekvnv hvmkvn vwaheyet omekaret, makakvtes.

5 Momen Cehofvt tvlofv momen cuko-hvlwe este en hopuetake hayakaten hecvranet ahvtapkvtes.

6 Momet, Hecvkes, estet hvmkuset ot, omvlkvt em punvkv hvmkusen ocakes; momet heyvn momecetvn vlicecakes; momen hiyomat nake momecetv komakat naket emvnvttehcekos.

7 Vwvks, hvtvpehcet, mvn em punvkvn em eteyamvkeres, punvkvn eten kerrvkekaren, Cehofvt makvtes.

8 Monkv Cehofvt mv enkvpvken ekvnv ohonvpv hvmkvn oh vwahecvtes; momen tvlofv hayetvn wikakvtes.

9 Monkv mv e hocefkv Pepel kihocvtes; mvn Cehofvt ekvnv omvlkv em punvkvn teyamet omekv: momen mv enkvpvken Cehofvt ekvnv ohonvpv hvmkvn oh vwahecvtes.

10 Heyvt Sem en honvpset omakes. Sem em vculkv ohrolope cukpe hvmken orvtes, momen uclauke-rakko renyupv ohrolope hokkolet hoyahnof, Afaksvt en heckuehocvtes:

11 Momen Sem Afaksvt en heckuehocvte hoyanat ohrolope cukpe cahkepen arvtes, momen eppucetake echustvlkeu en heckuehocvtes.

12 Momen Afaksvt ohrolope pale tutcenen cahkepohkaken arvtes, momen Selvn en heckuehocvtes:

13 Momen Afaksvt Selvn en heckuehocvte hoyanat ohrolope cukpe osten tutcenen arvtes, momen eppucetake echustvlkeu en heckuehocvtes.

14 Momen Selvt ohrolope pale tutcenen arvtes, momen Epvn en heckuehocvtes:

15 Momen Selvt Epvn en heckuehocvte hoyanat ohrolope cukpe osten tutcenen arvtes, momen eppucetake echustvlkeu en heckuehocvtes.

16 Momen Epvt ohrolope pale tutcenen ostohkaken arvtes, momen Pelek en heckuehocvtes:

17 Momen Epvt Pelek en heckuehocvte hoyanat ohrolope cukpe osten pale tutcenen arvtes, momen e'ppucetake echustvlkeu en heckuehocvtes.

18 Momen Pelek ohrolope pale tutcenen arvtes, momen Lu en heckuehocvtes:

19 Momen Pelek Lu en heckuehocvte hoyanat ohrolope cukpe hokkolen ostvpaken arvtes, momen eppucetake echustvlkeu en heckuehocvtes.

20 Momen Lu ohrolope pale tutcenen hokkolohkaken arvtes, momen Selvk en heckuehocvtes:

21 Momen Lu Selvk en heckuehocvte hoyanat ohrolope cukpe hokkolen kolvpaken arvtes, momen eppucetake echustvlkeu en heckuehocvtes.

22 Momen Selvk ohrolope pale tutcenen arvtes, momen Nehv en heckuehocvtes:

23 Momen Selvk Nehv en heckuehocvte hoyanat ohrolope cukpe hokkolen arvtes, momen eppucetake echustvlkeu en heckuehocvtes.

24 Momen Nehvt ohrolope pale hokkolen ostvpohkaken arvtes, momen Telvn en heckuehocvtes:

25 Momen Nehvt Telvn en heckuehocvte hoyanat ohrolope cukpe hvmken palen ostvpohkaken arvtes, momen eppucetake echustvlkeu en heckuehocvtes.

26 Momen Telvt ohrolope pale kolvpaken arvtes, momen Eplvme, Nehv, Helv esyoman en heckuehocvtes.

27 Momen heyvt Telv en honvpset omakes. Telvt Eplvme, Nehv, Helv esyoman en heckuehocvtes; momen Helvt Lat en heckuehocvtes.

28 Momen Helvt e'rke ehomvn elvtes, ekvnv heckvten, Kaltevlke ekvnv V *tvlofvn.*

29 Momen Eplvme Nehv tepakat ehitaken heckuecakvtes; Eplvme e 'hiwv Selei hocefkvtes; momen Nehv e 'hiwv Melkv hocefkvtes, Helv, Melkv e'rke, momet Eskv e'rke, e'chuste.

30 Momen Selei echussekot omet, hopuewvn ocekates.

31 Momen Telvt e'ppuce Eplvme, momen e'ppuce tate Helv reppuce Lat, momen en hvtese Selei, e'ppuce Eplvme e 'hiwvn, evpayahken, mvt V Kaltevlke em etvlofvn enkvpaket vcvkvpeyvtes, Kenvn ekvnvn esceyvranet; momen Helvn rorihcet, mvn vpokvtes.

32 Momen Telv en nettvt ohrolope cukpe hokkolen cahkepen oricvtes; momen Telvt Helvn ekvnvn elvtes.

SETENTVCKE 12.

Momen Cehofvt Eplvmen em punayet, Cem ekvnv osset, cc 'nahvmkvlken, momen cc'rke en cukon enkvpahket, ekvnv cen kerkuecvranvyan vyvs:

2 Momen etvlwv rakken ce hayit, ec ohmerrares, momen, ce hocefkv rakken hayin, ohmerkv toyetskvres:

3 Momen ohmerkv opunvkvn ec oh opunayakat ohmerrvkares, momet ec ohtvhikat ohtvhikares; momen ceme cc tehoyvnen ekvnv etvlwvvlke omvlkv ohmerkvkvres, kicvtes.

4 Monkv Eplvmet Cehofvt kicvte vcvkvyen ayvtes; momen Lat vcvkayvtes; momen Eplvme Helvn osset ayof, em vculkv ohrolope pale kolvpaken cahkepohkaken orvtes.

5 Momen Eplvmet e 'hiwv Selei momen Lat e 'cuse tate e'ppucen, momen vpuekv mv vteloyakvte omvlkv, este Helvn ekvnvn heckuecakvte esyoman evpayvtes; momen Kenvn ekvnvn esceyvranet vpeyet, Kenvn ekvnvn esceyvtes.

6 Momen Eplvmet ekvnvn etehoyanet, Sekem ekvnv, lvkevpe Molv hueran rorvtes. Momen mv omof Kenvnvlket mv ekvnvn fullvtes.

7 Momen Cehofvt Eplvme em e heckuecvtes, momet, Ece honvpsen heyv ekvnvn emvkares, kicvtes; momen mvn Cehofv em e heckuecan altvn en hayvtes.

8 Momet mvn enkvpaket cunecket, ekvnhvlwe Perel en hvsossv-fvccvn rorvtes, momet em escukohakvn huericvtes; en hvsvklatkv-fvccvn Perel ocen, en hvsossvfvccvn Ae ocvtes; momet mvn Cehofvn altvn en hahyet, Cehofv e hocefkvn oh huehkvtes.

9 Momet Eplvmet, Wvhvlv-fvccvn aye munket, cunec-kvtes.

10 Momen elaukot mv ekvnvn ocvtes; momen elaukot mv ekvnv ofv vheremahekv, Eplvmet Ecepse ekvnvn vkhvtapkvtes, mvn fekhonnvranet.

11 Momen mome ocvtes, Eplvmet Ecepse eceyvranet vwolicof, e 'hiwv Selei em punayet, Hecvs, hiyomat cemet hokte hecetv heruset ometsken kerris:

12 Momen momēt ocvres, Ecepsvlket ce hecakof, Heyvt e 'hiwvt omes; maket, cv 'lecvkvres, momis hesaken ece 'cayecvkvres.

13 Ce'nkusapis, E wvnwv toyis, makvs: ece 'rahkvn vn hervren, momen cemet omecicen vn hesaketvn vcaye-hocvren, kicvtes.

14 Momen mome ocvtes, Eplvmet Ecepsen eceyof, Ecepsvlket hokten hecakvtes, heruset omen.

15 Momen Felo en rvkrakvt Selei hecakvtes, momet Felo ehomvn vkvsvmakvtes; momen mv hokten Felo en cukon escehoyvtes.

16 Momen eme vrahkvn Eplvmen heren vcayecvtes; momen yvpefikv, wakv, corakko-wakv en hunvntake, vtotkv hunvntake, vtotkv hoktvke, corakko-wakv en hoktvke, momen rvcce-kuphe esyoman ocvtes.

17 Momen Cehofvt Felo momen en cuko vtehkvlken estemerkv rakrvken 'sestemerrvkuecvtes, Selei Eplvme e 'hiwv vrahkvn.

18 Momen Felo Eplvme enhuehket, Heyv cv'stome-cetskvnke naket ome te? Naket omecicen ce 'hiwvt omat vm onayetskekvnka?

19 Estomaten, Cv wvnwvt os, maketskvnka? momat cv 'hiwv taren esepvyvnt os: monkv hiyomat ce 'hiwvn hecvs, evpahyet vyvs, kicvtes.

20 Momet Felot este-hunvntaken eme ohfvccvn vha-

kvn emakvtes; momen hopvyusen vcvkvpeyet vyecicakvtes, e 'hiwv momen nak omvlkv ocat esyoman.

SETENTVCKE 13.

Momen Eplvme Ecepsen osiyet, Wvhvlv *ekvnvn* esceyvtes, emet, e 'hiwvt, nak ocat omvlkv esyomat, momen Lat vcvkvyen.

2 Momen Eplvme, vpuekv, cvtokunaphvtke, cvtokunaplane esyoman ocet, enake oce mahet omvtes.

3 Momet Wvhvlv enkvpvken ayet cunecket, enhvteceskv em escukohakv huericvte, Perel tan rorvtes, Perel Ae tepakat em etenrvwvn;

4 Altv enhvteceskv haye likvten; momet mvn Eplvmet Cehofv e hocefkvn oh huehkvtes.

5 Momen Lat, Eplvme vcvkayateu, yvpefikv, vpuekv, escukohakv esyoman ocvtes.

6 Momen etepvket kakvre ekvnvt em etetayekates, en nakockv take rakke mahet omekv, momat etepvket kakeko tayvtes.

7 Momen Eplvme em vpuekv vhecicvlke momen Lat em vpuekv vhecicvlke em etenrvwvn etehvnkvt ocvtes; momen momof Kenvnvlke momen Felestvlke mv ekvnvn vpokvtes.

8 Momen Eplvmet Lat kicvtes, Ceme tepakeyat pu tenrvwvn, momen vm vpuekv vhecicvlke cem vpuekv vhecicvlke esyomat em etenrvwvn etehvnkvt ohcates, ce'nkusapis, etecakkeyvtet omekv.

9 Ekvnv hvmkvt ce homvn oceko? vm vkuekvs, ce'nkusapis; vkvskvnvn *ayetsken* omat, vnet vkvpervn ayares: monkat vkvpervn *ayetsken* omat, vkvskvnvn ayares.

10 Momen Lat en renakvn kvwahpet, Cotvne ekvntvpekse omvlkvn hecvtes, estomis uewv etetayat ocet

omen, Cehofvt Satvme Kvmalv tepakan sumhuecceko emunkof, Cehofv em ecvpofuce omēn, Ecepse ekvnv Sov tvlofv aye roretskat etvpomen.

11 Monkv Lat Cotvne Ekvntvpckse omvlkan ensatkvtes; momet Lat hvsossv-fvccvn ayet arvtes; momen etemvkueket, etenkvpvkakvtes.

12 Eplvmet Kenvn ekvnvn likvtes, momen Lat Ekvntvpekse tvlofv ocakan likvtes, momet ayet Satvme oren em escukohakvn huericvtes.

13 Momis Satvme este-hunvntaket holwvyecvke, svheremahen Cehofvn vnaorkakvtes.

14 Momen Lat em vkuekat renyupvn Cehofvt Eplvmen em punayet, Cen renakvn kvwahpet, hueretskan a vfvnnaket, honerv-fvccvn, wvhvlv-fvccvn, hvsossv-fvccvn, hvsvklatkv-fvccvn hecvs:

15 Ekvnv hecetskat omvlkvn ce'maret ok, ece honvpseu, meyuksv-sekon.

16 Momet ece honvpse ekvnv em mokke etvpomen hayares, momat estet ekvnv em mokken vhonkate tayen omat, ece honvpseu matvpomen vhonkvthoyvres.

17 Ahuyiret, ekvnv etehoyvnen yvkvpvs, en cvpke momen en taphe eteropotten; mvn cemaret ok, kicvtes.

18 Momen Eplvmet, em escukohakvn vkueyihcet, Mamle en lvkcvpe es like Heplvn tvlofv ocakan vlahket, mvn altvn Cehofv en hayvtes.

SETENTVCKE 14.

Momen mome ocvtes, Amlefvl Sina em mekko, Eleak Elesv em mekko, Ketvleomv Elvm em mekko, Titvle tvlwvvlke em mekko esyomat en nettv take omof,

2 Mvt Pelv Satvme em mekko, Pvsv Komalv em mekko, Sinvpe Atmv em mekko, Semepv Sepoyem em

mekko, Pela, (Sov tvlofvt omat,) em mekko esyoman vnrvpuecet, horren hayakvtes.

3 Heyv omvlkvt Setem pvne ofvn etohkvlkvtes; (Setem Okevnwv vkhvset os.)

4 Ohrolope palen hokkolohkaken Ketvleomv em elecvn svpaklvtes, momet ohrolope espalen tutcenohkakan vnrvpuecakvtes.

5 Momen ohrolope espalen ostohkakan Ketvleomv momen mekkvlke vpvkakat yicvtes, momet Lefevlke Estelor-kanem vpoke, Susvlke Ham vpoke, momen Emvlke Sefv Kelevrem vpoke,

6 Momen Halvlke em ekvnhvlwe Sea vpoke esyoman Elpelv vnrvwv tempe ocat eroren tepkakvtes.

7 Momet yefulehcet, En-mespat *tvlofvn* yicvtes, (mvt Ketes *tvlofvt* omes:) momet Amelekvlke em ekvnv omvlkvn, momen Amolvlke Hesesvn-temv vpokateu tepkakvtes.

8 Momen Satvme em mekko, Komalv em mekko, Atmv em mekko, Sepoyem em mekko, Pela em mekko esyomat esosset vpeyvtes, (Pelat Sov *tvlofvt* omes;) momet suletawvlke ehomv taken svpvklecet, Setem pvne ofvn horren hayakvtes:

9 Ketvleomv Elvm em mekko, Titvl tvlwvvlke em mekko, Amlefel Sina em mekko, Elevk Elesv em mekko esyomat en hayaket; mekkvlke ostet mekkvlke cahkepen vnrvpuecaket.

10 Momen Setem pvne kulowv-omv en korkuevlke vlket omvtes; momen Satvme Komalv tepakat em mekkvlket tokorket, mvn yorkvtes; momen vhoskat ekvnhvlwen oh pefatkvtes.

11 Momen Satvme Komalv tepakat en nakockv omvlkvn momen en hompetv omvlkvn cahwet, svpeyvtes.

12 Momen Lat Eplvme e 'cuse tate e'ppuce Satvme likat, en nakockvu cahwet, svpeyvtes.

13 Momeu mv pefatkvte hvmket vlahket, Eplvme Hepluvlken em onayvtes; momen emet Amolvlke Mamle Eskvl etecakkat momet Env etecakkat en lvkevpe es liken likvtes; momen heyv tutcenat Eplvme esyomat etemfvccetvn etem ocakvtes.

14 Momen Eplvmet e 'cuse svlvfkuehocvcuken pohof, em *vtotkvlke* mvhahoyvte cukpe tutcenen palen cenvpohkaket, en cuko ofv heckakvte, setepoyetv emetetakvken evpayet, esossvtes, momet Tan vteken assecvtes.

15 Momet neren vnrvpen e etekvpicet, emet em vtotkvlke esyomat, momet tepiket, Hopvn vteken assecvtes, mv Temaskvs *tvlofv* em vkvskvnv likan.

16 Momet nakockv omvlkvn resatvtes, momet etecakkateu Lat, momen en nakockv, hoktvkeu, este esyoman rasfulkvtes.

17 Momen Satvme em mekkot vnrvpvranet osset ayvtes, Ketvleomv mekkvlke vpvkakateu pvsatvte rvlahkof, Sefv pvne ofvn, (mvt Mekko em Pvne tes.)

18 Momen Melkesetek, Selem em mekkot, tvkliken momen pvrko-opuswvn svlakvtes: momet Hesaketvmese Hvlwe Mahat em plest omvtes.

19 Momet ohmerkvn oh opunayet, Hesaketvmese Hvlwe Mahat, momet hvlwe ekvnvu e pucaset Eplvmen ohmerrekvs.

20 Momen Hesaketvmese Hvlwe Mahat cen horrvlken ce'nke ofvn ce'mvten vrakkuehocekvs, makvtes. Momen omvlkv tekvpvke espalan emvtes.

21 Momen Satvme em mekkot Eplvmen em punayet, Esten a'met, nakockvn eenakuecvs, kicvtes.

22 Momen Eplvmet Satvme em mekkon kicvtes, Cv'nken Cehofv Hesaketvmese Hvlwe Mahat, hvlwe ekvnvu e pucase e homvn kvwahpit,

23 Afuswv tis, monkat estelepikv sohwvnakv tis cawv-

kot, monkat nake cenake hvmkusis ehsvkos, maket temfvciyis, Eplvme nakocen hayis, maketskekaren.

24 Este-hunvntake mvnettakat nake hompakvte, momen mv vc vcvkvpeyvnke nakockv enake taranvte tvlkusen; Env, Eskvl Mamle esyomat, mvt nakockv enake taken cvwvkekvs.

SETENTVCKE 15.

Momen heyv nanvke renyupvn Cehofv em opunvkvt nak heckekat ofvn Eplvmen em vlakvtes, hvmmaket, Eplvmē, ce penkahlates: cen sevrvnakv toyit, cem feketv rakke estvmahe toyis.

2 Momen Eplvmet, Pucase Cehofv toyetskat, hopuewv ocvkot ayin, momen vn cuko epucasvranat heyv Temaskvlke Eliesvt omen, naken v'metskvr haks? kicvtes.

3 Momet, Hecvs, honvpsen a'metskekates: momen, hecvs, vn cuko ofv heckvte hvmket cvnake epucasvranat omes, Eplvmet kicvtes.

4 Momen hecvs, Cehofv em opunvkv hvmmaket em vlakvtes, Heyvt cenake e pucaset omekares; momis ceme ce 'na mahuse aossvranat cenake e pucaset omvres.

5 Momen evpayet ossvtes, momet, Hiyomat hvlwen vhecet, kococumpvn vhonkvtvs, vhonkatetske tayen omat, kicvtes: momet, Ece honvpse matvpomvres, kicvtes.

6 Momen Cehofvn oh vkvsamvtes, momen *vkvsamat* fvccetv vyoposken em ohvkerricvtes.

7 Momet Vne Cehofv, heyv ekvnv epucasetskvren ce'maret, V Kaltevlke em ekvnvn ec ossicvyvte, toyis, kicvtes.

8 Momen, Pucase Cehofv toyetskat, mv epucasvranvyat naken es kerrvranvya? Eplvmet kicvtes.

9 Momen Hesaketvmeset, Wakv hokte ohrolope es en

tutcenen, cowatv hokte ohrolope es en tutcenen, yvpefikv hunvnwv ohrolope es en tutcenen, pvce-howen momen pvce mvnettan vn cvwvs, kicvtes.

10 Momen heyv omvlkvn en cahwet, nvrkvpvn tekvpicakvtes, momet tvckv vtekat em pvlse em vtvkhvken wvkhokicvtes: momis fuswv etekvpicvkekates.

11 Momet fuswv vpespapv ena pvsvtkan a oh hvtvpecof, Eplvmet etvn vtohkakvtes.

12 Momen hvset vklatkof, nockv sufket Eplvmen oh lvtiken, yomucke rakke em penkvlkvt oh latkvtes.

13 Momen Eplvmen em punayet, Mehenwusen kerrvs, ece honvpse ekvnv enake tokat ofvn tvleporvt omet, em elecvn svpvklvres; momen ohrolope cukpe osten estemerrvkuecvkvres.

14 Momen mv etvlwv em elecvn vpokat vnet ohfvccecares; momen mv eryupvn nakockv sulken esossvkvres.

15 Momis cemet herkv ofvn ce'rkvlken oh ayetskvres, momet vculkv here oretsken, ce herihocvres.

16 Momis erhonvpse esostat *en nettv* omof, yvmvn yohfulecvres; Amolvlke en holwvyeckv hvte esfvckeko emunkekv, kicvtes.

17 Momen mome ocvtes, hvset vklvtiken, yomucke hakof, hecvs, totkv es like ekkucet, momen eto kulecvtet mv warke etennvrkvpvn etehoyvnhoyat.

18 Mv nettv etvwvn Cehofvt etemfvccetvn Eplvmen eten hayvtes, hvmmaket, Heyv ekvnvn ece honvpsen ehmis, Ecepse *ekvnv* hvcce enkvpvket mv hvcce rakkat, Yufletes hvcce, eroren:

19 Kenvlke, Kenesvlke, Katmvnvlke,

20 Hetvlke, Pelesvlke, Lefevlke,

21 Amolvlke, Kenvnvlke, Kvkesvlke, Cepusvlke esyomat *em ekvnvn.*

SETENTVCKE 16.

Momen Selei Eplvme e 'hiwvt hopuetaken en heckuecekates: momet vtotkv hokte Ecepsvlken ocvtes, mv e hocefkv Hekvt omen.

2 Momet Selei Eplvmen kicvtes, Hiyomat hecvs, Cehofvt *hopuewv* heckueckvn es vn tvckes: ce'nkusapis, vm vtotkv hokten en ceyvs; mv etehoyvne hopuetake vn hecke witvres. Momen Eplvmet Selei em opunvkv en haken em vpohicvtes.

3 Momen Eplvme Kenvn ekvnvn ohrolope palen likvte hoyanat Selei Eplvme e 'hiwvt, em vtotkv hokte Ecepsvlke Hekvn evpayet, Eplvme e 'hiwv taren emvtes.

4 Momen Hekvn en ceyvtes, momen nvrkesvtes; momet nvrkeset kerrof, e pucase hoktet en renakv ehomvn homecke tates.

5 Momen Selei Eplvmen em punayet, Vc vnaorkat ec oh ocekvs; vm vtotkv hokten ce hokpe ofvn ce'mimvts; momen, nvrkeset kerrof, en renakv e homvn es vn homeckvnks; Cehofvt vne ceme tepakeyan *pun* fvccecekvs, kicvtes.

6 Momis Eplvmet, Hecvs, cem vtotkv hokte ce'nke ofv tes; nake here es cem moman em momecvs, kicvtes. Momen Selei estemerricvtes, momen e turofvn en letkvtes.

7 Momen Cehofv em encel vnrvwv ofv uekiwv tempen eshecvtes, uekiwv Sv en nene ocan.

8 Momet, Hekv Selei em vtotkv hokte toyetskat, estvmvn ahtetska? momet estvmvn ayetska? Momen, Selei cv pucase hokte e turofvn en letkis, kicvtes.

9 Momen Cehofv em encel, Ce pucase hokten oh fuliket, e'nke elecvn em e wikvs, kicvtes.

10 Momet Cehofv em encel, Ece honvpse tayen ohvtvlayares, momat en sulkat omecicen vhonkvthoyekares, kicvtes.

11 Momet, Hecvs, ce nvrkeses, momet hunvnwvn heckuecetskvres; momet e hocefkvn Esmevl kicet, hocefetskvres; Cehofvt cem estemerketvn vpohicet omekv.

12 Momen este vpvket corakko-wakv semvnole ome tares; e'nke este vtekat vnrvpen, este vtekat e'nke eme vnrvpe *tares;* momen etecakkakat omvlkv ehomvn likvres, Cehofv em encel kicvtes.

13 Momen Cehofv em punayvte e hocefkvn, Hesaketvmesē cv hecetskes, kicet, hocefvtes; Heyvmv tisem cv hecan oh hehcvya? makekv.

14 Monkv mv uekiwvt Pev-lehi-lae kicet hocefkvtes; hecvs, Ketes Pelet tepakat em etenrvwvn oces.

15 Momen Hekvt Eplvmen eppucen en heckuecvtes; momen Eplvmet e'ppuce Hekv *en* heckuecvte e hocefkv Esmevl kicet hocefvtes.

16 Momen Hekvt Esmevl Eplvmen en heckuecof, Eplvme em vculkvt ohrolope pale cenvpaken epohkaken orvtes.

SETENTVCKE 17.

Momen Eplvme em vculkv ohrolope pale ostvpaken ostvpohkaken orof, Cehofvt Eplvme em e heckuecvtes, kicet, Vnet Hesaketvmese Yekcetv Omvlece toyis; cv homvn yvkapet, temvpoket omvs.

2 Momen vm etemfvccetvn ceme tepakeyat pu tenhayares, momet sulke estvmahen ce honvpsecares, kicvtes.

3 Momen Eplvmet e turofvn oh latkvtes: momen Hesaketvmeset etempunayvtes, hvmmaket,

4 Vnet on omat, vm etemfvccetvt ce 'tem oces, momen etvlwvvlke sulke mahe e'rke take toyetskvres.

5 Momen ce hocefkv ohvtvlakat Eplvme kihocekares, momis ce hocefkvt Eplehame tares; etvlwvvlke sulke mahe e'rke ce hayvyvtet ok.

6 Momen tayen ce honvpsecares, momen, etvlwvvlke sulken ce hayin, mekkvlket 'sec ossvkvres.

7 Momen ceme ece honvpse ce yupv yice esyomeyat, mv erhonvpse yicvranateu vm etemfvccetvn yekcen ce tenhayvkares, etemfvccetv meyuksv-seko, aye munket, erhonvpse yupv mahen yicvranat eroren, ceme ece honvpse ce yupv yice esyomatskat Hesaketvmese cen huervkaret.

8 Momen ekvnv mv ofv tvleporv liketskat, Kenvn ekvnv omvlkvn ce'mit, ece honvpse ce yupv yicateu, meyuksv-seko epucasvkvren emvkares; momet en Hesaketvmese take toyares.

9 Momet Hesaketvmeset Eplvmen em punayet, Momen cemet on omat, vm etemfvccetvn vfastetskvres, cemet, ece honvpse ce yupv yicvranateu vfaste emunket, erhonvpsetv yupv mahat eroren.

10 Vm etemfvccetv centake, cen honvpsetv ce yupv yice esyomeyat pu tem oce vfastvranatskat heyvt omes; hunvnwv ece 'pakvke vtekat svkvmsishoyvres.

11 Momen cem enayuksv vpeswv taken svkvmsisatskvres; momen mvt etemfvccetv pu 'tem ocat eskerkvt omvres.

12 Momen ece 'pakvkat hunvnwv en nettv escenvpake oricat svkvmsishoyvres, ece honvpse hunvntake omvlkv mahhe, mv cen cuko ofv heckvte, ece honvpse tokot, cen cvtokunawv es nesetskvte esyomat.

13 Cen cuko ofv heckvten, momen este cen cvtokunawv es nesetskvten svkvmsisvranatskat tvlkuset os; momen vm etemfvccetvt, etemfvccetv meyuksv-sekot, ce 'navpeswv take ofvt omvres.

14 Momen hunvnwv svkvmsiskeko, enayuksv vpeswvn svkvmsishoyekatet, mv estet em este enkvpvken sentvckvres: vm etemfvccetvn kacvtet os.

15 Momen Hesaketvmeset Eplehamen em punayet, Selei ce 'hiwvt on omat, Selei es hocefetskekares, momis e hocefkv Selet omvres.

16 Momen ohmerrares, momen ohvtvlakat eme etehoyvnen *ce*'ppucen ce'mares; momes, ohmerrares, momen tvlwvvlke *c'cket* omvres; este em mekkvket eme vhonvpsvket omvres, kicvtes.

17 Momen Eplehamet e turofvn oh lvtiket, vpelvtes; momet, Este em vculkv ohrolope cukpe hvmecat hopuewv en heckuehocvre te? momen Selet, en hoktvle pale ostvpakicat hopuewvn heckuecvre te? e feke ofvn makvtes.

18 Momet Eplehamet, Aeha, Esmevl ce homv hesakate! Hesaketvmesen kicvtes.

19 Momen Hesaketvmeset, Monkos, momis ce 'hiwv Selet *ce*'ppucen heckuecvres; momen e hocefkvn Iseken kicetskvres; momen vm etemfvccetvn, etemfvccetv meyuksv-sekon, *etenhayit*, ervhonvpse eryupv yicaten en *hayvkit* yekcen etenhayares.

20 Momen Esmevl ohfvccvt on omat, cem vpohihcis: hecvs, ohmeriyis, momet honvpsecit, tayen ohvtvlayares; mekkvlke palen hokkolohkaken en heckuehocvkvres, momen etvlwv rakken hayares.

21 Momis vm etemfvccetvn Iseke, Selet ohrolope hvmke hiyome orof cen heckuecvranat, yekcen etenhayares, makvtes.

22 Momet etempunayvte wikvtes, momet Hesaketvmeset Eplehame enkvpvken kvwapkvtes.

23 Momen Eplehamet mv nettv etvwvn e'ppuce Esmevl, momen en cuko ofv heckvkvte omvlkv, en cvtoku-

nawv es nesvkvte omvlkv esyomc, Eplehamc en cuko vtehkvlkc hunvnwv vtekaten cvpayet, cm cnayuksv vpeswv taken svkvmsisakvtes, Hesaketvmese kicvte vcvkvyen.

24 Momen Eplehamc cm cnayuksv vpeswvn svkvmsiskof, cm vculkv ohrolope palc ostvpaken ostvpohkaken orvtes.

25 Momen e'ppuce Esmevl cm cnayuksv vpeswvn svkvmsiskof, cm vculkv palen tutcenohkakvtes. Mv nettv etvwvn Eplehamet e'ppucc Esmevl tepakat svkvmsiskakvtes.

26 Momen en cuko vtehkvlke hunvntake omvlkvt, cuko ofv hcckvkvte, momen cvtokunawv tvleporv es en neskvkvte, eme vpvket svkvmsiskakvtes.

SETENTVCKE 18.

Momen nettv hiyyat em ofv, cm escukohakv vhauken liken, Mamle en lvkcvpe es likat tempen Cehofvt em e heckuecvtes;

2 Momen en renakvn kvwahpet, hecvtes, momen hecvs, este-hunvntake tutcenet ehomvn svpaklvtes: momen hecof, escukohakv vhauke enkvpahket vnrvpvranet letiket, ekvnv fvccvn potokvtes,

3 Momet kicvtes, Cv pucase toyetskat, hiyomat cen renakv ehomvn heromkvn eshehcin omat, cem vtotkvn hoyahnetskvs, cc'nkusapis:

4 Hiyomat uewv estomusen cvwhoyekvs, momen cc-'letaken okkohsct, eto elecvn e fekvpuecvks:

5 Momen tvkliken estomusis svlvkares, momen ce feketaken mahlvpvtecicvkes; mv hoyahnof vpeyatskvres; mv vrahkvn cem vtotkv taken en yicatskekv. Momen, Maketskat etvpomen momecvs, kicakvtes.

6 Momen Eplehamet lvpecicet Sele escukohakv ofvn oh- ayet, Hockvte here vkerkuce tutcenen lvpken tetakuehcet, cvlvpvs, momet tvkliken tvknoricvs, kicvtes.

7 Momet Eplehamet wakv fullan oh letiket, wakuce mvnette momet heran resvlahket, vtotkvn emvtes: momen lvpecicet tetakuecvtes.

8 Momen wakvpese neha, wakvpese momen wakuce tetakuecvten cahwet, ehomvn 'sem vpoyvtes: momet emet vnakvn, eto elecvn, huervtes, momen hompakvtes.

9 Momet, Sele ce 'hiwv estvmvn ara? kicakvtes. Momen, Hecvs, escukohakv ofvn *likes*, kicvtes.

10 Momen kicvtes, Oketv orof mehenwvn er cem vlvkares; momen ce 'hiwv Selet echushunvnwvn ocvres. Momen Selet escukohakv vhauke Eplehame era topvrv ocat ofvn pohvtes.

11 Momen Eplehame Sele tepakat vculvket, vculakuse hakvtes; hoktvke em emunkvt Sele em vfekhonnvtet omvtes.

12 Monkv Selet em vkerrickv ofvn vpelvtes, Cv hoktvle hahkof, afvcketv ocare te, cv pucaseu vculet ot omofvn? maket.

13 Momen Cehofvt Eplehamen em punayet, Estomaten Selet, Vne, cv hoktvle tat, mehenwvn hopuewv ocare te? maket, vpelisa?

14 Nake yekce Cehofvn emuntvle tayat oce te? Oketv mellvyvten mehenwvn er cem vlvkares, em oketv orof, momen Selet echushunvnwvn ocvres, kicvtes.

15 Momof Selet, ehelaksecet, Vpelvkis, makvtes; penkalekv. Momen, Monkos; momis vpeletskis, kicvtes.

16 Momen este-hunvntake asvpvkilet, mvn enkvpahket, Satvme fvccvn vhecakvtes: momen vpeyan Eplehamet vhorkasket vkocuknen vpaket ayvtes.

17 Momen Cehofvt makvtes, Nake momecvyat Eplehame em ehare te;

18 Mehenwvn Eplehamet etvlwv rakke momet yekce hahken, ekvnv etvlwvvlke omvlkvt eme etehoyvnen ohmerkvkvranet omekv?

19 Emen *kerrit*, en hopuetake en cuko vtehkvlke cyupv *yicateu* yekcetvn 'semvcahnvkvre tat kerrikv, Cehofv em vyetvn yvkvpvkvren, fvccetv fvcceckv tepakan vfvstvkvren; momat nake Cehofvt Eplehame opunvyecvtet oh vlvkuecvret.

20 Momet Cehofvt, Satvme Komalv tepakat em ahuehketvt rakket omen, en holwvyeckv svhere mahet omekv;

21 Hiyomat vkhvtapkares, em ahuehketv vm vlakvte mahusat vcvkvyen momecakvten omat, hecares; momet monkon omat, kerrares, makvtes.

22 Momen este-hunvntake, mvn enkvpaket, Satvme fvccvn vhoyvtes: momis Eplehame Cehofv ehomvn huere emunkvtes.

23 Momet Eplehame vwolihcet, kicvtes, Este faccv holwvyecv vpvken sumecicetskvre te?

24 Este faccvke pale cahkepet tvlofvn vtehke witen omat; mv este faccvke vtehkat vrahkvn tvlofvn vcayecekot, sumecicetskvre te?

25 Hiyomecetv cen hopvyet omekvs, este faccv holwvyecv vpvken elecetv, momat este faccvt holwvyecv etvpomet huervren; mvt cen hopvyet omekvs: ekvnv omvlkv em Fvccecvt fvccvn momecekare te?

26 Momen Cehofvt, Satvme vtehke este fvccvke pale cahkepen tvlofvn eshecin omat, emetake vrahkvn tvlofv omvlkvn vcayecares, kicvtes.

27 Momen Eplehame em vyoposket kicvtes, Hiyomat hecvs, vne, ekvnv em mokke momet essu tepakuse toyvyat, Pucase em punayetvn komit vlicehcis:

28 Este fvccvke pale cahkepat cahkepet seko witen omat; este cahkepe sepekat omecicen tvlofv omvlkvn sumecicetskvre te? Momen, Pale osten cahkepohkaken eshecin omat, sumecihcvkos, kicvtes.

29 Momen hvtvm em punayvtes, Pale ostet hecke witen omat *ta?* maket. Pale ostat vrahkvn *vcayecit*, momehcvkos, makvtes.

30 Momen makvtes, Aeha, Pucaset cvpvkikats, momen punayares: Pale tutcenet mvn eshechoye witen omat. Momen pale tutcenen mvn eshecin omat, momehcvkos, makvtes.

31 Momen, Hiyomat hecvs, Pucase em punayetvn komit vlicehcis: pale hokkolen mvn eshechoye witen omat. Momen, Pale hokkolat vrahkvn *vcayecit* sumecihcvkos, makvtes.

32 Momen makvtes, Aeha, Pucaset cvpvkikats, momen vhvmkucvn punayares: palen mvn eshechoye witen omat. Momen palat vrahkvn *vcayecit* sumecihcvkos, makvtes.

33 Momen Cehofvt Eplehame em punayvte fekhonnat vpakusen ayvtes: momen Eplehamet en liketvn fulkvtes.

SETENTVCKE 19.

Momen yafkofvn encelvlke hokkolet Satvmen vlahokvtes; momen Lat Satvme em vtohopke-rakko 'mvhauken likvtes; momen Lat mvn hecet, vnrvpvranet ahuervtes; momet e turofvt ekvny vhecen potokvtes:

2 Momet, Hiyomat hecvkes, cv pucasvlke toyatskat, ce'nkusapvkis, fvyehcet, cem vtotkv en cukon cukolahket, fekhonnatsken ec oh hvyvtkekvs; momen ce'letaken okkosvkes, momet hvthvyvtkusen asehohket, vhoyet welakatskvres, kicvtes. Momen, Monkos; momis etehoyvnkvn fekhonnēn, ep oh hvyvtkvres, kicakvtes.

3 Momen tayen ohyekcicvtes; momen fvyehcet, em vlahokct, en cukon cukolakvtes; momen hompetv-rakkon en hayvtes, momen, tvklike pakkekon en norihcen, hompakvtes.

4 Momis wvkhokeko munken tvlofv hunvntake, Satvme hunvntake, mvnettakat vculakat to estomis, este omvlkv tvlofv estvmivlkan a yicet, cukon em vfulotakvtes;

5 Momet Lat em vhuehket, Este-hunvntake mucv neren cen cukolakisat estvmvn kake te? a's pum ossvkvs, kerreyvren, kicakvtes.

6 Momen Lat vhauken osiyet, er em orakvtes, momet eyupvn vhauken vkhottvtes.

7 Momet, Tecakkeyvte toyatskat, momvteken naorikatskvs, ce'nkusapvkis.

8 Hecvkes, hiyomat cv'chustvlke hokkole este-hunvnwv kerrvkeko emunken ocis; ce'nkusapvkis, mvn a cem wolhuehcvkin, nake here es cem momvkan em momecvkes; heyv este-hunvntake tvlkusen naken estomehcatskvs, mv vrahkvn vn cuko em vpette elecvn vlahohkekv, kicvtes.

9 Momen, Vcekellvs, kicakvtes. Momet, Heyv este hvmke tvleporv fekhonnvret aceyvtes, momet fvccecv hueretvn komet os: hiyomat entake senholwvken cem momeceyvres, kicakvtes. Momet hunvnwv, Lat tat, tayen vhepvkakvtes; momet svkhotkv kvcetvn *komet*, vwolicakvtes.

10 Momis este-hunvntake *hokkolat* e'nketaken awiyyet, Lat hvlatet, cukon aceyihcet, vhauken vkhottakvtes.

11 Momet este-hunvntake cuko vhauke vfulle, lopuckusat rvkrakat esyoman turhecvkekon hayakvtes; momat vhauke eshecetvn es e hotosvkuecvtes.

12 Momen este-hunvntake hokkolat, Este eti yvmvn

ocetska? *cen* hvtese, ce'ppucetake ce'chustvlkeu, momen estimvt o estomis tvlofvn ocetskat, tvlofvn esossvkvs:

13 Em ahuehketv take Cehofv ehomv rakke hakat omecicen heyv tvlofvn sumecicvranēkv; momen Cehofvt sumeciceyvren a pu 'totekv, kicakvtes.

14 Momen Lat osiyet, en hvtesvlke e'chustvlke epayakvte em punayet, Asvpvkilet, heyv tvlofvn esossvkes, Cehofvt tvlofvn sumecicvranekv, makvtes. Momis este nakhayeko omat en hvtesvlke es em momakvtes.

15 Momen hvthvyvtke akvwapkof, encelvlket Lat lvpecicakvtes, Ahuyiret, ce 'hiwv momen ce'chustvlke hokkole yvmvn kakan evpvyvs; tvlofv en holwvyeckv ofvn ce sumkekaret, makaket.

16 Momis vcewicvtes; momen este-hunvntake *hokkolat* e'nken en *hvlatet*, e 'hiwvu e'nken, momen e'chustvlke hokkolat e'nken en hvlvthicakvtes; Cehofvt em merren; momet tvlofvn es wolket, en lvpvtken huericakvtes.

17 Momen mome ocvtes, en lvpvtken eswolhohkof, Cen hesaketv vrahkvn letkvs: ce topvrvn vhecekot, Ekvntvpekse estvmv estomis fekhoniyetskvs; ekvnhvlwen oh letkvs, ce sumkekaret, kicvtes.

18 Momen Lat kicakvtes, Acha, cv pucase, momekate:

19 Hiyomat hecvs, cem vtotkvt cen renakv ehomvn heromkvn eshehces, momen cem merkv vn hesaketvn es vcayecetskat vrakkuchcetskes; momen ekvnhvlwen oh letkvko tayes, nak holwvket cv cakken, cv'le witvret ok:

20 Hiyomat hecvs, heyv tvlofv oh letketv vwolet omet, cotket omes: Acha, mvn oh letkare vm etektvnecvs, (cotkuset omeko?) momen vn hesaketvt vcake tares.

21 Momen kicvtes, Hecvs, heyv nake ohfvccvu, heyv tvlofv opunvyehcetskat sumecicvkaret, cem vpohihcis.

22 Lvpecicet, mvn oh letkvs, mvn roretskeko vtekat

naken momecvko tayekv. Monkv mv tvlofv e hocefkv Sov kihocvtes:

23 Hvset ekvnv oh kvwvpiken, Lat Sovn eceyvtes.

24 Momof Cehofvt, hvlwe aossen Cehofv a enkvpvken, tohottoplane totkv tepakan Satvme Komalv tepakan 'soh oskolicvtes:

25 Momet mv tvlofvtake, Ekvntvpekse omvlkv, tvlofv vtehkvlke omvlkv, ekvnv oh honte esyoman sumhuecvtes.

26 Momis Lat e'ra topvrvn e 'hiwvt eyupvn vhehcet, okcvncukele hakvtes.

27 Momen Eplehamet hvthvyvtkusen Cehofv ehomv huervtet erorvtes:

28 Momet Satvme Komalv tepakat vfvccvn vhecet, momen Ekvntvpekse ekvnv omvlkv vfvccvn vhecet, hecvtes, momen hecvs, mv ekvnv em ekkuce cvto rekkickv hute em ekkuce omēt kvwapkvtes.

29 Momen mome ocvtes, Hesaketvmeset, Ekvntvpekse tvlofvn sumhuecof, Hesaketvmeset Eplehamen vkerricvtes, momet mv tvlofv Lat likan sumhuecof, Lat sumketv en nvrkvpv ossen vtotvtes.

30 Momen Lat Sov osset vcemiket, e'chustvlke hokkolvt vpvkaken, ekvnhvlwen likvtes: Sov tvlofv liketvn em penkalekv: momet ekvnvhauken likvtes, emet e'chustvlke hokkole esyomat.

31 Momen homv heckvtet e 'cusen em punayet, Pu'rke vculet os; momen este-hunvnwv ekvnvn oh are ekvnv omvlkv semvpeyetv vcvkvye a pun ceye tayat sekot os:

32 Vtes, pu'rke pvrko-opuswvn eskuecvkeres, momet en wvkhokeyvres, pu'rke etehoyvnen honvpsen em vcayeceyvret, kievtes.

33 Momen mv neren e'rke taken pvrko-opuswvn eskuecakvtes: momen homv heckvtet, ecehyet, e'rken en

wakkvtes; momen estofvn wakket, estofvn alikvten kerrekates.

34 Momen rempvksen mome ocvtes, homv heckvtet, Hecvs, nereise cv'rke en wakkvyis; mucv neren hvtvm pvrko-opuswvn eskuecvkeres, momen cemet eceyet, en wakketskvres, pu'rke etehoyvnen honvpsen em vcayeceyvret, e 'cusen kicvtes.

35 Momen mv nereu e'rke taken pvrko-opuswvn eskuecakvtes: momen mvnettat ahuyiret en wakkvtes: momen estofvn wakket, estofvn alikvten kerrekates.

36 Hiyomen Lat e'chustvlke hokkolvt e'rke take en nvrkesakvtes.

37 Momen homv heckvtet echushunvnwvn heckuecvtes, momet e hocefkvn Moap kicvtes: matat, mucv nettv oren, Moapvlke e'rke tes.

38 Momen mvnettat, emeu echushunvnwvn heckuecvtes, momet e hocefkvn Pen-ami kicvtes; matat, mucv nettv oren, Amvn en hopuetake e'rke tes.

SETENTVCKE 20.

Momen Eplehame cunecket, Wvhvlv ekvnv fvccvn ayvtes, momet Ketes Sv tepakat em etenrvwvn fekhonnvtes; momet Kelv *tvlofvn* tvleporvt arvtes.

2 Momet Eplehamet, e 'hiwvn opunvyecet, Cv wvnwvt os, makvtes: momen Epemelek, Kelv em mekko vtohtet, Selen evpayvtes.

3 Momis Hesaketvmeset nere vpueckv ofvn em vlahket, hvmmakvtes, Hecvs, hokte evpayetskat omecicen este elat omēt hueretskes; este-hunvnwv e 'hiwvt omekv.

4 Momis Epemelek hokten vwolicekates: momet, Pucasē, etvlwv fvccat tisem elecetskvr haks?

5 Eme mahusat, Cv wvnwvt omes, cv kicekvt haks?

momen hoktet eme mahusat, Cv cerwv tes, makvtes; cv feke em fvccetv vcvkvyen, momet nake cv'nke celayakat es vm mvttekot heyvn momecvyvtes, makvtes.

6 Momen Hesaketvmeset vpueckv ofvn kicvtes, Henka, cc feke em fvccetv vcvkvyen heyv momecetskvten kerris, momet vneu vc vnaorketskvren cem mvnvttecvyvtes; monkv hokte celayetv cem etektvnecvkates.

7 Monkv hiyomat mv hunvnwvn e 'hiwvn ohfulecicvs: owalvt omet, cem emekusapvret omekv, momen hesaketskvres; momet ohfulecicetskekon omat, *heyvn* kerrvs, ce'lvranat tvlkusvres, cemet cenake omvlkv esyomatskat.

8 Momen Epemelek hvthvyvtkusen alihket, em vtotkvlke omvlkvn enhuhihket, heyv nanvke omvlkvn e hvckotaken em onayakvtes; momen hunvntaket tayen penkvlakvtes.

9 Momof Epemelek Eplehamen enhuehkvtes, momet, Naken pu 'stomecetskvt haks? momen, vm etvlwv esyomeyan naorketv rakken ep oh vlvkuecetskat, naken cem mvtteciceyvt haks? nanvke momecvkvranekaten vm momecetskvtes, kicvtes.

10 Momet Epemelek Eplehamen em punayet, Heyv nake momecetskvtet omat, naken hecetskvt haks? kicvtes.

11 Momen Eplehamet makvtes, Mehenwusen Hesaketvmese em penkvlkvt yvmv sekot os; momen cv 'hiwv vrahkvn cv 'lecvkvres, komvyvtet omekv.

12 Momen ohvtvlakat mehenwvn cv 'wvnwv tes, cv'rke c'chustet omes, momis cv'cke c'chuswv tokot os, momet cv 'hiwv hakvtet os:

13 Momen mome ocvtes, Hesaketvmeset cv'rke hute enkvpvken vraren vc vtotof, em punayit, Estvmvt o estomis welahket rorhoyeyan, yvmvskv es vc vfvstvranetskat heyvt omes; vc opunvyecet, Emet cv cerwvt os, maketskvres, kicvyvtes.

14 Momen Epemelek yvpefikv, wakv, vtotkv hunvntake, vtotkv hoktvke esyoman cahwet, Eplehamen emakvtes, momet e 'hiwv Selen ohfulecicvtes.

15 Momet Epemelek kicvtes, Hecvs, vm ekvnvt ce homvn oces; estvmv here es cem moman likvs.

16 Momet Selen em punayet, Hecvs, ce cerwvn evtokunaphvtke warken cukpe-rakko hvmken ehmis; hecvs, cemen ece 'pvkakatcu omvlkvn eturwv es ohrvnkvt omes; momen este omvlkv ehomvn fvccvket hueretsket os, kicvtes.

17 Momen Eplehamet Hesaketvmesen emekusapvtes: momen Hesaketvmeset Epemelek, e 'hiwv em vtotkv hoktvke esyoman evfencvkuccvtes; momen hopuetake heckuecakvtes.

18 Cehofvt, Selc Eplehame e 'hiwv vrahkvn, Epemelek en cuko vtehkvlke en hopuetakhute omvlkvn yekcen em vkhothicakvtet omekv.

SETENTVCKE 21.

Momet Cehofvt, makvte vcvkvyen, Selen en cukoperihcet, nak makvte vcvkvyen Selen em momecvtes.

2 Momen Selet nvrkehset, Eplehame vcule mahof eppucen en heckuccvtes, oketv Hesaketvmeset opunvyece em punayvte orof.

3 Momen Eplehamet, e'ppuce en heckuehocat, Selet en heckuecat, e hocefkvn Iseken kicvtes.

4 Momet Eplehamet e'ppuce Iseken svkvmsisvtes, em vculkv nettv cenvpake oricof, Hesaketvmeset kicvte vcvkvyen.

5 Momen Eplehame em vculkv cukpe hvmkvtes, e'ppuce Iseke en heckuehocof.

6 Momen Selet, Hesaketvmeset vc vpelepueces; pohat vtekat vc vpaket vpelvres, makvtes.

7 Momet, Estimvt, Selet hopuetake coyicvres, maket, Eplehame em onaye tayvt haks? vcule mahe hahkof, eppucen en heckuecikv, makvtes.

8 Momen hopuewv mahvtes, momen epesen wicehocvtes: momen mv nettv Iseke epesen wicehocof, Eplehamet hompetv rakke mahen hayvtes.

9 Momen Selet Ecepsvlke Hekv e'chushunvnwv, Eplehame en heckuecvte, nakhayekot *aren* hecvtes.

10 Monkv, Heyv hokte svlvfke e'chushunvnwv tepakan wolhuecvs: heyv hokte svlvfke e'chushunvnwvt cv'chuswv Iseke vpvket nak epucasekaret ok, Eplehamen kicvtes.

11 Momen heyv nake Eplehame en renakv ehomvn holwvke mahe tates, e'ppuce vrahkvn.

12 Momen Hesaketvmeset Eplehamen em punayet, Ce'ppuce vrahkv, momen cen svlvfke hokte vrahkvn cen renakv ehomvn holwahkates; Selet nak ce kicat omvlkvn em vpohicvs; Iseke etehoyvnet cen honvpsetv hocefkvret ok.

13 Momen svlvfke hokte e'chuswvu etvlwvn hayares, ece honvpset omekv, kicvtes.

14 Momen Eplehamet hvthvyvtkusen alikvtes, momet tvklike momen uewv nakhvrpe-sukcv vcvnken es cahwet, Hekv emet, e foluwvn 'sem oh lumhicvtes, cepanateu *emvtes*, momet etvn vtotvtes: momen enkvpahket, Pevsepv vnrvwvn arvtes.

15 Momen uewv nakhvrpe sukcv vcvnkvte pokepvtes, momen cepvnen etopokhe ocakat hvmke elecvn wvkecvtes.

16 Momet em vhopvye eccv-kotakse esechetv tayen ahyet, ehomusen likvtes; Cepanat em elkvn hehcvyates, makekv. Momet ehomusen liket, en haken kvwapet, hvkihkvtes.

17 Momen Hesaketvmeset cepanat en haken pohvtes: momen Hesaketvmese em encel hvlwe enkvpvken Hekv

ohhuehket, Hckv toyetskat, naket cem estoma? ce penkahlates; Hesaketvmeset cepanat wakkaten en hakcn pohekv.

18 Ahuyiret, cepvnen kvwahpet, ce'nken es hvlvtvs; etvlwv rakken hayaret ok, kicvtes.

19 Momen Hesaketvmeset e turwvn enrvmricvtes, momen uckiwvn hccvtes; momet nakhvrpe sukcvn uewvn es fvcehcet, cepvnen eskuecvtes.

20 Momen, Hesaketvmeset cepanan vpaken, mahvtes; momet vnrvwvn liket, eccv-kotakse svretv mvnvcke hakvtes.

21 Momet Pela vnrvwvn likvtes; momen e'cket Ecepse ekvnv aossen ehiwvn en heckuecvtes.

22 Momen mv omof mome ocvtes, Epemelek en suletawvlke em pvkacv Fikvle tepakat Eplehamen em punayet, kicakvtes, Nak omvlkv momeccetskan Hesaketvmeset ece 'pvket os:

23 Monkv hiyomat Hesaketvmesen es vhocefet, yvmvn temfvccetv vcakan es cv temfvccvs, Mvkerret cem momecvkot, ce'ppuce momen ce'ppuce re'ppucen mvkerret em momecvkvkares, maket: momet yvmvskv es cem momecvyvte mahusat vcvkvyen vm momecet, ckvnvu tvleporv aretskvtet em momecccetskvres.

24 Momen, Temfvccetv vcakan es *ce* temfvccares, Eplehamet kicvtes.

25 Momet Eplehamet uenkorkv Epemelek em vtotkvlket svpenkvlecakvten Epemelek em vsehvtes.

26 Momen Epemelek, Estimvt heyv nake momecvten kerrvkos; momen cemet vm onayetskekates, momen mucv nettv tvlken pohis, kicvtes.

27 Momen Eplehame, yvpefikv wakv esyoman cahwet, Epemelek emvtes; momen mv hokkolat etemfvccetvn hayakvtes.

28 Momen Eplehamet yvpefikv fulle asossen en hoktvke mvnettvke kolvpaken entvlken svpvklecvtes.

29 Momen Epemelek, Heyv yvpefikv en hoktvke mvnettvke entvlken svpaklecetskat naken oke te? Eplehamen kicvtes.

30 Momen Eplehamet, Heyv yvpefikv en hoktvke mvnettvke kolvpakan cv'nke enkvpvken cvwetskvres, heyv uenkorkv en korvyvtet a vn kerkvt omvren, kicvtes.

31 Monkv Pev-sepvn hocefvtes; mvn hokkolvt etemfvccetv vcakan setemfvccakekv.

32 Hiyomen etemfvccetvn etenhayakvtes, Pev-sepvn: momen Epemelek ahuervtes, en suletawvlke em pvkacv Fikvle tepakat, momet Felestvlke em ekvnvn oh fulhokvtes.

33 Momen *Eplehamet* Pev-sepvn eton vhochuecvtes, momet mvn Cehofv Hesaketvmese Meyuksv-seko likat e hocefkvn oh huehkvtes.

34 Momen Eplehamet Felestvlke em ekvnvn nettv sulken tvleporvt fekhonnvtes.

SETENTVCKE 22.

Momen heyv nanvke renyupvn Hesaketvmeset Eplehamen eskerrvtes, momet, Eplehamē, kicvtes: momen, *Hecvs*, yvmvn aris, kicvtes.

2 Momen kicvtes, Hiyomat ce'ppuce, ce'ppuce hvmkuse, vnokecetskat, Iseke mahusan evpahyet, Moliv ekvnvn vyvs; momet mvn ekvnhvlhawat hvmken cem onayvranvyan ohnekrickvn *altvn* ohnekricetskvres.

3 Momen Eplehame hvthvyvtkusen alihket, em ecorakko-wakvn ohpvticvtes, momet em vtotkv hunvntake mvnettvke hokkolen, e'ppuce Iseke esyoman evpayvtes: momet ohnekrickv svrahkvn eton fvlahlecvtes, momet ahuyiret, ekvnv Hesaketvmeset em onayvten ayvtes.

4 Momet nettv svtutcenan Eplehamet, en renakvn kvwahpet, mv ekvnvn hopvyen hecvtes.

5 Momet, Yvmv ecorakko-wakv vpvket fekhonnvkes, momen mvnettat tepakeyat vsvn vhoyeyvres; momet mekusahpet, hvtvm ye cem vlahokeyvres, Eplehamet hunvntake mvnettakan kicvtes.

6 Momet Eplehamet ohnekrickv eton cahwet, e'ppuce Iseken oh vpoyvtes; momet totkv eslafkvu e'nken es cawvtes; momen hokkolvt etepvket vhoyvtes.

7 Momen Iseket e'rke Eplehamen em punayet, Cv'rkē, kicvtes; momen, Yvmvn hueris, cv'ppucē, kicvtes. Momen, totkvn momen eton hecvs: momis yvpefikuce ohnekrickv estvmvn oca? kicvtes.

8 Momen Eplehamet kicvtes, Cv'ppucē, Hesaketvmeset yvpefikucen ohnekrickvn e em etetakuecvres; momen hokkolvt etepvket vhoyvtes.

9 Momet ekvnv Hesaketvmeset em onayvten rorhoyvtes; momen Eplehamet altvn mvn hahyet, eto etelilvken *oh* lumhihcet, e'ppuce Iseken wvnahyet, Iseken eton altvn oh wvkecvtes.

10 Momen Eplehamet e'nken rvtosehcet, e'ppucen elecvranet, eslafkvn esvtes.

11 Momen Cehofv em encel hvlwen a oh huehket, Eplehamē, Eplehamē, kicvtes; momen, Yvmvn hueris, kicvtes.

12 Momen, Ce'nke cepanan oh ohcetskvs, momet naken estomehcetskvs; Hesaketvmesen em penkaletskat mucvn kerrikv, ce'ppuce, ce'ppuce hvmkusat vm encaketskekokv, kicvtes.

13 Momen Eplehame, en renakvn kvwahpet, vfvnnakvtes, momen hecvs, cyupvn yvpefikv hunvnwvt hvfvpan e yvpen svtvkkakat: momen Eplehame yvpefikv hunvnwvn rehset, e'ppuce vyoposken ohnekrickvn es hayvtes.

14 Momet Eplehamet mv ekvnv e hocefkvn Cehofvcilen kicvtes; mucv nettv oren, Cehofv em ekvnhvlwan hechoyvres, mahokat etvpomen.

15 Momen Cehofv em encel svhokkolvn Eplehamen hvlwen a oh huehket, em punayvtes, hvmmaket,

16 Cehofvt hvmmaket os, Vne mahusat e vhocefit, etemfvccetv vcakan 'setemfaccvyvtes, heyv nake momecet, ce'ppuce, ce'ppuce hvmkusat *vm* encaketskekokv;

17 Merkv tat 'sec ohmerrares, momen ohvtvlvyetv tat ece honvpse hvlwe kococumpv momen oktahv uehvtkv vfopke ocat en sulke omēn ohvtvlayares; momen ece 'honvpset vnrapvlke em vtohopke-rakko 'mvhauken epucasvkvres:

18 Momen ece honvpse etehoyvnen ekvnv etvlwvvlke omvlkvt ohmerkvkvres; vm opunvkv en haken em vpohicetskekv.

19 Monkv Eplehamet hunvntake mvnettvken yohfulkvtes, momen asvpvkilet, etohkvlket Pev-sepvn vpeyvtes; momen Eplehamet Pev-sepvn likvtes.

20 Momen mome ocvtes, heyv nanvke renyupvn Eplehamen em onahoyvtes, hvmmakat, Hecvs, Melkv, emeu hopuctake Nehv tecakketskan en heckuecvtes;

21 Vs, homv-heckvtet, momen etecakkat Pvs, Kemuel, Elam e'rke:

22 Keset, Heso, Peltas, Cetlaf, Peruel esyomat.

23 Momen Peruel Lepekvn en heckuehocvtes: heyv cenvpakan Melkvt Nehv Eplehame etecakkat en heckuecvtes.

24 Momen e 'hiwv-vhake, Lumv hocefket, emeu Tepv, Kehvme, Tehas, Meakv esyoman en heckuecvtes.

SETENTVCKE 23.

Momen Sele en hesaketvt ohrolope cukpe hvmken pale hokkolen kolvpohkakvtes: heyvt Sele en hesaketv ohrolopet omvtes.

2 Momen Sele Kenvn ekvnv Kvcvr-apv tvlofvn elvtes, (mvt Heplvn tes;) momen Eplehame Sele es waket, es hvkihkvranet vlakvtes.

3 Momet Eplehamet em elat vpakvtet ahuyiret, Her en hopuetake em punayet,

4 Este kerkekot, tvleporvt ece 'pakvkis; este-herickv ece 'pakvken epucasaren v'mvkes, vm elat vn renakv enkvpvken hericaren, kicvtes.

5 Momen Her en hopuetake Eplehame em vyoposket,

6 Cv pucase toyetskat, pum vpohicvs; cemet mekko yekcet epu 'paketskes: pum este-herickv here mahat ofvn cem elan hericvs: puntat hvmkvtekis em este-herickvn cem encahkēkos, cem elan hericetske tayan, kicakvtes.

7 Momen Eplehamet ahuyiret, mv ekvnv este, Her en hopuetake tat ehomvn cunckvtes.

8 Momet etempunayet kicvtes, Vm elan vn renakv enkvpvken hericaren cem vkerrickvt on omat, Eflvne Soha e'ppucen vm em 'pohvkes,

9 Mekpelv ekvnhauke enake em ekvnv eyuksv ofv ocat v'mvren: enrahkv esfvcken em fekin, v'mvres, mvn ece 'pakvken estehericvn epucasaren.

10 Momen Eflvne Her en hopuetake vpaket likvtes: momet Eflvne Hetitvlket, Her en hopuetake, em etvlofv vhauke esceyat omvlkvt pohaken, Eplehame em vyoposket hvmmakvtes,

11 Monkos, cv pucasē, vm vpohicvs; ekvnvn cc'mis,

momen mv ofv ekvnhauke ocat, mvn ce'mis: vm este e'ppucetake ehomvn mvn ce'mis: cem elan hericvs.

12 Momen Eplehame mv ekvnv este ehomvn, e turofv ekvnvn vhecen, cunekvtes.

13 Momet Eflvne em punayvtes, mv ekvnv estet pohaken, hvmmaket, Momis momecvranetsken omat, vm vpohicvs, ce'nkusapis; ekvnv enrahkvn ce'mares; mvn vn cvwvs, momen vm elan mvn hericares.

14 Momen Eflvne Eplehame em vyoposket, kicvtes,

15 Cv pucasē, vm vpohicvs; ekvnv enrahkv cvtokunaphvtke sekel cukpe osten oricet omes: mvt ceme tepakeyat pu tenrvwv naket o haks? monkv cem elan hericvs.

16 Momen Eplehame Eflvne em vpohicvtes: momet Eplehame cvtokunaphvtke Eflvnen em vtarkuecvtes, cvtokunaphvtke sekel cukpe osten, esnesvlke enake oman.

17 Hiyomen Eflvne em ekvnv Mekpelv Mamle ekvnv oce ofv ocat ekvnv, momen mv ofv ekvnhauke ocat, momen eto mv ekvnv ofv momet mv em vteke em vfolotat omvlkvn ocakat mehenwvn enake taranat etemvkvsvmkv heren hayakvtes,

18 Her en hopuetake ehomv em etvlofv vhauke esceyat omvlkv ehomvn hayakvtes.

19 Momen heyv eryupvn Eplehamet e 'hiwv Selen Mekpelv ekvnv ekvnhauke, Mamle ehomv ocat ofvn hericvtes, (mvt Heplvn tes,) Kenvn ekvnvn.

20 Momen Her en hopuetaket, ekvnv, momen mv ofv ekvnhauke ocat, Eplehamet este-herickvn epucasvren, etemvkvsvmkv mehenwvn hayakvtes.

SETENTVCKE 24.

Momen Eplehame vculet omet, vculkv esohfvcket omvtes; momen Cehofvt nak omvlkv ofvn ohmerrvtet omvtes.

2 Momen Eplehamet em vtotkv en cuko ofv svculicate, nakocat omvlkv ohfvnkan, em punayet, Ce'nke cv hvfe elecvn wvkecvs:

3 Momen Cehofv hvlwe en Hesaketvmese, ekvnvu en Hesaketvmesen es vhocefet, Kenvnvlke vpvke liketskat e'chustvlken ce'ppucen ehiwvn en heckuecvkares, maket, cv temfaccetskvren hayares;

4 Momis vm ekvnv momen cv nahvmkvlken oh ayet, mvn cv'ppuce Iseken ehiwvn en heckuecetskvres.

5 Momen vtotkvt, Hoktet heyv ekvnvn vc vcvkvtetvn eyaceko witen omat, ce'ppuce mv ekvnv atetskvten hvtvm yesfulkare te? kicvtes.

6 Momen Eplehamet kicvtes, E vketecvs, cv'ppuce mvn yesfulketskekaret.

7 Cehofv, hvlwe en Hesaketvmeset, mv cv'rke en cuko enkvpvken momen cv 'nahvmkvlke em ekvnv enkvpvken ca'set, vm punayet, momet e vhocefet cv temfaccvtet, Heyv ekvnvn cen honvpsetvn emares, kicet; emet em encel ce homvn vtotvres, momen mv enkvpvken ehiwvn cv'ppucen en heckuecetskvres.

8 Momen hoktet ece 'cvkvtetvn eyacekon omat, momof heyv etemfvccetv vcakan es cv temfaccetskat ce'nrecopke tares: *heyv* tvlkusen *vketecvs*, cv'ppuce yesfulketskekares.

9 Momen vtotkvt, e'nken e pucase Eplehame e'hvfe elecvn wvkecet, heyv nake ohfvccvn temfvccetv vcakan es etemfaccvtes.

10 Momen vtotkvt rvcce-kuphe palen, e pucase en rvcce-kuphen, cahwet, enkvpakvtes, (e pucase enake herakat omvlkvt e'nken vtehket omekv,) momet ahuyiret, Mesopotemev ekvnvn, Nehv em e tvlofvn rorvtes.

11 Momet yafkof, hoktvke em uecawkv oketv orof, tvlofv en lvpvtken ueenkorkv vnakvn en rvcce-kuphen tokkekepuecvtes.

12 Momet makvtes, Aeha, Cehofv, cv pucase Eplehame en Hesaketvmese toyetskat, mucv nettvn lopickv heren a vn 'totet, cv pucase Eplehame enherometskvren ce'nkusapis.

13 Hecvs, ueenkorkvn vhueris; momen tvlofv hunvntake e'chustvlke uewvn ascvwvranet asossvres:

14 Momen *hiyomēt* ocekvs, hokte mvnette em punayit, Cem uevcvnkvn es kvncvpuecvs, eskaren, ce'nkusapis, kicvyof, Eskvs, momen cen rvcce-kupheu eskvkuecares, cv kicen omat, mvt hokte cem vtotkv Iseke em mellets-kvtet omekvs: momen mvn es kerrares, cv pucasen enherometskat.

15 Momen mome ocvtes, punaye poyeko munken, hecvs, Lepekv, Eplehame etecakkvte Nehvt e 'hiwv Melkv e'chushunvnwv Peruel en heckuehocvtet uevcvnkvn karonet aossvtes.

16 Momen hokte mvnettat en heckv heruset omvtes, hokte fvcenvt, este-hunvnwv kerrvte sekot omvtes: momen ueenkorkvn vkhvtvpiket uevcvnkvn fvcehcet, svcemkvtes.

17 Momen vtotkvt vnrvpvranet letkvtes, momet, Cem uevcvnkvn uewv estomusen es eskaren vmes, ce'nkusapis, kicvtes.

18 Momen kicvtes, Cv pucasē, eskvs; momet lvpecicet, em uevcvnkvn e'nken soh hvtvpecihcet es em wiyyet, eskuecvtes.

19 Momen eskuehcof, Cen rvcce-kupheu, ascawvye munken, em etetayen eskvkvres, kicvtes.

20 Momet lvpecicet em uevcvnkvn perron vktvnecicvtes, momet ascawvranet hvtvm ueenkorkvn oh letkvtes, momet en rvcce-kuphe omvlkvn uewvn a's en cawvtes.

21 Momen mv este-hunvnwvt hokten heren hecvtes; cvyayayvket *hueret*, Cehofvt a oh atat lopicen hayvte tat, monkat monkon omat, kerrvret.

22 Momen mome ocvtes, rvcce-kuphe eskake poyof, este-hunvnwvt cvtokunaplane yupo-vtarkv en honne sekel nvrkvpvt omen, momen enke-vtehkv, en honhoye sekel palat oret omen, e'nken en cawet;

23 Estimv e'chuste toyetska? vm onayetskvren ce'nkusapis. Ce'rke en cuko ofv fekhonneyvre etektvnke te? kicvtes.

24 Momen, Peruel, Melkv e'chushunvnwv Nehv en heckuecvte, e'chuste toyis, kicvtes.

25 Momet ohvtvlaken, Teleko em vpe vpuekv en hompetv esyoman, momen vfekhonnetv etektvnkan ocēs, kicvtes.

26 Momen este-hunvnwvt e'kvn potoyicet, Cehofvn vrakkuecvtes.

27 Momet, Cehofv, cv pucase Eplehame en Hesaketvmese, mv em merkv momen em mehenwetv cv pucase em ocat wikekatet, vrakkuehocekvs; vntat, Cehofvt cv pucase etecakkakat en cuko take nene cv yvpayet es vc vlahkes.

28 Momen hokte mvnettat letiket, e'cke en cuko vtehkvlken heyv opunvkv vcvkvyen em onayvtes.

29 Momen Lepekvt ecerwvn ocvtes, e hocefkv Lepvnet omen: momen Lepvnet osiyet, este-hunvnwvn oh letkvtes, ueenkorkvn.

30 Momen mome ocvtes, yupo-vtarkv momen estenkvtehkv e 'wvnwv e'nke vtehkvken hecof, momet e 'wvnwv Lepekv em opunvkv, Hiyomēn este-hunvnwvt vm punayis, maken pohof, este-hunvnwvn em vlakvtes; momen hecvs, ueenkorkvn rvcce-kuphe tempen huervtes.

31 Momen, Aceyvs, Cehofv ec ohmerrvte toyetskat: estomaten fettvn hueretska? cukon tetakuehcit, rvccekupheu em etektvnkan tetakuehcikv, kicvtes.

32 Momen este-hunvnwvt cukon ecehyen, rvcce-kup-

hen enrecopruecvtes; momen teleko em vpe vpuekv en hompetvu rvcce-kuphen, momen hunvnwv e'le momen hunvntake vpvkakat e'letake es okkosetvn uewvn emakvtes.

33 Momen hompetv ehomvn ohocvtes, hompvren: momis emet, Nake vrahkv vlakvyat onayvko munkat homipvkos, kicvtes. Momen, Opunvyvs, kicvtes.

34 Momen makvtes, Eplehame em vtotkv toyis.

35 Momen Cehofvt cv pucasen tayen ohmerrvtes: momen rakke hakes: momen yvpefikv fulle vpuekv fulle esyoman, momen cvtokunaphvtke, cvtokunaplane, vtotkv hunvntake, vtotkv hoktvkeu, rvcce-kuphe corakko-wakv esyoman emvtet os.

36 Momen Sele, cv pucase e 'hiwvt, hoktvle hahkof, eppucen cv pucasen en heckuecvtes: momen nak ocat omvlkvn emvtes.

37 Momen cv pucaset etemfvccetv vcakan setemfvccaren cv hayvnkes, hvmmaket, Cv'ppuce ehiwv Kenvnvlke, em ekvnv likvyat, e'chustvlke en heckuehcetskvs:

38 Momis cv'rke en cukon, momet cv 'nahvmkvlken oh ahyet, cv'ppucen ehiwvn en heckuecetskvres.

39 Momen cv pucasen em punayit, Hoktet vc vcvkvtetvn eyaceko witvres, kicvyvnks.

40 Momen emet, Cehofv ehomv yvkapvyat, em encel ece 'paken vtotet, ayetskat lopicen hayvres; momen cv'ppucen ehiwvn cv 'nahvmkvlke momet cv'rke en cukon en heckuecetskvres:

41 Momof etemfvccetv vcakan es cv temfaccetskan ce'nrecopkvres, cv 'nahvmkvlken em vlaketskof; momet hokten ce'mvkekon omat, vm etemfvccetv vcakan ce'nrecopkvres, cv kicvnks.

42 Momen mucv nettvn ueenkorkvn vlahkit, hvmmakvyis, Aeha, Cehofv cv pucase en Hesaketvmese toyetskat, atvyat lopicen hayetsken omat;

43 Hecvs, uenkorkvn vhueris; momen momēt ocekvs, hokte mvnette uewv ascvwvrane vlakat, Uewv estomusen cem uevcvnkvn es eskaren v'metskvren ce'nkusapis, kihcin,

44 Cemet eskvs, momen cen rvcce-kupheu as en cvwares, cv kicen omat; matvwvt hokte cv pucase e'ppucen Cehofv em mellvtet omekvs.

45 Momen cv feke ofv opunaye espoyvko munken, hecvs, Lepekvt vlahkes, uecvnkvn karonet; momet uenkorkvn vkhvtvpiket, uewvn svkcahwes; momen, Cv'skuecetskvren ce'nkusapis, kihcis.

46 Momen lvpecicet uevcvnkvn e fulowvn ashvtvpecihcet, Eskvs, momen cen rvcce-kupheu eskvkuecares, mahkes: monkv esikis, momen rvcce-kupheu eskvkuehces.

47 Momen em 'pohit mahkis, Estimv e'chuste toyetska? Momen, Peruel, Nehv e'ppuce Melkv en heckuecvte, e'chuste toyis, mahkes: momen yupovtarkv e turofvn em ohocit, enke-vtehkvn e'nken em vtehhis.

48 Momet cv'kvn potoyicet, Cehofvn vrakkuehcis, momet Cehofv cv pucase en Hesaketvmese, mv cv pucase etecakkat e'chusten e'ppucen 'sem ayaren nene fvccvn vm fvyahtat vkvsahmis.

49 Momen hiyomat yvmvskv mehenwv tepakan cv pucasen es em momecvranatsken omat, vm onayvkes; momet monkon omat, vm onayvkes; vkvpervn monkat vkvskvnvn ayaren.

50 Momen Lepvne Peruel tepakat em vyoposket kicakvtes, Mv nake Cehofv aenkvpvket os; holwvken monkat heren punayēko tayes.

51 Hecvs, Lepekvt ce homvn likes, evpahyet, vyvs, momen ce pucase e'ppuce e 'hiwvt omekvs, Cehofv opunayvte vcvkvyen.

52 Momen mome ocvtes, Eplehame em vtotkvt, em

opunvkvn pohof, e'kvn ekvnvn tvkpotoyicvtes, Cehofvn vrakkuecet.

53 Momet vtotkv cvtokunaphvtke nake vcacvke, cvtokunaplane nake vcacvke, vccvke esyoman cahwet, Lepekvn emvtes; momet nake vcacvken e 'cerwv e'ckeu emakvtes.

54 Momen hompet, eskakvtes, emet este-hunvntake vpvkakateu, momet fekhonnen oh hvyatkvtes: momen hvthvyvtken avpokvtes, momen, Cv pucasen vc ohtotvks, makvtes.

55 Momen e 'cerwvt e'cke tepakat, Hokte mvnettat epu 'paket fekhonnen, nettvt hoyvnecekvs, palvtekusis; mvt hoyahnof, ayvres, makakvtes.

56 Momen, Vm mvnvttehcatskvs, Cehofvt ate vlakvyan lopicen hayet omekv; vc vtotvks, cv pucasen oh ayaren, kicakvtes.

57 Momen, Hokte mvnettan enhuhiket, mv e cukwvn em 'poheyvres, kicakvtes.

58 Momet Lepekvn enhuhiket, Heyv este-hunvnwvn vcvkayetskvre te? maket em 'pohakvtes. Momen, Ayares, makvtes.

59 Momen e 'wvnwv take Lepekv, em vhecicv tepakan, momen Eplehame em vtotkv, em este-hunvntake esyoman vtotakvtes.

60 Momet ohmerkv opunvkvn Lepekvn oh opunayet, Pu 'wvnwv toyetskat, este cukpe-rakko pale cukpe-rakko sulke *e'cke* toyvtcvs, momen ece honvpse enhomecakat em etvlofv em vtohopke-rakko em vhauken epucasvkekvs, kicakvtes.

61 Momen Lepekvt ahuyiret, em *vtotkv* hoktvke mvnettvke esyomat, momet rvcce-kuphe ohvpoket este-hunvnwvn vcvkvpeyvtes; momen vtotkvt Lepekvn evpayet ayvtes.

62 Momen Iseke Lehi-lae uenkorkv ohnenen avtet vlakvtes; Wvhvlv ekvnvn likekv.

63 Momet yafkofvn vnrvwv ofv vkerricvranet ayvtes: momet en renakvn kvwahpet, vfvnnakvtes, momen hecvs, rvcce-kuphet awvtes.

64 Momen Lepekvt en renakvn kvwapvtes, momet Iseken hecof, rvcce-kuphen ahvtapkvtes.

65 Momet, Heyv este-hunvnwv, pu'nrvpvrane vnrvwv yvkapat, estimv te? vtotkvn kicvtes: momen vtotkvt, Cv pucase tes, makvtes: momen e turofv-sohrvnkvn cahwet, e ohranvtes.

66 Momen vtotkvt nanvke momecvte omvlkvn Iseken em onayvtes.

67 Momen Iseket e'cke Sele tate em escukohakvn hokten esceyvtes, momen, evpahyen, e 'hiwv hakvtes: momen vnokecvtes: momet Iseket e'cke ehle em ohyupv emahlvpvtke tates.

SETENTVCKE 25.

Momen Eplehamet hvtvm hokten epayvtes; momen e hocefkv Ketulvt omvtes.

2 Momen Semlvne, Caksvne, Metvne, Metevne, Espak, Suv esyomen en heckuecvtes.

3 Momen Caksvnet Sepv Tetvne tepakan en heckuehocvtes. Momen Tetvne e'ppucetake, Vsulem, Letusem, Leomem esyomat tates.

4 Momen Metevne e'ppucetake, Efa, Efvle, Henok, Vpitv, Eltev esyomat. Heyv omvlkvt Ketulv en hopuetake tates.

5 Momen Eplehamet en nakockv omvlkvn Iseken emvtes.

6 Momis e 'hivhakvlke Eplehame ocvte e'chushunvntaken Eplehamet nanvken emakvtes; momet, hesake

emunkof, e'ppucc Iseke enkvpakvken, hvsossv-fvccvn, hvsossv-fvccv ekvnvn vtotakvtes.

7 Momen Eplehame wenakvtet en hesaketv ohrolope en nettvt hiyomvket os, ohrolope cukpe hvmken pale kolvpaken cahkepohkakes.

8 Momen Eplehamet hesaketvn wiket, em vculkv heret omen, este vculet, *ohrolope* esfvcket elvtes; momet em esten ervpakvtes.

9 Momen e'ppucetake, Iseke Esmevl tepakat, Mekpelv ekvnhauke, Eflvne Hetvlke Soha e'ppuce em ekvnvn, Mamle ehomvn hericakvtes.

10 Ekvnv Eplehame Her en hopuetake en nesvte: mvn Eplehame e 'hiwv Sele tepakan hericvkhoyvtes.

11 Momen mome ocvtes, Eplehame em elkv renyupv. Hesaketvmeset e'ppuce Iseken ohmerrvtes; momen Iseket Lehi-lae ueenkorkv vnakvn likvtes.

12 Tokvs, Esmevl Eplehame e'ppuce, mv Hekv Sele em vtotkv hokte Eplehame en heckuccvte, erhonvpset heyvt omakes:

13 Momen Esmevl e'ppucetake e hocefhokvt heyvt omakes; ehocefhokv etehoyvnen, en honvpsetv vcvkvyen; Esmevl en homv heckvte Nepayor;

14 Momen Ketv, Atpel, Mepsame, Mesmv, Tumv, Masv,

15 Hetate, Temv, Cetv, Nefes, Ketemv esyomat;

16 Heyvt Esmevl e'ppucetaket omakes; momen e hocefhokvt omakes, em e tvlwv etehoyvnen e hvpotake vcvkvyen: mekkvlke palen hokkolohkake em vliketv take vcvkvyen.

17 Momen Esmevl hesakvte ohrolope hiyomvket os; ohrolope cukpe hvmken pale tutcenen kolvpohkakes; momen hesaketvn wiket elvtes; momet em esten ervpakvtes.

18 Momen Vselev fvccvn ayetskaten, Hefilv vtet Sv

tvlofv Ecepse chomv ocat roren vpokvtes; momen etecakkakat omvlkv chomusen likvtes.

19 Momen Iseke Eplehame e'ppuce erhonvpse heyvt omakes: Eplehamet Iseke en heckuehocvtes:

20 Momen Iseke ohrolope pale osten oricof, Lepekv Peruel Selevlke Peten-clvm likat e'chuste, Lepvne Selevlke e 'wvnwvn chiwvren evpayvtes.

21 Momen Iseke Cehofvn *em 'pohet* e 'hiwvn em emekusapvtes, cchussekat vrahkvn; momen Cehofv em vpohicvtes, momen e 'hiwv Lepekvt nvrkesvtes.

22 Momen hopuetake eme ofvn etehepvkakvtes; momen, Momet on omat, estomēn cv hiyomē haks? makvtes: momet Cehofvn em 'pohvranet ayvtes.

23 Momen, Etvlwv hokkolet cen hopuetakhuten vtehkes, momen este em vliketv mvrahrvkv hokkolet ce nvrke awolikat vteken etenkvpvkvkvres; momen etvlwv hvmket etvlwv hvmkan 'sen yekcet omvres: momen vculat mvnettat elecvn huervres, kicvtes.

24 Momen nettv heckuecvranvte orof, hecvs, poktvlke en hopuetakhuten vtehkvtes.

25 Momen hvteceskvt, cate vlkuset, vccvke esse oce omēt, aossvtes; momen Esan kihcet hocefakvtes.

26 Momen cryupvn e 'cuset aossvtes, momen e'nke Esa e'leceskvn hvlatvtes; momen e hocefkv Cekvpe kihocvtes: momen Iseke em vculkv ohrolope pale epakvtes, mv *en* heckuecof.

27 Momen cepvnvket mahmvyvtes; momen Esat vnrvwv este, este fayv emvnvcket omvtes; momen Cekvpet este emahlvpvtket, escukohakv ofvn liket omvtes.

28 Momen Iseke Esan vnokecvtes, punvttv vpeswvn en hompekv; momis Lepekvt Cekvpen vnokecvtes.

29 Momen Cekvpe opuswucen hayvtes; momen Esa vnrvwvn vtet vlakvtes, momet lutokke tates:

30 Momet, Mv *opuswuce* catan cv hompicvs, ce'nkusapis; cv lutokket ok, Esa Cekvpen kicvtes: monkv e hocefkv Etvm kihocvtes.

31 Momen Cekvpet, Mucv nettvn homv hecketskvte vrahkvn wiyyet vmes, kicvtes.

32 Momen Esat, Hecvs, cv 'lvranuses; momen heyv homv heckvte vrahkv naken vn lopicvre te? kicvtes.

33 Momen Cekvpet, Mucv nettvn etemfvccetv vcakan es cv temfvccvs, kicvtes; momen etemfvccetv vcakan 'setemfaccvtes; momet homv heckvte vrahkvn wiyyet Cekvpen emvtes.

34 Momen Cekvpe Esan tvkliken momen nake tvlako omē opuswucen emvtes: momen hompet, esiket, momet ahuyiret ayvtes: hiyomēn Esa homv heckvte vrahkvn ehvperkuecvtes.

SETENTVCKE 26.

Momen elauko enhvteceskv Eplehame en nettv omof ocvte hoyanat hvtvm elauko etvt mv ekvnvn ocvtes. Momen Iseke Epemelek Felestvlke em mekkon, Kelv ekvnvn, oh ayvtes.

2 Momen Cehofvt em e heckuecet hvmmakvtes, Ecepsen vkhvtipetskvs: ekvnv cem onayvranvyan vfekhonnvs:

3 Yvmv ekvnvn tvleporvt likvs, momen vnet ece 'pakit ec ohmerrares; ceme cen honvpsetv omvlkv esyoman heyv ekvnwarkvn ce'mvkit, etemfvccetv vcakan Eplehame ce'rke tate es etemfaccvyvten yekcicaret ok;

4 Momet ece honvpse hvlwe kococumpv omēn ohvtvlayit, heyv ekvnwarkv omvlkvn emvkares: momen ece honvpse eteropotten ekvnv etvlwvvlke omvlkvn ohmerkvkvres;

5 Eplehame vm opunvkv en haken vpohicet, em vcah-

nvyat, nanvke kicvyat, vn nak maketv, vm vhakv esyomakan vfastvtet omekv.

6 Momen Iseket Kelvn fekhonnvtes:

7 Momen hunvntake mv vpokat e 'hiwv ohfvccvn vpohkvn hayakvtes: momen, Cv 'wvnwvt os, makvtes; Cv 'hiwv maketv penkalekv; Este hunvntake yvmv vpokat Lepekv vrahkvn cv 'lecvkekaren, *maket:* en heckv herusekv.

8 Momen mome ocvtes, hofunen mvn lihkof, Epemelek Felestvlke em mekkot vhaukucen a vfvnnaket hecvtes, momen hecvs, Iseke e 'hiwv Lepekvn temahkopanvtes.

9 Momen Epemelek Iseken enhuhiket, Hecvs, mehenwusen ce 'hiwvt omes: momen estoman, Cv wvnwv tes, maketskemvte? kicvtes. Momen Iseket, Eme vrahkvn cv'lekaren, makimvt ok, kicvtes.

10 Momen Epemelek, Pu hiyomecetskvnke nake te? este hvmkvtekat etektvnkuset ce 'hiwv vpvket wakke witvnt os, momen naorketvn ep oh vlakuecetskvnt os, kicvtes.

11 Momen Epemelek em este omvlkv yekcetvn 'sopunayet, Estimvt heyv este-hunvnwv monkat e 'hiwvn celayen omat, elehocc tvlkvres, kicakvtes.

12 Momen Iseke mv ekvnvn oh fokayvtes, momet mv em ohrolope etvwvn cukpe hvmken cawvtes; momen Cehofvt ohmerrvtes.

13 Momen mv hunvnwv rakke hakvtes: momet ohvtvlaket aye emunket, rakke estvmahe hakvtes:

14 Momet nakockv yvpefikv fulle sulke, nakockv wakv fulle sulken, momen vtotkvlke em etohkvlketv rakken ocvtes; momen Felestvlket em vleskvpakvtes.

15 Momet ucenkorkv e'rke em vtotkvlket e'rke Eplehame en nettv omof korrakvte omvlkv, mvn Felestvlket vkhothuecet, fakken es fvcficakvtes.

16 Momen Epemelek Iseke em punayet, Pu'nkvpvkvs; tayen es pun yekce toyetskekv, kicvtes.

17 Momen Iseke mvn enkvpahket, Kelv em pvne ofvn hvpon hahyet, mvn fekhonnvtes.

18 Momet Iseke uenkorkv e'rke Eplehame en nettv omof korrakvten hvtvm korrakvtes: Eplehame em elkv hoyahnof, Felestvlket mvn vkhothuecvtet omekv: momen hocefhokv e'rke hocefhuecvte es vhocefhuecvtes.

19 Momen Iseke em vtotkvlke pvne ofvn korrakvtes, momet mvn ueenkorkv uewv amorkan eshecakvtes.

20 Momen Kelv *tvlofv* vpuekv vhecicvlket Iseke em vpuekv vhecicvlke vnrvpuecakvtes, Uewvt punaket omes, makaket; momen mv ueenkorkvn Esek hocefvtes, *mvn* vnrvpuecakekv.

21 Momen ueenkorkv etvn korrakvtes, momen mvu ohfvccvn vnrvpuecakvtes; momen mvn Setnvn kicet hocefvtes.

22 Momet mvn enkvpahket, acuneciket, ueenkorkv etvn korrvtes; momen mv ohfvccvn vnrvpuecvkekates; momen mvn Lehopor kicet hocefvtes; momet, Hiyomat Cehofvt etektvnke heren pun hahyen, nake pum ohvtvlaken ekvnvn vpokeyvret ok, makvtes.

23 Momet mvn enkvpahket, vcemket Pev-sepvn ayvtes.

24 Momen mv nere etvwvn Cehofvt, em e heckuehcet, kicvtes; Ce'rke Eplehame en Hesaketvmese toyis: ce penkahlates, ece 'pakikv, momet ec ohmerret, vm vtotkv Eplehame vrahkvn ece honvpsen ohvtvlayares.

25 Momen altvn mvn hahyet, Cehofv e hocefkvn oh huehkvtes, momet mvn em escukohakvn huericvtes; momen Iseke em vtotkvlke ueenkorkvn mvn korrakvtes.

26 Momof Epemelek Kelv avtet em vlakvtes, en hesse Ahvsvr, momen en suletawvlke em pvkacv Fikvlet vpvkaken.

27 Momen Iseket kicakvtes, Naket estomen vn yicatske haks, vn homecet, momet ce'nkvpvken vc vtotatskvnkekv?

28 Momen kicakvtes, Cehofvt mehenwusen ece 'paken heceyvtes; momet hvmmaket kiceyvnks, Etemfvccetv vcakat pu tem ocekvs; ceme esyomeyat tis pu tem ocet, momen etemfvccetvn ce tenhayvkeres;

29 Nak holwvken pu 'stomecetskekaren, pumet ce celayēkot, herat tvlkusen cem momehcet, herkv ofvn ece 'toteyvnke etvpomen: hiyomat este Cehofvt ohmerrvte toyetskes.

30 Momen, hompetv-rakko en hayahken, hompet eskakvtes.

31 Momen hvthvyvtkusen avpoket, etemfvccetv vcakan etenhayakvtes; momen, Iseket vtotaken, herkv ofvn enkvpvkakvtes.

32 Momen mome ocvtes, mv nettv etvwvn Iseke em vtotkvlket yicet, ucenkorkv korrakvte ohfvccvn em onayakvtes, Uewvn eshehcēs, maket.

33 Momen Sepvn hocefvtes: monkv mv tvlofv e hocefkvt Pev-sepvt os, mucv nettv vteken.

34 Momen Esa, ohrolope paleosticof, Cuter, Peli Hetvlke e'chuste, Pasemar, Elone Hetvlke e'chuste tepakan epayvtes:

35 Momen mvt Iseke Lepekv tepakat e feke take es en nokkickvt omakvtes.

SETENTVCKE 27.

Momen mome ocvtes, Iseke vculet omet, en renakv en yvmahkuse haken, heceko taye hakof, e'ppuce homv heckvte Esan enhuehket, Cv'ppucē, kicvtes: momen, Yvmvn hueris, kicvtes.

2 Momen kicvtes, Hecvs, hiyomat vc vcules, vm elkv nettvn kerrvkos.

3 Monkv *heyvn* ce'nkusapis, hiyomat cen nakfvske, cen rehuten momen cem eccvkotaksen cahwet, vnrvwvn vyvs, momet punvttv vpeswvn vn hopoyvs.

4 Momet vpeswv fvmecuse, mv vn hervnto oman vn hahyet, es vm vlvkvtcvs, homparen, momat cv'leko emunken vm puyvfekcvt ec ohmerrvren.

5 Momen, Iseket e'ppucen em punayof, Lepekvt pohvtes. Momen Esat, punvttv vpeswvn hopohyet svlvkvranet, vnrvwvn ayvtes.

6 Momen Lepekvt e'chuswv Cekvpen em punayct, Hecvs, ce'rke cc 'rvhv Esa hvmmaket em punayen pohhis,

7 Punvttv vpeswvn 'svm ahtet, hompetv fvmecusen vn hayvs, homipet, vm elkv oreko munken, Cehofv ehomvn ohmerkv opunvkvn ec oh opunayaren.

8 Monkv cv'chuswv toyetskat, hiyomat nake ce kicvyat vcvkvyen vm opunvkv en haken em vpohicvs.

9 Hiyomat cowatv fullan oh vyvs, momet mvn cowatucvlke hokkole heraken 'svm vlvkvs; momen mvn hompetv fvmecuse, en hervnto oman, ce'rke en hayares:

10 Momen ce'rken 'sem vlvketskvres, hompvren, momat em elkv oreko emunken ohmerkv opunvkvn ec oh opunayvres, kicvtes.

11 Momen Cekvpet e'cke Lepekvn em punayet, Hecvs, cv 'rvhv Esa este esse vlket omen, vnet este tenepet omis.

12 Cv'rket cv pvsake witvres, momen mvkerrv toyvye es em momvres; momen ohmerkv tokon, ohtvhiketvn e oh vlvkuecares, kicvtes.

13 Momen e'cket em punayet, Ec ohtvhiketvt vc oh ocekvs, cv'chuswv toyetskat; *heyv* tvlkusen *vketecvs*, vm opunvkv en haken em vpohicet, res vm vlvkvs, kicvtes.

14 Momen ayvtes, momet cahwet, e'cken 'sem vlakvtes: momen e'cket hompetv fvmecuse, e'rke en hervnto oman, hayvtes.

15 Momet Lepekvt e'chuswv homv heckvte Esa em vcevke herake, vpvke en cuko ofv ocakan cahwet, e'chuswv mvnettat Cekvpen accecvtes:

16 Momen cowatucvlke e hvrpen e'nke, momen e 'nokwv tenepan em ohocvtes:

17 Momet hompetv fvmecuse, momen tvklike tetakuecvtet e'chuswv Cekvpe e'nke ofvn emvtes.

18 Momen e'rken em vlahket, Cvrkē, makvtes; momen, Yvma; cv'ppucē, esti toyetska? kicvtes.

19 Momen Cekvpet, Ce'ppuce homv heckvte Esa toyis; nake cv kicetskvnke vcvkvyen momehcis; alikvs, ce'nkusapis, momet lihket, punvttv vpeswvn vn hompvs, cem puyvfekcvt ohmerkv opunvkvn vc oh opunayvren; e'rken kicvtes.

20 Momen Iseket, Estomen en lvpke moman eshehcetske haks, cv'ppuce toyetskat? e'ppucen kicvtes. Momen Cehofv cen Hesaketvmeset vm etetakuecekv, kicvtes.

21 Momen Iseket, Vc vwolicetskvren ce'nkusapis, cv'ppucē, ce pvsakaren, cv'ppuce Esa mahusat toyetsket, monkat monkon omat *kerraren*, Cekvpen kicvtes.

22 Momet, Cekvpet e'rke Iseken vwolihcen, pvsakvtes; momet, Opunvkv en hake Cekvpe em opunvkv en haket omes, momis e'nke Esa e'nket omakes, makvtes.

23 Momet kerrekates, e'nke e 'rvhv Esa e'nke omvket esse ocakekv; monkv ohmerkvn oh opunayvtes.

24 Momet, Cv'ppuce Esa mahusat toyetska? kicvtes. Momen, Mv toyis, makvtes.

25 Momen, 'Svc vwolicvs, momen cv'ppuce punvttv vpeswvn en hompares, vm puyvfekcvt ohmerkv opunvkvn ec oh opunvyaren, kicvtes. Momet, svwolihcen,

hompvtes: momen pvrko-opuswvn 'sem vlahken, eskvtes.

26 Momet e'rke Iseket, Cv'ppucē, hiyomat *vc* vwolihcet, vc vfvnkvs, kicvtes.

27 Momen vwolihcet, vfvnkvtes: momen em vccvke en fvmeckvn vwenayet, ohmerkvn oh opunayvtes; momet hvmmakvtes; Hecvs, cv'ppuce en fvmece cvpofv Cehofv ohmerrvte en fvmece omet omes:

28 Momen Hesaketvmeset hvlwe en seco aossen, ekvnv en nehetvu aossen *ce*'met, teleko pvrko-opuswv tepakan esfvcken ce'mekvs:

29 Este sulsokat cem elecv svpaklen, tvlwvvlket ce homvn ekvn potoyicvkekvs: etecakkaketskat e pucaset hueretsken, ce'cke e'chushunvntaket ce homvn ekvn potoyicvkekvs: ec ohtvhikat vtekat ohtvhikvket omen, ohmerkv ec oh opunayat vtekat ohmerkvn oh opunahoyekvs.

30 Momen mome ocvtes, Iseket Cekvpen ohmerkvn oh opunaye espoyan vpaken, momen Cekvpe hvte vwolusen e'rke Iseke vpakvte aosiyof, e 'rvhv Esa fakv arvtet rvlakvtes.

31 Momet emeu hompetv fvmecusen hahyet, e'rken 'sem vlakvtes: momet e'rken em punayet, Cv'rket alihket, punvttv vpeswvn e'ppucen en hompekvs, cem puyvfekcvt ohmerkvn vc oh opunayvren, kicvtes.

32 Momen e'rke Iseket, Esti toyetska? kicvtes. Momen, Ce'ppuce, homv cen heckvte, Esa toyis, kicvtes.

33 Momen Iseket tayen fekekvtes, momet, Monkv mv, punvttv vpeswvn rehset, 'svm vlakise esti te, momen vlaketskeko munken omvlkv homipet, ohmerkv opunvkvn oh opunahyis? henka, *momen* ohmerkvres, kicvtes.

34 Esat, e'rke em opunvkvn pohof, hvkihketv yekce estvmahe, momen homen, es hvkihkvtes, momet, Vneu,

cv'rkē, aeha, vneu ohmerkvn vc oh opunvyvs, e'rken kicvtes.

35 Momen, Ce 'cuset mvkerret vlahket, ohmerkv cenaken esehpes, kicvtes.

36 Momen, Cekvpe hocefkvtet fvccvt omeko te? heyv hokkolan vc vyoposkekv; homv heckvte vrahkvn vm esvtes; momet, hecvs, hiyomat ohmerkv cvnaken vm ehses, kicvtes. Momet, Ohmerkv vm vcayecetskekvt haks? kicvtes.

37 Momen Iseke em vyoposket, Hecvs, emen ce pucasen hahyit, etecakkakat omvlkvn em vtotkvlket omvkvren e'hmis; momet teleko pvrko-opuswv tepakan es hompihcis: momet moman naken cem momecvranvya, cv'ppucē? Esan kicvtes.

38 Momen Esat, Cvrkē, ohmerkv hvmkusen ocetska? vneu, cv'rkē, vneu, ohmerkvn vc oh opunvyvs! e'rken kicvtes. Momet Esat, en haken kvwahpet, hvkihkvtes.

39 Momen e'rke Iseke em vyoposket, kicvtes, Hecvs, ekvnv en nehetv ocan, momen hvlwe en seco ocan cen liketvt omvres;

40 Momen cem eslafko-cvpko etehoyvnen ce hesakvres, momet ce 'cuse elecvn hueretskvres; momen momet ocvres, ohfvnketskof, nokwv-ohwakkv enaken ce nokwv enkvpvken kvcetskvres.

41 Momen Esat, ohmerkv e'rke oh opunayvtet omecicen, Cekvpen enhomecvtes: momet Esat e feke ofvn, Cv'rke en waketv nettvt vwolices; momofvn cv 'cuse Cekvpen elecares, makvtes.

42 Momen e'chuswv homv heckvte Esa em opunvkv Lepekv em onahoyvtes; momen vtohtet e'chuswv mvnettan enhuehkvtes, momet, Hecvs, ce 'rvhv Esa ec ohfvccvn e emahlvpvtecicet os, ce 'lecetvn *komet.*

43 Monkv cv'chuswv toyetskat, hiyomat vm opunvkv

en haken em vpohicvs; momet ahuyiret, cv 'cerwv Lepvne Helvn likat oh letkvs;

44 Momen nettv nvcomusen vpaket fekhonnetske munken, ce 'rvhv en cvpvkketvt cvyayahken;

45 Ce 'rvhv en cvpvkketvt cem vkueyen, nake estomecetskvten ehosvres: momof vtohtit, mvn ra 'sec vlvkuecares: estomaten nettv hvmken hokkolatskan vn sumhokatskvr haks? kicvtes.

46 Momet Lepekvt, Her e'chustvlket omecicen vn hesaketv es cv hotoses: Cekvpet Her e'chustvlke, echustvlke heyv ekvnvn vpokat, *hoktvke* heyv omakat hokten epayen omat, vn hesaketvt naken vn lopicvre te? Iseken kicvtes.

SETENTVCKE 28.

Momen Iseket Cekvpen enhuhiket, ohmerkvn oh opunayvtes, momet yekcetvn es em punayet kicvtes, Kenvn *ekvnv este* e'chustvlken hokten epahyetskvs.

2 Ahuyiret, Petvn-elvm *tvlofvn*, ce'cke e'rke Peruel e huten ahyet, mvn ce'cke e 'cerwv Lepvne e'chustvlken hokten epayetskvres.

3 Momen Hesaketvmese Yekcetv Omvlecat ec ohmeriyet, ce honvpsecet, ec ohvtvlvyekvs, etvlwvvlke etohkvlkat haketskvren;

4 Momet Eplehame ohmerrvtet ceme ece honvpse ece 'pakvken ce'mvkekvs; ekvnv tvleporvt aretske, mv Hesaketvmeset Eplehame emvten epucasetskvren.

5 Momet Iseket Cekvpen vtotvtes; momen Petvn-elvm *tvlofvn ayet,* Lepvne Selevlke, Peruel e'ppuce, Lepekv Esa Cekvpe tepakat e'cke e 'cerwvn oh ayvtes.

6 Momen Esa, Iseke ohmerkv Cekvpen oh opunahyet, Petvn-elvm ohtohten hokte mvn epayvren; momet ohmerkvn oh opunayof, emvcahnet, Kenvn *ekvnv este* e'chustvlken hokten epahyetskvs, kicen;

7 Momen Cekvpe e'rke e'cke tepakan em vpohihcet, Petvn-elvm oh ayvten hecvtes;

8 Momet Esat e'rke Iseke Kenvn *ekvnv este* e'chustvlke es afvckekon hecvtes;

9 Momet Esa, Esmevl oh ahyet, Mehelar Eplehame e'ppuce Esmevl e'chuste, Nepiyor e 'wvnwvn, e 'hiwv taren ehitake ocvten oh vpayvtes.

10 Momen Cekvpet Pev-sepvn osiyet, Helvn fvccvn ayvtes.

11 Momet fekhonne tayat orvtes, momet hvset vklvtikekv, mvn fekhonnen oh hvyatkvtes; momet cvto mvn ocakat hvmken ehset oyapkvn hayvtes, momet mvn nocvranet wakkvtes.

12 Momet vpuecvtes, momen hecvs, vccakv ekvnv oh huerihocen, e yuksvt hvlwan rorvtes; momen hecvs, Hesaketvmese em encelvlke ohcemecet ahvtvpecvtes.

13 Momen hecvs, Cehofvt onvpvn huervtes, momet hvmmakvtes, Cehofv, cc'rke Eplehame en Hesaketvmese, momet Iseke en Hesaketvmese, toyis; ekvnv mv oh waketskan ce'mit, ece honvpseu emvkares;

14 Momen ece honvpse ekvnv em mokke etvpomvres, momen hvsvklatkv fvccvn, hvsossv fvccvn, honerv fvccvn momet wvhvlv fvccvn hvmecicetskvres; momen ce tehoyvnen ece honvpseu etehoyvnen ekvnv cuko-hvmecvlke omvlkvn ohmerkvkvres.

15 Momen hecvs, ece 'pakis, momet estvmv estomen ayetskis, ece 'cayecit, heyv ekvnvn res ece 'lvkares; ce wikvkot emunket, mv cem opunvyecvyvtet momecaret ok.

16 Momen Cekvpe nocvte ahonecvtes, momet, Mehenwusen Cehofvt yvmvn likes; momen kerrvkis, makvtes.

17 Momet penkvle tates, momet, Heyv fekhonnetv mvtawwvt sehonecket omes! Heyvt nake etimv tokot,

Hesaketvmese en cukot omes, momet hvlwe-tvlofv em vhauket omes, makvtes.

18 Momet Cekvpet hvthvyvtkusen alikvtes, momet cvto e'kv elecvn licvtet ehset, cukelen huerihcet, olefv nehan e yuksvn oh kalvtes.

19 Momet mv fekhonnvtet Perel hocefvtes: momis enhvteceskvn mv tvlofv e hocefkv Lvs tates.

20 Momen Cekvpet etemfvccetv vcakan hayvtes, hvmmaket, Hesaketvmeset vc vpaket heyv vyetv ayvyan vc vcayecet, tvklike homparen a'met, vccvke vccaren a'men omat,

21 Momat herkv ofvn cv'rke huten hvtvm vlakvyat, momof Cehofvt vn Hesaketvmeset omvres,

22 Momen heyv cvto cukele huerihcvyat Hesaketvmese en cukot omvres; momen nake a'metskat omvlkv tekvpvke espalan ce'mares.

SETENTVCKE 29.

Momen Cekvpe em vyetvn ayet, hvsossv este em ekvnvn rorvtes.

2 Momet afvnnakvtes, momen, hecvs, ueenkorkv nanopkv ocat em ofvn, momen, hecvs, yvpefikv vteloke tutcenet ueenkorkv vnakvn lumhvtes; mv ueenkorkv aossen mv yvpefikv fulle *omvlkvn* eskvkuecaket omvtet omekv; momen cvto rakket ueenkorkv em vhauken oh like tates.

3 Momen yvpefikv fulle omvlkvt mvn vtelohoyet omvtes; momen cvton ueenkorkv em vhauke enkvpvken pvlpicahket, yvpefikvn eskvkuehcet, cvton ueenkorkv em vhauken pvlken ohlicaket omvtes.

4 Momen Cekvpet, Etecakkvyvte toyatskat, estvmvn awatska? kicakvtes. Momen Helvn awēs, makakvtes.

5 Momen, Lepvne Nehv e'ppucen kerratska? kicakvtes. Momen kerrēs, makakvtes.

6 Momen, Estonkon lika? kicakvtes. Momen, Estonkon likes, momen hecvs, e'chuste Lecvlet yvpefikvn svlakes, kicakvtes.

7 Momen, Hecvs, nettv vcvpket vhoskes, momen vpuekv vteloyetv hvte tes: yvpefikvn eskvkuehcet, erhompvkuecvks, kicvtes.

8 Momen, Yvpefikv omvlkv vtelohken, cvto ueenkorkv em vhauke enkvpvken pvlpicvkeko emunken momecēko tayes; *mvn* momehohcof, yvpefikvn eskvkueceyet os, kicakvtes.

9 Momen, etempunaye munkof, Lecvlet, e'rke en yvpefikvn svlakvtes; mvn vhecicvt onkv.

10 Momen mome ocvtes, Cekvpet e'cke e 'cerwv Lepvne e'chuste Lecvlen, momen e'cke e 'cerwv Lepvne en yvpefikvn hecof, Cekvpe vwolihcet, cvton ueenkorkv em vhauke enkvpvken pvlpihcet, e'cke e 'cerwv Lepvne en yvpefikv fullen eskvkuecvtes.

11 Momet Cekvpet Lecvlen vfvnkvtes, momet en haken kvwahpet, hvkihkvtes.

12 Momet Cekvpet, emet e'rke etecakkat omet, Lepekv e'chuswvt omat Lecvlen em onayvtes: momen letiket, e'rken 'rem onayvtes.

13 Momen mome ocvtes, Lepvnet e 'wvnwv e'chuswv Cekvpe ohonvkvn pohof, vnrvpvranet letiket, otaket vfvnkvtes, momet en cukon svlakvtes. Momen heyv nanvke omvlkvn Lepvnen em onayvtes.

14 Momen Lepvnet, Mehenwusen cv fune momet cv 'navpeswv toyetskes, kicvtes. Momen hvse hvmkvteke en hofune oren vpaket likvtes.

15 Momen, Tecakkvyat toyetskekv, feketv sekon vm vtotkvranetska? vm onayvs, cem feketv nake tar haks? Lepvnet Cekvpen kicvtes.

16 Momet Lepvnet e'chustvlke hokkolen ocvtes, homv

heckvte e hocefkv Levt omen, mvnettat Lecvle e hocefkv tates.

17 Lev e turwv yekcvkekot omvtes, momis Lecvle heruset, semvnvcket omvtes.

18 Momen Cekvpet Lecvlen vnokecvtes; momet, Lecvle cc'chuste mvnettat vrahkvn ohrolope kolvpaken cem vtotkares, kicvtes.

19 Momen Lepvnet, Este-hunvnwv etvn emvkot, ceme min cc'mvyat semmvmomet omes; vc vpaket fekhonnvs, kicvtes.

20 Momen Cekvpet Lecvle vrahkvn ohrolope kolvpaken vtotkvtes; momen vnokeckv em ocat omecicen nettv nvcomuse es em momvtes.

21 Momen Cekvpet Lepvne em punayet, Cv 'hiwvn v'mes, en ceyaren, vn nettvt esohfvcfakekv, kicvtes.

22 Momen Lepvnet este-hunvntake mv vpokat omvlkvn vtelohyet, hompetv-rakkon hayvtes.

23 Momen mome ocvtes, yafkofvn e'chuste Levn evpahyet, Cekvpen 'sem vlakvtes; momen en ceyvtes.

24 Momen Lepvnet em vtotkv hokte Selpvn e'chuste Levn, em vtotkv taren, emvtes.

25 Momen hvthvyvtken mome ocvtes, hecvs, Lev tates; momen, Heyv vm momecetskat nake te? Lecvle vrahkvn ece 'paket vtotkit omvkvt te? moman estoman v'mvkerret ohmetska? Lepvnen kicvtes.

26 Momen, Mvnettan homv heckvte ehomvn estemetvt, pum ekvnv ofv mvn momehocekot os.

27 Nettv kolvpakat enaken sohfvcecvs, momen vtotketv ohrolope kolvpake etimv vm vtotketskvre vrahkvn hvmkateu cc'mares, kicvtes.

28 Momen Cekvpet mvn momecet, nettv kolvpakat enaken sohfvcecvtes: momen e'chuste Lecvlen e 'hiwv taren emvtes.

29 Momen Lepvnet em vtotkv hokte Pelhvn Lecvlen, em vtotkv taren, emvtes.

30 Momen Lecvleu en ceyvtes, momet Lecvlen Lev semuntvlen vnokecvtes, momet ohrolope kolvpaken ohvtvlakat vpaket em vtotkvtes.

31 Momen Cehofvt Lev enhomecken hecvtes, momet en hopuetakhuten en hvwecvtes; momis Lecvlet echussekot omvtes.

32 Momen Levt nvrkehset, echushunvnwvn heckuehcet, Lupen hocefvtes: hvmmakekv, Mehenwusen Cehofvt vm estemerketvn hecvtes; hiyomat cv'het vc vnokecvret ok.

33 Momet hvtvm nvrkehset, echushunvnwvn heckuehcet, Cehofvt v'nhomecken pohvtet ok, monkv heyv cv'chuswvu v'mes, makvtes: momet e hocefkv Semevn kicvtes.

34 Momet hvtvm nvrkehset, echushunvnwvn heckuehcet, Hiyomat cv'het cv hvlvtvres, eppucetake tutcenen en heckuecikv, makvtes; monkv e hocefkv Lefi kihocvtes.

35 Momen hvtvm nvrkehset, echushunvnwvn heckuecvtes; momet, Hiyomat Cehofvn vkvsvmares, makvtes; monkv e hocefkvn Cutvn kicvtes; momet heckuecat fekhonnvtes.

SETENTVCKE 30.

Momen Lecvlet hopuetake Cekvpen en heckuecekat hecof, e 'rvhvn em vleskapvtes; momet, Hopuetaken v'mes, monkon omat, cv'lvres, Cekvpen kicvtes.

2 Momen Cekvpe en cvpvkketv Lecvle vnrvpen vhetkvtes; momen, Hesaketvmese, mv cen hopuetakhute em ette hayetv es cen tvckvte, vyoposke toyvya? makvtes.

3 Momen, Hecvs, vm vtotkv hokte Pelhv, mvn en

ceyvs; moman cv torkowvn vm oh heckuecen, mv etehoyvnen hopuetake ocaren, Lecvlet makvtes.

4 Momet em vtotkv hokte Pelhvn e 'hiwv taren emvtes; momen Cekvpet en ceyvtes.

5 Momen Pelhvt nvrkehset, eppucen Cekvpen en heckuecvtes.

6 Momen, Hesaketvmeset vc ohfvccehcet, vm opunvkv en haken em vpohices, momet cv'chushunvnwvn v'mes, Lecvlet makvtes; monkv e hocefkv Tanen kicvtes.

7 Momen Pelhv, Lecvle em vtotkv hoktet, hvtvm nvrkehset, e'chushunvnwv svhokkolan Cekvpen en heckuecvtes.

8 Momen Lecvlet, Etenrvpueckv yekcvken cv 'rvhvn 'setenrvpuecit, ohfvnikis, makvtes: monkv e hocefkv Naftelin kicvtes.

9 Levt, heckuecvte fekhonnat hecof, em vtotkv hokte Selpvn Cekvpen, e 'hiwv taren, emvtes.

10 Momen Lev em vtotkv hokte Selpvt eppucen Cekvpen en heckuecvtes.

11 Momen Levt, Oketv herkvt vlakes, makvtes; momet e hocefkv Katen kicvtes.

12 Momen Lev em vtotkv hokte Selpvt e'chushunvnwv svhokkolat Cekvpen en heckuecvtes.

13 Momen, Vc afvckes! *este* e'chustvlket afvcken cv kicvret ok, Levt makvtes: momet e hocefkv Asvn kicvtes.

14 Momen telcko vtelokv omof, Lupet ahyet, vnrvwv ofvn *nak lokcvke* mantleks hocefken eshehcet, e'cke Levn 'sem vlakvtes. Momof Lecvlet, Ce'chuswv em mantleks a's v'mes, ce'nkusapis, Levn kicvtes.

15 Momen, Cv'hen vm esetskvte nake cotket oma, moman cv'chuswv em mantleks cvwvranetskat? kicvtes. Momen Lecvlet, Monkv ce'chuswv em mantleks svrahkvn mucv neren ece 'paket wakkvres, makvtes.

16 Momen yafkofvn, Cekvpet cvpofv a vten, Levt vnrvpvranet ayvtes, momet, Vnen a vn ceyetskvres; mehenwusen cv'chuswv em mantleks es ce palikv, kicvtes. Momen mv neren en wakkvtes.

17 Momen Hesaketvmeset Levn em vpohicvtes, momen nvrkehset, echushunvnwv svcahkepat Cekvpen en heckuecvtes.

18 Momet, Hesaketvmeset vm feketvn a'mes, vm vtotkv hokten cv'hen emvyvtet ok, Levt makvtes: momet e hocefkv Esekvn kicvtes.

19 Momet Lev hvtvm nvrkehset, echushunvnwv esepakat Cekvpen en heckuecvtes.

20 Momet, Hesaketvmeset nakemkv heren es vm merres; hiyomat cv'het vc vpaket likvres, eppucetake epaken en heckuecikv, Levt makvtes: momet e hocefkv Sepulvn kicvtes.

21 Momet renyupvn e'chuswv hokten heckuehcet, e hocefkv Tinvn kicvtes.

22 Momen Hesaketvmeset Lecvlen vkerricvtes, momet Hesaketvmeset, em vpohicet, en hopuetakhuten hvwecvtes.

23 Momen nvrkehset, echushunvnwvn heckuecvtes; momet, Hesaketvmeset vm vlesketvn vm vkueyices, makvtes:

24 Momet e hocefkv Cosef kicvtes, Cehofvt cv'chushunvnwv etvn vm ohvpayate! maket.

25 Momen momc ocvtes, Lecvlet Cosef heckuecvte hoyanof, Cekvpet Lepvnen em punayet, Vc vtotvs, vn liketv momen vm ekvnvn ayaren, kicvtes.

26 Cv 'hitake vn hopuetake esyomat, mv ohfvccv ecc 'paket vtotkvyvten, v'mes, momet ayare vm etektvnecvs; vm vtotketv es cem vtotkvyvten kerretskekv, kicvtes.

27 Momen, Hiyomat heromkvn cen renakv chomvn

eshecvyvten omat, *fekhonnvs*, vketeckv etehoyvnen Cehofvt ece 'rahkvn vm merrvten kerrvyvtet *ok*, Lepvnet kicvtes.

28 Momet, Cem feketvn vm onayvs, momen mvn ce-'mares, Lepvnet kicvtes.

29 Momen, Estomen cem vtotkvyvte, momen cem vpuekv vc vpvkakvte em estomakvten kerretskes.

30 Vlvkvko munkof nake ocetskat estomuset omvtet ok, momet ohvtvlaket *hiyomat* sulke mahe haket os; momen vlakvyvte vteken, estvmv estomis arvyat, Cehofvt ec ohmerrvtes; momen hiyomat estofvn vn cuko mahusat ohfvccvn e vnicvranvya? Cekvpet kicvtes.

31 Momen, Naken ce'mare te? kicvtes. Momen Cekvpet kicvtes, Naken a'metskekares; heyvn vm momecetsken omat, cem vpuekv fullen hvtvm hompvkuecit, vhecicares.

32 Mucv nettvn cem vpuekv fullat omvlkvn etehoyanit, *wakv* fesahle momen lvkahe vtekan, momen lvslvte vtekat yvpefikv vpvkakat, momen lvkahe momen fesahlakat cowatv vpvkakan enkvpakicares, momen mv momakat, es vm feketvt omvres.

33 Moman, nettvt ocen vm feketv ce homv ocat ohfvccvn vlaketskof, vm fvccetvt vc vyoposket opunayvres: cowatv vpvke fesahleko momen lvkaheko vtekat, momen yvpefikv vpvke lvsteko vtekat vc vpvke ocat, Mvn horkopvtes, cv komhoyvres.

34 Momen, Hecvs, cem opunvkv vcvkvyen momvren komis, Lepvnet kicvtes.

35 Momen mv nettvn cowatv hunvntake sapsvwe, lvkahakan, momen cowatv hoktvke fesahle, lvkahakat omvlkv, hvtke estomusis ocat vtekat, momen yvpefikv lvslatateu omvlkvn vkuehuehcet, e'ppucetake c'nke ofvn em wikakvtes;

36 Momen en hopvye nettv ayetv tutcenen eme Cekvpe tepakat em etenrvwvn hayvtes: momen Cekvpet Lepvne em vpuekv fulle vhoskakan hompvkuecvtes.

37 Momet Cekvpet hecelwv lane, oto rvhv, oto esyomakat em vhoswvn cahwet, hvthvke es sapsawan cvlahakuecvtes, hvtke vhoswv oh oce hecken hayet.

38 Momet mv vhoswv cvlahakuecvte vpuekv fullat ehomvn svpaklecvtes, ueemperro em vhauke ofvn vpuekv fulle esketv yican; momen, esketvn yicof, nvrkesakvtes.

39 Momen vpuekv fullat vhoswv ehomvn nvrkesakvtes: momet vpuekvt sapsvwe, fesahle momen tvkahlaken kayakvtes.

40 Momen Cekvpet yvpefikucvlken tekvpakicvtes, momet vpuekv e turofvtake sapsawvke, momen lvslvte Lepvne em vpuekv vpvke ocakat omvlkv vhecaken svpvklecvtes: momet eme em vpuekv entvlken svpvklecet, Lepvne em vpuckvn vpvyvkekates.

41 Momen mome ocvtes, vpuekv yekcakat nvrkesakof, Cekvpet vhoswv ueemperro em vhauke ofv, vpuekv e turwvtake ehomvn lumhicvtes, vhoswv vpvkaket nvrkesvkvren.

42 Momis vpuekv yekevkekat *yicet* omof, vtehvkekates; monkv yekevkekat Lepvne enaket omen, yekcakat Cekvpe enaket omvtes.

43 Momen mv este-hunvnwvt tayen ohvtvlakvtes, momet vpuekv fulle rakrvken ocet, vtotkv hoktvke, vtotkv hunvntake, rvcce-kuphe, corakko-wakv esyomakan ocvtes.

SETENTVCKE 31.

Momet Cekvpet Lepvne e'ppucetake em opunvkv, Cekvpe pu'rke enake omvlkvn cawes; momet pu'rke enake tate enkvpvken heyv rakketv omvlkvn heckueces, makaken pohvtes.

2 Momet Cekvpet Lepvne e turofheckvn hecvtes, momen hecvs, enhomv tate omekates.

3 Momen, Ce'rkvlke ce'nahvmkvlke esyomat em ekvnvn ohfulkvs, momen ece 'pakares, Cehofvt Cekvpen kicvtes.

4 Momen Cekvpe vtotet, Lecvle Lev tepakan enhuehkvtes, em vpuekv huten, vpuekv fullan.

5 Momet, Ce'rke e turofheckvn hecvyat, enhomv ve ohfvccv ocvte omekos; momis cv'rke en Hesaketvmeset ve vpakvtes.

6 Momen vn yekce 'somvlkvn ce'rke take em vtotkvyvten kerratskes.

7 Momen ce'rke take v'mvkerret, vm feketv palan emvrahkuecvtet os; momis Hesaketvmeset vn nokkicvre em etektvnecekates.

8 Hiyomen opunayet, Lvkahakat cem feketvt omvres, makvten omat, vpuekv omvlkvt lvkahvken kayakvtet os: momen hiyomēn opunayet, Sapsawakat cem feketvt omvres, makvten omat, vpuekv omvlkvt sapsawvken kayakvtet os.

9 Hiyomen Hesaketvmeset ce'rke take em vpuekv en cahwet, vnen v'mes.

10 Momen mome ocvtes, vpuekv nvrkesakof, vn renakvn kvwahpit, vpueckv ofvn hecvyvtes, momen hecvs, en hunvntake vpuekv oh taskakat sapsvwe, lvkahe, supvkhvthvket omakvtes.

11 Momen mv vpueckv ofvn Hesaketvmese em encel vm punayet, Cekvpe toyetskat, kicvnks: momen, Yvmvn aris, kicvyvnks.

12 Momen kicvnks, Hiyomat cen renakvn kvwahpet, hecvs, en hunvntake vpuekv oh taskakat omvlkvt sapsvwe, lvkahe momet supvkhvthvket omakes: Lepvne cem momecat omvlkvn hecvyvtet ok.

13 Vnet Perel en Hesaketvmese toyis, cukele olefv-

nehan ohkaletskvten, etemfvccetv cv temfaccetskvten; hiyomat ahuyiret, heyv ekvnvn osiyet, ce 'nahvmkvlke em ekvnvn oh fulkvs, cv kicvnks.

14 Momen Lecvle Lev tepakat em vyoposket, kicakvtes, Nakockv monkat nak epucasvraneyat pu'rke en cuko ofv oce munke haks?

15 Tvleporvlke ep omecet omeko? pu wiyiyet, pun evtokunawvn yvmahkuece poyekv.

16 Nakockv Hesaketvmese pu'rke en cawvte omvlkvt punaket omen, pun hopuetakeu enaket omekv; monkv hiyomat naket o estomen Hesaketvmeset ce kicvten momecvs.

17 Momof Cekvpet ahuyiret, e'ppucetake, e 'hitake esyoman rvece-kuphen oh vpoyvtes;

18 Momet em vpuekv omvlkv, momen nakockv vteloyvte omvlkv, vpuekv vteloyvte, mv Petvn-elvm epoyvtet esayvtes, e'rke Iseken Kenvn ekvnvn oh ayvret.

19 Momen Lepvnet en yvpefikvn en tonvranet ayvtes; momen Lecvlet nakvhakvke emekusvpkv e'rke enaken horkope tates.

20 Momen Lepvne Selevlket kerrekon, Cekvpet ehkusen enkvpakvtes, letkat em onayekokv.

21 Monkv nak ocat omvlkvn es letkvtes; momet ahuyiret, hvecen tikvtes, momet e turofvn Kelevt ekvnhvlwen ohhecicvtes.

22 Momen nettv svtutcenan Cekvpe letkat Lepvnen em onahoyvtes.

23 Momen etecakkakan evpahyet, nettv ayetv kolvpaken assecvtes; momet Kelevt ekvnhvlwen cakkvtes.

24 Momen Hesaketvmeset nere vpueckv ofvn Lepvne Selevlken em vlakvtes, momet, E vketecvs, heren monkat holwakis Cekvpen em punayetskekaret, kicvtes.

25 Momen Lepvnet Cekvpen cakkvtes. Momen Cekv-

pet ekvnhvlwen em escukohakvn oh huerice tates; momen Lepvnet, etecakkakat vpvkaken, Kelevt ekvnhvlwen em escukohakvn oh huericvtes.

26 Momet Lepvnet Cekvpen em punayet, Kerrvkon ehkusen enkvpaket, cv'chustvlke eslafkv-cvpko es svlvfkuehocvke omen esvlaketskat naken momehcetska?

27 Afvcketv, yvhiketv, pofketv momen eshayeckvn es ece 'payit ece 'totvye tetayaten, estomaten vm onayekot ehkusen letket, horkopv omet v'nkvpaketskvnka,

28 Momet cv'ppucetake cv'chustvlkeu vfvnkare vm etektvnecetskekat? hiyomat mvn momecetskvnke hoporrenkvt vpvkeks.

29 Cen nokkicare yekcetv cv'nke ofvt os; momis ce'rke en Hesaketvmeset nereise vm punayet, E vketecvs, heren monkat holwakis Cekvpen em punayetskekaret, cv kicises.

30 Momen hiyomat, ce'rke en cukon ce yace herat omecicen ayvranetskvtet *o estomis*, estoman nakvhakvke emekusvpkv cvnaken horkopetskvnka? kicvtes.

31 Momen Cekvpe em vyoposket, Cv penkalvnkekv; Yekcetvn es ve ohfvniket, e'chustvlken cv 'konahe wites, ce komit makvyvnkekv.

32 Estimvt o estomis nakvhakvke emekusvpkv cenaken ocen eshecetskat hesakekares; tecakkeyvte ehomvn cenake ve vpvke ocan keriyet e em esvs, kicvtes; Lecvle mvn horkopvten kerrekokv.

33 Momen Lepvnet Cekvpe em escukohakvn *eceyet*, Lev em escukohakv, momen vtotkv hoktvke hokkolat em escukohakvn eceyvtes, momis eshecekates. Momen Lev em escukohakvn osiyet, Lecvle em escukohakvn eceyvtes.

34 Momen Lecvle nakvhakvke emekusvpkvn cahwet, rvcce-kuphe en sapolvn vtehhet mvn ohlikvtes; momen

Lepvne escukohakv ofvn hvmkvn hopoyvtes, momis eshecekates.

35 Momen emet e'rken em punayet, Cv pucasē, ce homvn ahuervko tayat es ce cvpvkikats, hoktvke em aye em munkvt ve oh vlakekv, kicvtes. Momen hopoyis, nakvhakvken eshecekates.

36 Momen Cekvpe cvpvkiket, Lepvnen yekcen em vsehvtes: momet Cekvpet Lepvnen em vyoposket, Vm mattat nake te? Vn naorketvt naket o haks, lvpke here ve assecetskat?

37 Vn nakockv omvlkv eteropotten enhopoyetsket omat, cen cuko nakockv omvlkat naken eshehcetska? Yvmvn etecakkvyvte ehomvn momen cem etecakketvlke ehomvn licvs, hokkoleyat pu tenrvwvn pum fvccecvkvren.

38 Heyv ohrolope pale hokkolen ece 'pakvyvtes; cen yvpefikv hoktvke, cen cowatv hoktvkeu e'chustake vpvlvtekates, momen cen yvpefikv fulle en hunvntaken hompvkates.

39 Punvttv selahlecvten es cem vlvkvkates: mvt vn sumkat tates: nettvn horkophoyen, monkat neren horkophoyvtet o estomis, cv'nken vm 'pohetskvtes.

40 Hiyomen arvyvtes; nettvn hiyyat, momen neren hetutet ve ohfvnkvtes; momen vn nockvt cv turwv en letkvtes.

41 Heyv ohrolope pale hokkolen cen cuko ofvn fekhonnvyvtes: ce'chustvlke hokkolat svrahkvn ohrolope palen ostohkaken cem vtotkvyvtes, momet cem vpuckv svrahkvn ohrolope epaken; momen vm feketvn palen mvrahkuecetskvtes.

42 Cv'rke en Hesaketvmeset, Eplehame en Hesaketvmeset momet Iseke em Penkvlkvt ve vpvkekaten omat, mehenwusen hiyomat tvnken ve vtotetskvnt os. Hesa-

ketvmeset vm estemerketvn momen cv'nke em vtotketvn hecvtet, nereisen cem vsehis, kicvtes.

43 Momen Lepvnet em vyoposket, *Heyv* estechustvlket cv'chustvlket omakes, momen hopuetaket vn hopuetaket omakes, vpuekv fullakat vm vpuekv fullakat omakes, momen nake hecetskat omvlkvt cvnaket omes; momen mucv nettvn cv'chustvlke momen hopuetake heckuecakvten naken em momecvye taye haks?

44 Momen hiyomat vtes, etemfvccetvn hayvkeres, ceme tepakeyat; momen ceme tepakeyat akerrvt pu tenrvwvn ocekvs, Cekvpen kicvtes.

45 Momen Cekvpet, cvton ehset, cukelen huericvtes.

46 Momet Cekvpet, Cvton vteloyvkes, etecakkakan kicvtes: momen cvton cahwet, etohvpoyakvtes; momen cvto tohvpokat tempen hompakvtes.

47 Momen Lepvnet Cekv-sehvturvn hocefvtes; momis Cekvpet Keleten hocefvtes.

48 Momen Lepvnet, Heyv cvto tohvpokat ceme tepakeyat akerrv pu tenrvwvn huerekvs. Monkv e hocefkv Keleten kihocvtes;

49 Momet Mespv, Cehofvt ceme tepakeyat pu tenrvwvn vketecekvs, etenkvpvket kakeyof, makekv.

50 Cv'chustvlken estemerrvkuecetsken omat, monkat cv'chustvlke tokon, hoktvke etimvn epayetsken omat, este-hunvnwv estomet epu 'pvkekot os: hecvs, Hesaketvmeset ceme tepakeyat pu tenrvwvn akerrvt omes.

51 Momet Lepvnet, Heyv cvto tohvpokan hecvs, momet heyv cukelen hecvs, ceme tepakeyat pu tenrvwvn huericvyan.

52 Nokkickv vrahkvn vnet ec oh ayaret heyv cvto tohvpokan tohwvlvpkvkon, cemet vc oh vlaket heyv cvto tohvpokan, momen heyv cukelen tohwvlvpkvranetskekat, heyv cvto tohvpokat akerrvt omen, heyv cukelet akerrvt omekvs.

53 Eplehame en Hesaketvmese, Nehv en Hesaketvmese, momet-e'rke take en Hesaketvmeset pu tenrvwvn fvccecekvs, kicvtes. Momen Cekvpet e'rke Iseke em Penkvlkvn es vhocefet, temfvccetv vcakan 'setemfaccvtes.

54 Momof Cekvpet ekvnhvlwen ohnekrickvn altvn ohnekricvtes, momet etecakkakan tvkliken hompvkvren enhuehkvtes; momen tvkliken homipet, ekvnhvlwen neren fekhonnaken oh hvyatkvtes.

55 Momen hvthvyvtkusen Lepvnet alihket, e'ppucetake e'chustvlke esyoman vfvnkvtes, momet ohmerkv opunvkvn oh opunayvtes: momet Lepvnet enkvpahket, en liketvn oh fulkvtes.

SETENTVCKE 32.

Momen Cekvpet em ayetvn ayvtes, momen Hesaketvmese em encelvlket vnrvpakvtes.

2 Momen Cekvpet hecakof, Heyvt Hesaketvmese en suletawvlket omakes, maket, mv vnrvpakan Mehenem hocefvtes.

3 Momet Cekvpet opunvkv es fullvlken ehomvn e 'rvhv Esan, Sev ekvnvn Etvm etvlwv ofvn ohtotvtes.

4 Momet hvmmaket kicakvtes, Hiyomēn cv pucase Esan em punayatskvres; Cem vtotkv Cekvpet hiyomēn makes, Lepvne vpaket arvyvtes, momen, mvn vfekhonnin, hiyomat ores:

5 Momen wakv, corakko-wakv, vpuekv, vtotkv hunvntake, vtotkv hoktvke esyoman ocis; momen cem onayvren estvtotis, cen renakv ehomvn heromkvn eshecaret.

6 Momen opunvkv es fullvlket Cekvpen ohfulecvtes, momet, Ce 'rvhv Esan 'rem oriceyvnks, momen emeu ce'nrvpvranet vlakes, momen este-hunvntake cukpe ostet vpvkaken, kicakvtes.

7 Momof Cekvpe, tayen penkalet, estemerkvtes; momet

este em vpvkakat, vpuekv, wakv, rvcce-kuphe esyomat etekvpvke hokkolen hayvtes;

8 Momet hvmmakvtes, Esa tekvpvke hvmken em vlahket, pvsaten omat, tekvpvke hvmke vhoskat em pefatkvres.

9 Momen Cekvpet, Acha, cv'rke Eplehame en Hesaketvmese, momet cv'rke Iseke en Hesaketvmese toyetskat, Acha, Cehofv, Cem ekvnvn momen ce 'nahvmkvlken ohfulkvs, momen cen heromares, cv kicetskvnke:

10 Merretv omvlkv momen mehenwetv omvlkv cem vtotkv hecicetskvte cotkus mahat vn heckvre heretv orvks; 'svm etekkekvn heyv Cotvnen oh tikvyvtet omis, hiyomat etohkvlketv hokkole cv haket ok.

11 Cv 'rvhv e'nke enkvpvken, Esa e'nke enkvpvken, cv hesayecetskvren ce'nkusapis; em penkalikv, vlahket cv *'lecet,* ecke hopuetake svpvken pvsate witvret ok.

12 Momen, Mehenwusen cen heromares, momet ece 'honvpse uehvtkv oktahv, mv en sulkat omecicen vhonkvtēsko tayat omvken hayares, maket cv kicetskvtes, makvtes.

13 Momet mv neren mvn fekhonnvtes; momen nake e'nke ofv ocat enkvpvken nakemetv e 'rvhv Esa emvret cawvtes;

14 Cowatv en hoktvke cukpe hokkolen, cowatv en hunvntake pale hokkolen, yvpefikv en hoktvke cukpe hokkolen, yvpefikv en hunvntake pale hokkolen,

15 Rvcce-kuphe en kafkvlke pale tutcenen, e'chustake svpvken, wakv en hoktvke mvnettvke pale osten, momen wakv en hunvntake palen, corakko wakv en hoktvke pale hokkolen momen e'chustake palen.

16 Momet em vtotkvlke e'nke ofvn, vpuekv fulle vrahrvkvn em wikakvtes, momet, Cv homvn tiyecvkes, momet vpuekv fulle etenrvwv tektvnken ocatskvres maket, em vtotkvlken kicvtes.

17 Momet enhomahtvn em punayet, Cv 'rvhv Esat ce'nrapet, Estimv enake toyetska? momet estvmvn ayetska? momen ce homv vpeyat estimv enake te? maket cem 'pohof,

18 Hvmmaket, Cem vtotkv Cekvpe enaket *omakes;* nake emetv cv pucase Esa a en 'totat omes; momen hecvs, emeu pu yupvn ates, kicetskvres, kicvtes.

19 Momet svhokkolateu, momen svtutcenateu, vpuekv fulle vcvkvpeyvte omvlkv esyoman kicvtes, Esan eshecatskof, hiyomen maket em punayatskvres;

20 Momet hvmmakatskvres, Ohvtvlakat cem vtotkv Cekvpet pu yupvn ates. Nakemkv cv homvn ayat es afvcecicares, momet eryupvn e turofvn hecares; momen mahlvpvtket cv hece witvres, makekv.

21 Monkv nakemkv ehomvn tiyecvtes; momen emet mv neren hvpon fekhonnvtes.

22 Momet mv neren ahuyiret, e 'hitake hokkole, em vtotkv hoktvke hokkole, e'ppucetake palen hvmkontvlake esyoman evpahyet, cahke Capvk hocefken es tikvtes.

23 Momet mvn evpahyet, hvccen tihuecvtes, momet nake ocateu tihuecvtes.

24 Momet Cekvpe entvlket vhoskvtes; momen estehunvnwvt etewvkecen hvyvtke atvkhayvtes.

25 Momen ohfvnkeko tayat hecof, Cekvpe e hvfe tohtekkekvn celayvtes; momen Cekvpe e hvfe tohtekkekvt eterecopkvtes, etewvkecof.

26 Momen ayare vm etektvnecvs, hvyvtke atvkhayekv, kicvtes. Momen, Vc ohmerretskeko vtekat vyetskvre cem etektvnehevkos, kicvtes.

27 Momen, Ce hocefkv nake te? kicvtes. Momen, Cekvpe, kicvtes.

28 Momen, Ce hocefkv ohvtvlaken Cekvpe kihocekares,

momis Eslevl *kihocvres:* mekko omēt Hesaketvmese, este-hunvntake esyomat vpvken yekcetvn ocet, ohfvnketskekv, kicvtes.

29 Momen Cekvpe em 'pohet, Ce hocefkvn vm onayetskvren ce'nkusapis, kicvtes. Momen, Estomaten cv hocefkvn vpohetska? kicvtes. Momet mvn ohmerkvn oh opunayvtes.

30 Momen Cekvpet Peniel mvn hocefvtes: Hesaketvmese e turofvn tenhecuset hecin, vn hesaketvt vpike munkekv, *maket.*

31 Momen Peniel tikof, hvset oh kvwapkvtes; momen e hvfen es cekunnvtes.

32 Monkv Eslevl en hopuetake vcvfvkv hvfe ocat, mv etekelkvten, heyv nettv vteken pvpvkekot os; Cekvpe e hvfe etohtekkekv vcvfvkvn celayvtet ok.

SETENTVCKE 33.

Momen Cekvpet, en renakvn kvwahpet, hecvtes, momen hecvs, Esa vlakvtes, momen este-hunvntake cukpe ostet vpvkaken. Momen hopuetaken, Levn, Lecvlen, momen vtotkv hoktvke hokkolan em etekvpicvtes.

2 Momet vtotkv hoktvke momen en hopuetakeu homvhhoten svpvklecvtes, momet mv en yupvn Lev momen en hopuetakeu, momet Lecvle Cosef tepakat eryupv mahen sehoyvtes.

3 Momet emet ehomvn tikvtes, momet kolvpaken potoket, potoke emunket, e 'rvhvn vwolicvtes.

4 Momen Esa vnrvpvranet letkvtes, momet otahket, e nokwvn oh lvtiket vfvnkvtes: momen hvkihhokvtes.

5 Momen en renakvn kvwahpet, hoktvke hopuetakeu hecvtes; momet, Heyv ece 'pakvkat estitvke te? kicvtes. Momet, Hopuetake Hesaketvmeset heromkv ofvn cem vtotkvn emakvtet omakes, kicvtes.

6 Momof vtotkv hoktvket vwolicakvtes, entaket, en hopuetakeu, momet potokakvtes.

7 Momen Lev, en hopuetakeu vwolicet, potokakvtes: momen eryupvn Cosef Lecvle tepakat vwolicet, potokakvtes.

8 Momen, Heyv vpuekv fulle omvlkv vnrapvyat, naken vkerricet oketska? kicvtes. Momen, Cv pucase en renakv ehomvn heromkvn eshecaren *omakes*, kicvtes.

9 Momen, Cv cusē, *vm* etetayen ocis, nake ocetskat cenake emunkekvs, Esat kicvtes.

10 Momen Cekvpet, Monkos, hiyomat cen renakv ehomvn heromkvn eshehcin omat, nakemkv cv'nken vn cvwetskvren ce'nkusapis; este Hesaketvmese e turofv hece omēt ce turofvn hecin, es vm afvcketskisekv.

11 Ce'nkusapis, nak ce'mvye es cen yihocat cvwvs, Hesaketvmeset heromet vc vfastvtet omekv, momen *vm* etetayen ocikv, kicvtes. Momen, ohyekcihcen, cawvtes.

12 Momet, *Yvmvn* enkvpaket, pum vyetvn vhoyvkeres, momen ce homvn ayares, kicvtes.

13 Momen kicvtes, Hopuetake lowaloket omen, yvpefikv fulle wakv fulle esyome vc vpvkakat coyicaket on, momat este-hunvntaket nettv hvmken svheremahen vtohkaken omat, vpuekv fulle omvlkvt pvsvtkvret on cv pucaset kerres.

14 Ce'nkusapis, cv pucaset em vtotkv ehomvn vyekvs; momen vnet hvlvlatkusen es vyares, vpuekv cv homv fulle vpeye tayat vcvkvyen, momen hopuetake vpeye tayat vcvkvyen ayin, Sev tvlofvn cv pucasen 'rem orares.

15 Momen Esat, Hiyomat este vc vpvkakat vpvlwv ece 'pvkvken wikaren vm etektvnecvs, kicvtes. Momen, Nake vrahkvt o haks? cv pucase en renakv ehomvn heromkvn eshehcvrs, Cekvpet kicvtes.

16 Monkv mv nettvn Esa Sev fvccvn ayet, yefulkvtes.

17 Momen Cekvpet Svkor ekvnvn ahyet, cukon e en hahyet, vpetten em vpuekvn en hahicvtes : monkv mv e hocefkv Svkor kihocet os.

18 Momen Cekvpet Petvn-elvm ratof, Kenvn ekvnvn Sekem tvlofv, Selem hocefken herkv ofvn vlakvtes; momet em escukohakvn tvlofv ehomvn huericvtes.

19 Momet mv ekvnv em escukohakv huericvten Sekem e'rke Hemv e'ppucetake e'nken cvtokunawv cukpe hvmken 'sen nesvtes. Momet mvn altvn hahyet, El Elohe Eslevl hocefvtes.

SETENTVCKE 34.

Momen Lev e'chuswv hokte, Tinv, mv Cekvpe en heckuecvte, mv ekvnv estechustvlke hecvranet ossvtes.

2 Momen Sekem, mv ekvnv em mekko, Hemv Hifvlke e'ppucet hecvtes; momen cvpahyet, a en wvkiket, vlesketvn en hayvtes.

3 Momen e feket Tinv Cekvpe e'chusten hvlatvtes; momet mv hokte mvnettan vnokecet, hokte mvnettan yvmaskusen em punayvtes.

4 Momet Sekem, e'rke Hemvn em punayet, Heyv hokte mvnettan cv 'hiwv taren vn heckuecvs, kicvtes.

5 Momen Cekvpet e'chuste Tinvn vyvmahkuecvten pohvtes; momen e'ppucetaket vpuekv vpvkaket nanopkv ocan fullvtes: momen, Cekvpe cvyayvket emunken, yicvtes.

6 Momen Sekem e'rke Hemvt Cekvpe etempunayetvn ossvtes.

7 Momen Cekvpe e'ppucetake mvn pohakof, nanopkv ocan rawet, yicvtes : momet este-hunvntake feknokhoket, cvpvkhoke mahe tates, Cekvpe e'chuste en wakkvtet, Eslevl ofvn holwvyeckvn vtotkvtet ok : mv nake momehocvranekatet omat.

8 Momen Hemvt em punayet, Cv'ppuce Sekem em puyvfekcvt ce'chuste taken eyacuset os: e 'hiwvt omvren e'mvkes, ce'nkusapvkis.

9 Momet epu 'paket etepvyetv hayatskvres: ce'chustvlken pu'matsken, pu'chustvlken epayatskvres.

10 Momet epu 'paket vpokatskvres: momen ekvnvt ce homv take ocvres; mv ofvn vpoket, neset wiyyatskvres, momet mv ofvn nanvken epucasatskvres, kicvtes.

11 Momen Sekem, hokte e'rke e'certake esyoman em punayet, Heromkv cen renakv ehomvn eshehcvrs, momet naken cv kicatskat emares.

12 Ehiwv emetv momen naken emare en sulke estomis vm 'pohvkes, momen cv kicatskat vcvkvyen emares; momis hokte mvnettan cv 'hiwv taren v'mvkes, kicvtes.

13 Momen Cekvpe e'ppucetaket Sekem e'rke Hemv tepakan emvkerret em vyoposkakvtes, momet, e 'wvnwv Tinvn vyvmahkuecvtet omecicen, hvmmaket;

14 Heyv naken momecēko tayes, pu 'wvnwv estehunvnwv svkvmsiskekon emeyvret; mvt pum vlesketvt omekv;

15 Hiyome tvlkusen cem vkvsvmeyvres; centake pume omatsken ece 'pakvkat este-hunvnwv vtekat svkvmsiskvken omat;

16 Momof pu'chustvlken ce'meyvres, momet ce'chustvlken e en cvweyvres, momen, ece 'pakvket vpokēn, este hvmkuse hakeyvres.

17 Momis ce svkvmsiskatskvre pum vpohicatskekon omat, pu'chusten evpahyet, vpeyeyvres, kicakvtes.

18 Momen em opunvkv take Hemv, Hemv e'ppuce Sekem tepakan afvckvkuecvtes.

19 Momen este mvnettat mv nake vfvstetvn vcewicekates, Cekvpe e'chusten em vlostekv; momet e'rke huten omvlkv emuntvlen vrakkuehocvtes.

20 Momen Hemvt e'ppuce Sekem tepakat em etvlofv em vtohopke 'mvhauken vlahokvtes, momet em etvlofv hunvntake hvmmaket etempunahoyakvtes:

21 Heyv hunvntake pun herkakuset os; monkv heyv ekvnvn vpoket, mv ofvn neset wiyyvkekvs; *hiyomet* omekv, hecvkes, en rakke em etetayes; e'chustvlke pu 'hitake taren evpayvkeres, momet pu'chustvlken emvkeres.

22 Hiyome tvlkusen este-hunvntake epu 'paket vpoket, este hvmkuseyvre pum vkvsvmvkvres, eme svkvmsiskakat etvpomen pum este-hunvntake omvlkvt svkvmsiskvken omat.

23 Em vpuekv, en nakockv, em vpuekv *es vtotkvke taye* omvlkv esyomat punaket omvkekare te? *heyv* tvlkusen, em vkvsvmvkeres, momen epu 'paket vpokvres.

24 Momen tvlofv em vtohopke 'mvhauke sossat omvlkvt Hemv e'ppuce Sekem tepakan em vpohicakvtes: momen em etvlofv 'mvhauke sossat omvlkvt, este-hunvnwv vtekat svkvmsiskvtes.

25 Momen mome ocvtes, nettv sututcenan, en nokhoket fullof, Cekvpe e'ppucetake hokkole, Tinv e 'certake, Semev Lefi tepakat, este-hunvnwv vrvhrvkvt, em eslafkvcvpkon ehset, fekhvmkvket tvlofvn oh cukolakvtes, momet este-hunvntake omvlkvn pvsvtakvtes.

26 Momet Hemv e'ppuce Sekem tepakan eslafkv-cvpko em fvsken es pvsvtakvtes, momet Tinvn Sekem en cukon ossihcet, svhoyvtes.

27 Cekvpe e'ppucetaket pvsvtakvtet oh yicvtes, momet tvlofvn svpenkvlecakvtes, e 'wvnwvn vyvmahkuecakvtet ok.

28 Momet en yvpefikv fulle, em wakv fulle, em ecorakko-wakv, nake tvlofv ocat, nake en lvpvtke ocat esyoman cvwakvtes;

29 Momet nakockv omvlkv, en hopuetakuce omvlkv e 'hitake esyoman svlvfkvkuecet, svpenkvlecakvtes, cuko ofv ocat omvlkvn.

30 Momen Cekvpet Semev Lefi tepakan em punayet, Cv naoricatskes, heyv ekvnv vpokat vpvken cv fvmpecatskat, Kenvnvlke Felestvlkeu vpvken; momen vnet nvcomusvyet omen, vc vnrapet e vtelohyet, cv nafkvkvres; momen cv sumecihocvres, vnet vn cuko vtehkvlkeu.

31 Momen, Hoktarv omēn pu 'wvnwvn celayvranvt haks? kicakvtes.

SETENTVCKE 35.

Momen Hesaketvmeset Cekvpen em punayet, Ahuyiret, Perel oh ayet, mvn likvs; momet mvn Hesaketvmese ce 'rvhv Esa e turofv enkvpvken letketskof cem e heckuecvte altvn en hayvtcvs, kicvtes.

2 Momen Cekvpet en cuko vtehkvlke, momen eme vpvkakat omvlkvn em punayet, Tvleporvlke en hesaketvmese ece 'pvkvke ocakan vpvlvtvkes, momet, e hvsvtehcet, cem vccvken teyoposhuecvkes:

3 Momen asvpvkilet, Perel oh vpeyvkeres; momen mvn Hesaketvmese, vm estemerketv nettvn vm vyoposket, nene ayvyat vc vpakvte, altvn en hayares, kicakvtes.

4 Momen tvleporvlke en hesaketvmese e'nke take ofv ocakat omvlkv, momen hvckvtarkv e hvcko take vtvrtakan Cekvpen emakvtes; momen Cekvpet lvkcvpe Sekem tempe huerat elecvn ehakvtes.

5 Momen vpeyvtes; momen Hesaketvmese em penkvlkv rakket tvlofv em vfulotke ocakan oh ocvtes, momen Cekvpe e'ppucetaken assecvkekates.

6 Monkv Cekvpet Kenvn ekvnv Lvs tvlofvn vlakvtes, (mvt Perel tes,) emet este vpvkakateu omvlkvt.

7 Momen mvn altvn hayvtes, momet altv hueran El

Perel hocefvtes; e 'rvhv en letkof, Hesaketvmeset mvn em e heckuecvtet ok.

8 Momen Tepolv Lepekv vhecicv elvtes, momen Perel vnakvn lvkcvpe elecvn herihocvtes; momen mv *lvkcvpe* e hocefkvn Alvn-pakvr kihocvtes.

9 Momen Hesaketvmeset hvtvm Cekvpen em e heckuecvtes, Petvn-elvm aossof, momet ohmerrvtes.

10 Momet Hesaketvmeset kicvtes, Cekvpe ce hocefkvtes: ce hocefkv ohvtvlakat Cekvpe kihocekares, momis Eslevl ce hocefkv tares: momet e hocefkvn Eslevl kicvtes.

11 Momet Hesaketvmeset em punayet, Hesaketvmese Yekcetv Omvlecat toyis; honvpset e ohvtvlvyvs: etvlwv momen etvlwv etohkvlketvt a 'sec ossen, mekkvlket ce tetackv a sossvres;

12 Momen ekvnv Eplehame momen Iseke emvyvtet ce'mit, ece honvpse ce yupv yicvranat emvkares, kicvtes.

13 Momet Hesaketvmese, mv etempunayvtet enkvpahket, hvlwen kvwvpkvtes.

14 Momen Cekvpet mv etempunayvten cukelen, cvto cukelen, huericvtes, momet pvlvtkv emkvn oh kalet, olefv nehan oh kalvtes.

15 Momet Cekvpet Hesaketvmese mv etempunayvten e hocefkvn Perel kicvtes.

16 Momen Perel enkvpahket vpeyet, Eflar roretv en hopvyusekates: momen Lecvlet, estuce heckuecvranuset, heckuecetv en yekce tates.

17 Momen mome ocvtes, yekce heckuecof vnicv hoktet em punayet, Ce penkahlates, heyv echushunwvu ocetskvret ok, kicvtes.

18 Momen mome ocvtes, em puyvfekcv osset enkvpakof, (elekv,) echushunvnwv e hocefkvn Penoni kicvtes; momis e'rket Pencemen hocefvtes.

19 Momen Lecvlet elvtes; momen Eflar vyetvn herihocvtes, (mvt Perehem tes.)

20 Momen Cekvpet cukelen em enahericky onvpvn oh huericvtes; mv etvwvt Lecvle em enahericky en Cukelet os, heyv nettv vteken.

21 Momen Eslevl ayvtes, momet Eta cuko-hvlwat rvpvlhvmken em escukohakvn huericvtes.

22 Momen mome ocvtes, Eslevl mv ekvnvn likof, Lupet e'rke e 'hiwv-vhake Pelhv en wakkvtes: momen Eslevl pohvtes. Momen Cekvpe e'ppucetake palen hokkolohkakvtes.

23 Lev e'chushunvntake, Lupe, Cekvpe en heckvte enhvteceskvt, Semev, Lefi, Cutv, Esekv Sepulv esyomat;

24 Lecvle e'chushunvntake, Cosef Pencemen tepakat;

25 Momen Lecvle em vtotkv hokte, Pelhv, e'chushunvntake, Tane Nafteli tepakat.

26 Momen Lev em vtotkv hokte, Selpv, e'chushunvntake, Kate Asv tepakat; heyvt Cekvpe e'ppucetake Petvnelvm ekvnvn en heckuehocvtet omakes.

27 Momen Cekvpet e'rke Iseken em vlakvtes; Mamle ekvnvn, Kvcvr-apv tvlofvn, (mvt Heplvn tes,) mv Eplehame Iseke tepakat kakvten.

28 Momen Iseke en nettv ohrolope cukpe hvmken pale cenvpakvtes.

29 Momen Iseket hesaketvn wiket, elvtes, momet em estvlken oh vpakvtes, vculet, momet nettv es fvcket; momen e'ppucetake Esa Cekvpe tepakat hericakvtes.

SETENTVCKE 36.

Momen Esa vhonvpse *ohonvkv* heyvt omakes; (Esa Etvm tes.)

2 Esat Kenvn *ekvnv este* e'chustvlke hoktvken epayvtes;

Etv Elvne Hervlke e'chuste, Vholepemv, Env e'chuswv, Sepev Hifvlke e'chuste;

3 Pvsemar, Esmevl e'chuste, Nepecor e 'wvnwv esyomat.

4 Momen Etv Esan Elefasen en heckuecen, Pvsemar Luel heckuecvtes.

5 Momen Vholepemv Cevs, Celvme, Kolv esyoman heckuecvtes; heyvt Esa e'ppucetake Kenvn ekvnvn en heckuehocvtet omakes.

6 Momen Esat e 'hitake, e'ppucetake, e'chustvlke, en cuko vtehkvlke omvlkvt esyoman, momen em vpuekv, em vpuekv *es vtotkvke tayateu* omvlkv, momen nanvke ocat Kenvn ekvnvn heckuecvte omvlkvn cahwet, e 'cuse Cekvpe enkvpahket, ekvnv etvn ayvtes.

7 En nakockv take rakke mahet ot, etepvket kake tayat emuntvlet on, mv ekvnv tvleporvlket vpokat, em vpuekvt omecicen, kvwvpeko tayekv.

8 Momen Esat Sev ekvnhvlwen likvtes: Esa Etvm tes.

9 Momen Esa Etvmvlke Sev ekvnhvlwen vpokat e'rke en honvpset heyvt omakes;

10 Momen Esa e'ppucetake e hocefhokv heyvt omakes; Elefase Etv Esa e 'hiwv e'chushunvnwv, Luel Pvsemar Esa e 'hiwv e'chushunvnwv.

11 Momen Elefase e'ppucetaket, Temvne, Omv, Sefo, Ketvme Kenvse esyomat.

12 Momen Temnat Elefase Esa e'ppuce e 'hiwv-vhaket omvtes; momet Elefasen Amelek en heckuecvtes: heyvt Etv Esa e 'hiwv e'chushunvntaket omakes.

13 Momen Luel e'ppucetaket heyvt omakes; Nehar, Selv, Samv, Mesv esyomat; heyvt Pvsemar Esa e 'hiwv e'chushunvntaket omakes.

14 Momen heyvt Vholepemv, Env Sepev e'chuste e'c-

huswv, Esa e 'hiwv e'chushunvntaket omakes; momen mvt Esan Cevs, Celvme, Kolv esyoman en heckuecvtes.

15 Heyvt Esa e'ppucetake mekkvlket omakes; Elefase Esa e'ppuce enhvteceskv heckvte e'ppucetake; mekko Temvne, mekko Omvle, mekko Sefo, mekko Kenvse,

16 Mekko Kolv, mekko Ketvme, mekko Amelek; heyvt Elefase en honvpse mekkvlke Etvm ekvnvn vpokat omakes; heyvt Etv e'chushunvntaket omakes.

17 Momen heyvt Esa e'ppuce Luel e'ppucetaket omakes: mekko Nehar, mekko Selv, mekko Samv, mekko Mesv; heyvt mekkvlke Luel en honvpset omakes, Etvm ekvnvn vpokat: heyvt Esa e 'hiwv Pvsemar e'chushunvntaket omakes.

18 Momen heyvt Vholepemv Esa e 'hiwv e'chushunvntaket omakes; mekko Cevs, mekko Celeme, mekko Kolv: heyvt mekkvlke Vholepemv, Env e'chuste, Esa e 'hiwv en honvpset omakes.

19 Heyvt Esa, Etvm tat, e'ppucetaket omet, heyvt mekkvlket omakes.

20 Heyvt Sev Holvlke e'ppucetake, mv ekvnvn vpokat, omakes: Lotvne, Sopvle, Sepevne, Env;

21 Tisone, Esv, Tisvne esyomat; heyvt mekkvlke Holvlke, Sev en hopuetake mv ekvnv vpokat en honvpset omakes.

22 Momen Lotvne en hopuetaket Holi Hemvme tepakat omakvtes; momen Lotvne e 'wvnwv Temnv tates.

23 Momen Sopvle en hopuetake heyvt omakes; Alfvne, Menehar, Epale, Sefo, Oname esyomat.

24 Momen Sepevne en hopuetake heyvt omakes; Ayv Env tepakat; heyvt mv Env, e'rke Sepevne em ecorakkowakvn hompvkuecof, uekiwv hiyyakat vnrvwvn eshecvtes.

25 Momen heyvt Env en hopuetaket omakes; Tisone momen Vholepemv Env e'chuste.

26 Momen heyvt Tisone en hopuetaket omakes; Hemtvne, Espvne, Ervne, Kelvne esyomat.

27 Esv en hopuetake heyvt omakes; Pelhvne, Seafvne, Ekvne.

28 Heyvt Tisvne en hopuetaket omakes; Vs Elvne tepakat.

29 Heyvt mekkvlke Holvlke en honvpset omakes; mekko Lotvne, mekko Sopvle, mekko Sepevne, mekko Env,

30 Mekko Tisone, mekko Esv, mekko Tisvne: heyvt Holvlke mekkvlket omakes, mekkvlke vpvkvket Sev ekvnv ofvn.

31 Momen mekkvlke, mekko Eslevl en hopuetake oh mekkeko emunken, Etvm ekvnvn mekkakvtet heyvt omakes.

32 Momen Pelv, Peole e'ppuce Etvm ekvnvn mekkvtes; momen em etvlofv e hocefkv Tenhapvt omvtes.

33 Momen Pelv elvtes, momen Copap, Poslvlke Sev e'ppuce, vyoposket mekkvtes.

34 Momen Copap elvtes, momen Husame, Temvnvlke em ekvnv likvte, vyoposket mekkvtes.

35 Momen Husamet elvtes, momen Hetat e'ppucet vyoposket mekkvtes; mvt Moap ekvnv ofvn Metevn ohfvnkvtes; momen em etvlofv e hocefkv Afer tates.

36 Momen Hetat elvtes, momen Samlvt Maslekvlket vyoposket mekkvtes.

37 Momen Samlv elvtes, momen Sal, Lehopor hvcce vfopkat e tvlofvlket, vyoposket mekkvtes.

38 Momen Sal elvtes, momen Pevl-henvnet, Akpv e'ppucet, vyoposket mekkvtes.

39 Momen Pevl-henvne, Akpv e'ppucet elvtes, momen

Hetvle vyoposket mekkvtes: momen em etvlofv e hocefkvt Paw tates; momen e 'hiwv e hocefkvt Mehetepel tates; Metlat e'chuswvt, Mesehap e'chuswvt.

40 Momen heyvt mekkvlke Esa en honvpse e hocefhokvt omakes, cuko-hvmecvlke vcvkvye, em vpoketv vcvkvye, e hocefhokv etehoyvnen; mekko Temnv, mekko Alfv, mekko Cerer;

41 Mekko Vholepemv, mekko Elv, mekko Pinone;

42 Mekko Kenvs, mekko Temvne, mekko Mepsa;

43 Mekko Maktiel, mekko Ilvme; heyvt Etvm mekkvlket omakes, ekvnv epucasakat ofvn, em vpoketv vcvkvyen. Heyvt Esa tes, Etvmvlke e'rket.

SETENTVCKE 37.

Momen Cekvpet, Kenv ekvnvn, ekvnv mv ofv e'rke tvlcporvt fekhonnvten, likvtes.

2 Heyvt Cekvpe en honvpse *ohonvkvt* omakes. Cosef, em vculkv ohrolope palen kolvpohkakof, e 'rvhvlke vpvket yvpefikv fullen hompvkuecvtes; momet Pelhv Selpv tepakat, e'rke e 'hitake e'chushunvntake vpvket este mvnettet omvtes; momet Cosef em ohonvkv take holwakat e'rken 'sem vlakvtes.

3 Momen Eslevl en hopuetake omvlkv semuntvlen Cosef vnokecvtes, vcule mahof en heckuehocvtet ok; momet kapv en heckv mvrahrvkv sulken en hayvtes.

4 Momen e'rke take etecakkakat omvlkv semuntvlen vnokecet on etecakkakat hecakvtes; momet enhomecet, herkusen em punayvkeko tayvtes.

5 Momen Cosef vpueckvn vpuecet, etecakkakan em onayvtes; momen ohvtvlaken en homecakvtes.

6 Momen kicakvtes, Heyv vpueckv vc vpuecvten pohatskvren ce'nkusapvkis;

7 Hecvkes, cvpofv ofvn tclekon wvnawiceyisat, hecvkes,

eswvnvke cvnaket ahuyiret, fvccvn hueren, eswvnvke cenaketaket em vfulotken svpaklet, eswvnvke cvnaken em potokakises.

8 Momen etecakkakat, Cemet mehenwvn ep ohmekketskvre te? momet mehenwvn ep ohfvnketskvre te? kicakvtes. Momet em vpueckv em opunvkv esyomat omecicen ohvtvlaken enhomecakvtes.

9 Momen hvtvm vpueckv etvn vpuecvtes, momet etecakkakan em onayvtes, hvmmaket, Hecvkes, hvtvm vpueckv etvn vpuecvyis; momen hecvkes, hvse, hvresse momen kococumpv palen hvmkontvlakat vm potokakises.

10 Momen e'rke etecakkakat esyoman em onayvtes; momen e'rket em vsehet, Heyv vpueckv mv ece 'puecvte naket ome te? Vne, ce'cke, etecakkaketskateu yicet, ekvnv fvccvn cem potokvraneyat mehenwet o haks? kicvtes.

11 Momen etecakkakat em vleskvpakvtes; momis e'rket nak makan em vkerrickv ofvn vcayecvtes.

12 Momen etecakkakat e'rke take em vpuekv fullen Sekem ekvnvn hompvkuecvranet vpeyvtes.

13 Momen Eslevl Cosef em punayet, Tecakkaketskat Sekem ekvnv vpuekv fullen hompvkuecvkeko? vtes, momen entaken ec ohtotares, kicvtes. Momen, Yvmvn hueris, kicvtes.

14 Momen kicvtes, Mucvn ayet, tecakkaketskat estonkon fullen, vpuekv fulleu estonkon fullen omat, erhecet, opunvkvn es vm vlvkvtcvs. Monkv Heplvn pvne aossen vtotvtes, momen Sekem ekvnvn vlakvtes.

15 Momen este hvmket hecvtes, momen hecvs, vnrvwvn arvtes: momen hunvnwvt em 'pohet, Naken hopoyetska? kicvtes.

16 Momen, Tecakkakvyan hopoyis; ce'nkusapis, estvmvn *vpuekv fullen* hompvkuecakan vm onayvs, kicvtes.

17 Momen este-hunvnwvt, Yvmvn enkvpvkakes, Torvn vpeyvkeres, makaken pohvyvnkekv, kicvtes. Momen Cosef etecakkakan vcvkahyet, Torvn fullen eshecvtes.

18 Momen hopvye munken hecakvtes, momet, vwoliceko emunken, elecvret vnrvpet etemopunvyecakvtes.

19 Momet hvmmaket etekicakvtes, Hecvkes, heyv vpuecvt vlakes.

20 Monkv hiyomat vwvkes, elehcet, ekvnsufsokat hvmken vkwikvkeres, momet, Punvttv holwvyecet lokvtes, makeyvres; momet em vpueckv nake estomecvkvranat heceyvres.

21 Momen Lupet pohet, e'nke take em ossicvtes; momet, Elehceyates, kicakvtes.

22 Momet, Catvn pvlvtekot, heyv ekvnsufke vnrvwv ocan vkwikvkes, momis enke oh ohcatskvs, Lupet kicvtes; mv etehoyvne e'nketake em ossicet, e'rken ohfulecicvret.

23 Momen mome ocvtes, Cosef etecakkakan em vlahkof, kapvn Cosef en cvwakvtes, en heckv cahmelike sulke vccaten;

24 Momet ehset, ekvnsufken vk wikakvtes: momen ekvnsufke tvnket omvtes, uewvt vk sekates.

25 Momet tvkliken hompvranet vpokvtes; momet, en renakvn kvwahpet, hecakvtes, momen hecvs, Esmevlvlke fullet, Kelevt ekvnvn yicvtes: rvcce-kuphe spiskv, pam, smvnv esyoman esfullet, Ecepse ekvnvn svkhvtvpecvranet.

26 Momen Cutvt etecakkakan kicvtes, Tecakkeyan elehcet, e catvn ehēn omat, naken lopicvre te?

27 Vwvks, Esmevlvlken wiyyet emvkeres, momen pu'nke taket oh ohcats; tecakkeyat omet, pu 'navpeswvt omekv. Momen etecakkakat em vpohicakvtes.

28 Momen Metevnvlke esnesvlket hoyvnecvtes; momen Cosef kvwahpet, ekvnsufken aossicakvtes, momet cvtoku-

naphvtke warke pale hokkole enrahkvn Esmevlvlken emakvtes; momen Cosef Ecepsen svkhvtvpecvtes.

29 Momen Lupet ekvnsufkan ohfulkvtes; momen hecvs, Cosef ekvnsufkan vk sekates; momen em vccvken selahlecvtes.

30 Momen etecakkakan ohfuliket, Hopuewvt sekot os; momen vnet, estvn ayare te? kicvtes.

31 Momen Cosef en kapvn cahwet, cowatv en hunvnwucen elehcet, e catvn vktehakvtes.

32 Momet kapv en heckv cahmelike sulkat vtotet, e'rke taken 'sen yicvtes; momet, Heyvn eshecēs; hiyomat ce'ppuce en kapv tat, monkat mv tokon omat, kerrvs, kicakvtes.

33 Momen kerrvtes, momet, Cv'ppuce en kapvt omes; punvttv holwvyecet loket os: mehenwvn Cosef selahlet os, makvtes.

34 Momen Cekvpe em vccvken selahlehcet, sukcvhakvn e'tetackvn oh kayvtes, momet nettv sulken e'ppuce vrahkvn wakvtes.

35 Momen e'ppucetake, e'chustvlke esyomat omvlkvt emahlvpvtecicetvn asvpaklvtes, momis emahlvpvtkvre komekates; momet, Waket, cv'ppucen este-herickvn vkhvtvpkaret ok, makvtes. Momēn e'rket es hvkihkvtes.

36 Momen Metevnvlket Ecepse ekvnvn er wiyyaket, Patefv Felo en nakvfastv, em vketecvlke en kvpetvnen emakvtes.

SETENTVCKE 38.

Momen mome ocvtes, mv omof Cutvt etecakkakan enkvpahket, Vtvlemvlke hvmke, Hilvme hocefken, vpakvtes.

2 Momet mvn Cutvt Kenvnvlke hvmke, Suv hocefkat, e'chusten hecvtes; momet evpahyet, en ceyvtes.

3 Momen nvrkehset, echushunvnwvn heckuecvtes; momen Cutvt e hocefkvn Vlen kicvtes.

4 Momen hvtvm nvrkehset, echushunvnwvn heckuecvtes, momet e hocefkvn Onvnen kicvtes;

5 Momen ohvtvlaken hvtvm echushunvnwvn heckuehcet, e hocefkvn Selvn kicvtes; momet, Cutvt Kesep tvlofvn liken, heckuecvtes.

6 Momen Cutvt Vle en heckvte enhvteceskvn e 'hiwvn en heckuecvtes; e hocefkv Temvt omen.

7 Momen Vlet, Cutv en heckvte enhvteceskvt Cehofv en renakv ehomvn holwvyecet omvtes; momen Cehofvt elecvtes.

8 Momen Cutvt Onvnen em punayet, Ce 'rvhv tate e 'hiwvn en ceyvs, momet epayet, ce 'rvhv taten honvpsen em mahecvs, kicvtes.

9 Momen Onvnet honvpset enaket omvranekon kerrvtes, momen mome ocvtes, e 'rvhv tate e 'hiwvn en ceyof *enerkvn* ekvnvn tvk pvlatvtes, e 'rvhvn honvpsen emekaret.

10 Momen nake momecat Cehofv en renakv ehomvn holwvke tates; momen emeu elecvtes.

11 Momen Cutvt en hvtese Temvn em punayet, Oyet ce'rke en cukon liketske munken, Selv cv'ppucet amahvres, kicvtes; Emet e 'rvhvlke tate omet elekaren, makekv. Momen Temvt ahyet, e'rke en cukon likvtes.

12 Momen nettv sulket hoyahnof, Suv e'chuste, Cutv e 'hiwvt elvtes; momen Cutvt emahlvpvtke hahket, en yvpefikv en tonvlken Temnv *ekvnvn* oh ayvtes, en hesse Hilvme Vtvlemvlke tepakat.

13 Momen Hecvs, cem mahet, en yvpefikv en tonvkvranet, Temnvn ayes, maket, Temvn em onahoyvtes.

14 Momen oye em vccvken tefvtes, momet sohrvnkvn se ohranet, e vpvllayvtes, momet hecken likvtes, nene

Temnv rorat vfopken: Selv mahepet omaten, emet e 'hiwvt omvren emhoyekon hecekv.

15 Cutvt hecof, Hoktarvt omes, komvtes, e turofvn ohranet ok.

16 Momen nene vfopken oh ayvtes, momet, Vtes, cen ceyare vm etektvnecetskvren ce'nkusapis, kicvtes: en hvteset omat kerrekokv. Momen, Naken v'metskvre te, a vn ceyetskvret? kicvtes.

17 Momen vpuekv akvpvken cowatucen a cen 'totares, kicvtes. Momen, Vtotetskeko munken nake eskerkvn v'metskvre te? kicvtes.

18 Momen, Eskerkv estomen ce'mare te, kicvtes. Momen, Svwetenepueckv eswvnakv tepakat cenaken, momen es cem etekkekv ce'nke vpikaten, kicvtes. Momen e'mahket, en ceyvtes, momen es en nvrkesvtes.

19 Momet ahuyiret, etvn ayvtes, momet sohrvnkvn herihcet, oye em vccvken vccvtes.

20 Momen Cutvt en hesse Vtvlemvlke e'nke ofvn cowatucen vtotvtes, eskerkvn hokte e'nke enkvpvken cvwvren; momis eshecekates.

21 Momen este-hunvntake hokte likan vpokan em 'pohet, Hoktarv nene vfopke likvnke estvmvn ara? kicakvtes. Momen, Hoktarv estomet yvmvn vrekvnks, makakvtes.

22 Momen Cutvn yohfuliket, Eshecvkvnks, momen ohvtvlakat este-hunvntake mv vpokat, Hoktarv estomet yvmvn vrekvnks, makakvnks, kicvtes.

23 Momen Cutvt, Esepekvs, vlesketvt ep oh vlvkekaren; hecvs, heyv cowatucen vtohtin, hokten eshecetskekvnks, kicvtes.

24 Momen mome ocvtes, hvse tutcenvteket hoyahnof, Cen hvtese hokte hoktarvtes; momen ohvtvlakat hoktarkv etehoyvnen nvrkeses, maket, Cutvn em onahoyvtes. Momen Cutvt, Asyicatsken, nekrihocekvs, makvtes.

25 Momen asyihohcof, em mahen vtotet, Este-hunvnwv heyv nanvke e pucase es en nvrkeset omis, makvtes; momet, Ce'nkusapis, heyv nanvke, svwetenepueckv eswvnakv tepakat, momen setekkekv, estimv enanvket oman kerrvs, kicvtes.

26 Momen Cutvt kerrvtes, momet, Es vm fvccet os, Selv cv'ppucen e'mvkatet ok, makvtes. Momet svnvcomvn *mv* hokten kerrekates.

27 Momen mome ocvtes, hopuewv heckueckv oketv em orof, hecvs, poktvlke en hopuetakhuten vtehkvtes.

28 Momen mome ocvtes, heckuecof, hvmket e'nken ossicvtes; momen hokte heckuecetv vnicvt vfuswv catusen e'nken 'sem wvnayvtes, Heyvt homvn aossat tes, maket.

29 Momen mome ocvtes, e'nken pvlken ahvlatof, hecvs, etecakkat aossvtes, momen, Estomaten homvn e ossihcetska? heyv homv e ossickvt ec oh ócekvs, kicvtes; monkv e hocefkv Felese kihocvtes.

30 Momen eryupvn etecakkat vfuscate e'nke es wvnvket aossvtes: momen e hocefkv Sela kihocvtes.

SETENTVCKE 39.

Momen Cosef Ecepsen svkhvtvpecihocvtes: momen Patefv Felo en nakvfastvlke hvmke, Ecepsvlke, mekko vhecicvlke en kvpetvnet, Esmevlvlke mvn svkhvtvpecakvte e'nke take enkvpvken en nesvtes.

2 Momen Cehofvt Cosef vpakvtes, momen este nak omvlkv heren em ayat omvtes; momet e pucase Ecepsvlke en cukon likvtes.

3 Momen e pucaset, Cehofvt vpvket omen, nak omvlkv momecat e'nke ofv here ayvren hayen hecvtes.

4 Momen Cosef en renakv ehomvn heromkvn eshecvtes,

momet em vtotkvtes; momen en cukon ohvfastvn hayet, nake ocat omvlkvn e'nke ofvn em wikvtes.

5 Momen mome ocvtes, en cuko, nak ocat omvlkvu ohvfastvn hayvte vteken Cehofvt Cosef vrahkvn en cukon ohmerrvtes; momen Cehofv em ohmerkvt nake en cuko ofv momen em ecvpofv ofv ocat omvlkvn oh ocvtes.

6 Momen nak ocat omvlkvn Cosef e'nke ofvn em wikvtes; momet naken ocat kerrekot, tvklike hompat tvlken kerrvtes. Momen Cosef en heckv heruset omet, semvnvcket omvtes.

7 Momen mome ocvtes, heyv nanvke renyupvn e pucase e 'hiwvt e turwv Cosef es oh hecvtes; momet, A vn wakkvs, kicvtes.

8 Momis, Monkos, makvtes, momet e pucase e 'hiwvn em punayet, Hecvs, cv pucaset nake vc vpvke cuko ofv ocat kerrekos, momet nak ocat omvlkvn cv'nke ofvn vm wikes;

9 Es vn rakkat heyv cuko ofv sekos; momen nak estomen es vn tvckekot, ceme tvlkusen es vn tvckes, e 'hiwv toyetskekv; monkv estomēn heyv holwvyeckv rakken momecit, Hesaketvmesen vnaorkvye taye haks? kicvtes.

10 Momen mome ocvtes, nettv vrahkvn Cosef em punaye munkis, en wakketvn monkat vpvketvn em vpohicckates.

11 Momen mome ocvtes, mv mahe omof en nakvfvstetvn vfvstvranet cukon cceyvtes: momen cuko ofv cuko hunvntake hvmkis sekates.

12 Momen en kapvn es en hvlatvtes, A vn wakkvs, kicet; momen en kapvn e'nke ofvn wihket, letket e ossicvtes.

13 Momen mome ocvtes, kapv e'nke ofvn wihket, letket osiyen hecof,

14 En cuko hunvntaken enhuchket, Hecvkes, Hep-

luvlke vlesketv pun hayvren es pum vlakvtes; a vn wakkvret a vn cehyen, vn hake yekcen es huehkvyis;

15 Momen mome ocvtes, vn haken kvwapet huehkin pohof, en kapv vc vpvken wihket, letiket e ossihces, kicet, em punayakvtes.

16 Momen en kapvn etempen kahyet, mvn oce munken, e pucaset e huten vlakvtes.

17 Momen heyv opunvkv vcvkvyen em punayvtes, hvmmaket, Hepluvlke vtotkv, mv es pum vlaketskvte, vlesketv vn hayvret a vn ceyvnks.

18 Momen mome ocvnks, vn haken kvwapet huehkvyof, en kapv vc vpvken wihket, letket ossvnks, kicvtes.

19 Momen mome ocvtes, e pucaset e 'hiwv em opunvkv em onayaten, Hiyomet cem vtotkvt vm momeces, maken pohof, en cvpvkket vhetkvtes.

20 Momen Cosef e pucaset ehset, cuko-yekcvn vpikvtes, mekko en svlvfkvlket wvnvwvke vpokan: momen mvn cuko-yekcvn vpiket likvtes.

21 Momis Cehofvt Cosef vpakvtes, momet heromet vfastet, cuko-yekcv vhecicv en renakv ehomvn heromkvn emvtes.

22 Momen cuko-yekcv vhecicvt svlvfkvlke cuko-yekcv vtehkat omvlkvn Cosef e'nke ofvn em wikvtes; momen naket o estomis mvn momecakat, emet momecvt omvtes.

23 Cuko-yekcv vhecicvt nake e'nke ofv ocakat hvmkusis vketecekates, Cehofvt vpakekv; momet nak momecat Cehofvt heren ayvren hayvtes.

SETENTVCKE 40.

Momen heyv nanvke renyupvn mome ocvtes, Ecepse em mekko en sesketv eswiyyvt, momen en hompetvvfastvt e pucase take, Ecepse em mekkon elesecicakvtes.

2 Momen Felot en nakvfastvlke hokkolan es cvpakkvtes,

sesketv eswiyyvlke en homahtv, hompetv hayvlke en homahtv tepakan.

3 Momet vhecihocvren mekko vhecicvlke en kvpetvne en cuko, cuko-yekcv Cosef svlvfket likaten vtehvtes.

4 Momen mekko vhecicvlke en kvpetvnet Cosef 'sem wikahken, emet vfastvtes; momen hofunckon svlvfket mvn kakvtes.

5 Momen vpueckvn vpuecakvtes, hokkolvt nere hvmken, este vrahrvkv em vpueckvn, em vpueckv ohyvteketv vcvkvyen, Ecepse em mekko en sesketv eswiyyv en hompetv vfastv tepakat, mv cuko-yekcv ofv svlvfke kakat.

6 Momen hvthvyvtken Cosef eceyet, em vlaket hecakvtes, momen hecvs, efeknokhoke tates.

7 Momen Felo en nakvfastvlke eme vpaket e pucase en cuko ofv vhecihoce kakaten em 'pohvtes, Estomēn mucv nettvn ce feknokhoke mahe ont oma? maket.

8 Momen, Vpueckvn epu 'puehcēs, momen estit ohyvteke tayat sekos, kicakvtes. Momen Cosef, Ohyvteketv Hesaketvmese enaket omeko? mvn vm onayvkes, ce'nkusapvkis, kicvtes.

9 Momen sesketv eswiyyv enhomahtvt em vpueckvn Cosef em onayvtes, momet makat, Vm vpueckv ofvn, hecvs, pvrko em vpe cv homvn ocis;

10 Momen elvcce tutcenet pvrko em vpen vlvcakis; momen pvkpaket, em pvkpvke ossice omet, escelhet, pvrko lokcvken ettuece omises:

11 Momen Felo en sesketv cv'nke vpiken, pvrkon cahwit, Felo en sesketvn vk opehcit, sesketv Felo e'nke ofvn emvyis, kicvtes.

12 Momen Cosef kicvtes, Heyvt ohyvteketvt os: elvcce tutcenat nettv tutcenet os;

13 Nettv tutcenet pokvranusof, Felot ce'kvn kvwahpet,

cen hueretv tate ec oh fulecicvres; momen enhomv en sesketv wiyyv hueretskof momecetskvte etvpomet Felo en sesketvn e'nke ofvn emetskvres.

14 Momis cen herof, cem vkerrickv ofvn vc vcvyecet, heromkvn es vc vfvstvtcvs, momet vc opunvyecet, Felo em punayet, heyv cukon vc ossicetskvren ce'nkusapis:

15 Mehenwusan Hepluvlke em ekvnv aossen cv horkophoyvtet omen, yvmvu nake mv vrahkvn cuko yomuckan cv 'pikvke tayen momecvkatet ok.

16 Momen hompetv vfastv enhomahtvt ohyvteketv heret omen hecof, Cosef em punayet, Vneu vm vpueckv ofvn arvyis, momen hecvs, svmpv hvthvke tutcenet cv'kvn oh ocakis:

17 Momen svmpv onvpv mahhan hompetv norvke cahmelikv omvlkvt Felo em vtehket omis, momen fuswvt svmpv cv'kvn oh ocat vtehkan hompakis, kicvtes.

18 Momen Cosef em vyoposket, Heyvt ohyvteketvt omes: svmpv tucetnat nettv tutcenet os;

19 Nettv tutcenet pokvranusof Felot ce'kvn ce'nkvpvken kvwahpet, eton ece 'tvrvres; momen fuswvt ce 'navpeswvn ce'nkvpvken hompvkvres.

20 Momen mome ocvtes, nettv svtutcenan, mvt Felo heckvte nettvt omen, em vtotkvlke omvlkvn hompetvrakkon en hayakvtes: momen sesketv eswiyyv enhomahtv e'kvn momen hompetv-vfastv enhomahtv e'kvn em vtotkvlke em etenrvwvn kvwvpakvtes.

21 Momet sesketv eswiyyv enhomahtvn en sesketv es wiyyetvn oh fulecicvtes; momen sesketvn Felo e'nke ofvn emvtes:

22 Momis hompetv vfastv enhomahtvn vtarvtes, Cosef ohyvtekvte vcvkvyen.

23 Mome estomis sesketv eswiyyv enhomahtvt Cosef vkerricekot, momis ehosvtes.

SETENTVCKE 41.

Momen mome ocvtes, ohrolope hokkolat ore here hoyanof, Felot vpuecvtes: momen hecvs, hvcce vfopken huervtes.

2 Momen hecvs, wakv kolvpaket, en heckv heraket, vpessakuset hvccen asossvtes; momet pvhe lane ocan nanopet fullvtes.

3 Momen hecvs, wakv kolvpake etimvt enyupvn hvccen asossvtes, en heckv holwvhoke, momet oyoyokuset; momet wakv vpvlwvn vpvket hvcce vfopken svpaklvtes.

4 Momet wakv en heckv holwvhoke momet oyoyokusat wakv en heckv hervke, vpessakusan lokakvtes. Momen Felot ahonecvtes.

5 Momet nocet svhokkolan vpuecvtes: momen hecvs, teleko em vpe hvmken ekv kolvpake vpessvke, momet heraket svcvkcahvtes.

6 Momen hecvs, ekv kolvpaket kvsohakuse, momen hvsossv hotvle vhopanvtet mv eryupvn hontakvtes.

7 Momet ekv kvsohakusat ekv vpessakuse, fvcfakan lokakvtes. Momen Felot ahonecvtes, momen hecvs, vpueckvt omvtes.

8 Momen mome ocvtes, hvthvyvtken em vkerrickvt naoricvtes; momet vtotet, Ecepsvlke nakcokv-hayvlke omvlkv, momen este-hoporrenvlke omvlkvn enhuehkakvtes; momet Felot em vpueckvn em onayakvtes: momis Felo em ohyvteke tayat sekates.

9 Momof sesketv eswiyyv enhomahtvt Felon em punayet, Nanvke vm mattvten mucv nettvn vkerricis:

10 Felot em vtotkvlken en cvpakkemvts, momet mekko vhecicvlke en kvpetvne en cuko ofv vc vhecihocvren vc vpikemvts, vnen hompetv vfastv enhomahtv tepakan:

11 Momen nere hvmken vpueckvn epu 'puecēmvts, eme

tepakeyat; este vrahkv em vpueckv vcvkvyen epu 'puecēmvts.

12 Momen este mvnettet, Hepluvlket, mvn epu 'paket likemvts, mekko vhecicvlke en kvpetvne em vtotkvt; momen em onahyēn, pum vpueckvn pum ohyvtekemvts; este vrahkv em vpueckv vcvkvyen *pum* ohyvtekemvts.

13 Momen mome ocemvts, pum ohyvtekvte vcvkvyen ocemvts: vnen vm wiketvn vc ohfulecihcet, emen vtaremvts, kicvtes.

14 Momof Felot vtotet, Cosef enhuehkvtes, momen lvpken nvthofv yomuckan aossicakvtes: momen cukessen vkaset, em vccvken teyoposhuehcet, Felo ehomvn eceyvtes.

15 Momen Felot Cosef em punayet, Vpueckvn vc vpuecvnks, momen ohyvteke tayat sekos; momen ec opunvyecet, Vpueckvn pohof, ohyvteke tayes, mahoken pohis, kicvtes.

16 Momen Cosef Felon em vyoposket, Vne vc ofv tokos; Hesaketvmeset esemahlvpvtken Felon em vyoposkvres, kicvtes.

17 Momen Felot Cosef em punayet, Vm vpueckv ofvn hvcce vfopken huervyvnks:

18 Momen hecvs, wakv vpessakuse, en heckvu herakuse kolvpaket hvccen asossvnks; momet pvhe lane ocan nanopakvnks.

19 Momen hecvs, eryupvn wakv kolvpake etimvt asossvnks, en heckv holwvhoke mahet, momet oyoyokuset, holwvhoke mv omat Ecepse ekvnv ofv hecvyvte sahsekos:

20 Momen wakv oyoyokuse, holwvhokat wakv nehvke taten asosse kolvpakan lokakvnks:

21 Momet loke poyahkof, pvpakvtet kerkeko tayvnks: momis enhvteceskv en heckv holwvhokvte emunkvnks. Momen vc vhonecvnks.

22 Momet vm vpueckv ofvn hecvyvnks, momen hecvs, ekv kolvpaket em vpe hvmken svcvkcahvnks, fvcfvke momet heraket;

23 Momen hecvs, ekv kolvpake yukne, kvsohakuse, hvsossv hotvle vhopvnvtet eryupvn hontakvnks:

24 Momet ekv kvsohakusat ekv herake kolvpakan lokakvnks: momen cokv-hayvlken em onayvyvnket omis, vn kerkuece tayat sekvnks.

25 Momen Cosef Felon em punayet, hvmmakvtes; Felo em vpueckvt hvmkuset os; Hesaketvmeset nake momecvranat Felon kerkuecet os.

26 Wakv herake kolvpakat ohrolope kolvpaket omen, ekv herake kolvpakat ohrolope kolvpaket omes: vpueckv hvmkuset os.

27 Momen wakv oyoyokuse, en heckv holwvhoke, mv eryupv asossvtet ohrolope kolvpaket os, ekv kvsohakuse, hvsossv hotvle vhopvnvte kolvpakateu: mvt elauko ohrolope kolvpake tares.

28 Nake Felon em punayvyise, heyvt mvt omes: Hesaketvmeset nake momecvranat Felon kerkueces.

29 Hecvs, Ecepse ekvnv hvmkvn ohrolope sulke mahe lokcvkvrane kolvpakat yices:

30 Momen erenyupvn elauko ohrolope kolvpaket kvwvpkvkvres: momen nake sulkat omvlkvt Ecepse ekvnvn choshoyvkvres; momen elaukot ekvnvn vhopvnvres;

31 Momen ekvnv ofvn nake sulkat kerhohoyekares, elauko eryupv ocvranat omecicen: yekce mahet omvret ok.

32 Momen mv vpueckv svhokkolv Felo en heckat, Hesaketvmeset mv nake emvrahkeko tayen hayet omekv, momet Hesaketvmeset lvpken eshoyvnvren hayvranekv omes.

33 Monkv hiyomat Felot este hoporrene, semvnvcken hopoyekvs, momet Ecepse ekvnv ohfvnken huericekvs.

34 Felot *heyvn* momecet, este-em-wiketv ekvnvn oh vfvstvkvren ohmeliyet, Ecepse ekvnv tekvpvke escahkepan nake sulkat em ohrolope omof vteloyekvs.

35 Momen ohrolope herake yicvranan nak hompetv omvlkvn vtelohyet, telekon Felo e'nke elecvn tvlofv ocakat ofvn hericvkekvs, momet vcayecvkekvs.

36 Momen mv hompetvt ekvnv en hericvkvtet omvres, elauko ohrolope kolvpake Ecepse ekvnvn ocvranat vrahkvt; elaukot omecicen ekvnvt sumkekaren.

37 Momen mv nake Felo en renakv ehomv, momet em vtotkvlke en renakv ehomv heret omvtes.

38 Momen Felot em vtotkvlken em punayet, kicvtes, Este heyv ome, este-hunvnwv Hesaketvmese em Puyvfekcvt vpikan, esheceye taye te? kicvtes.

39 Momet Felot Cosef em punayet, Este emvnvcke monkat hoporrene ec oricat sekot os, Hesaketvmeset heyv omvlkvn cen kerkuecvtet ok:

40 Vn cukon ohfvnket hueretskvres, momen cem opunvkv vcvkvyen vm *ekvnv* este omvlkvn em fvyvthoyvres: mekko em ohliketv tvlken es cen rakke toyares, kicvtes.

41 Momet Felot Cosef em punayet, Hecvs, Ecepse ekvnv omvlkv ohfvnken ce huerihcis, kicvtes.

42 Momet Felot svwetenepueckv estenkewesakv vpikvn em ehset, Cosef e'nken em vpikvtes, momet hvnvwelv tvrke vccvke herakan vccecvtes, momet cvtokunaplane tetvkkakvn e nokwvn en nocicvtes:

43 Momet em escvlleckv pvfnv svhokkolan ohlikepuecvtes; momen, Torkowvn pekohlicvkes, maket, ehomvn huehkakvtes: momen Ecepse ekvnv omvlkv ohfvnken huericvtes.

44 Momet Felot Cosef em punayet, Felo toyis, momen ce tehoyvne tokon omat, estet e'nken monkat e'len kvwvpckares, Ecepse ekvnv omvlkvn, kicvtes.

45 Momet Felot Cosef e hocefkv Safnar-pevnevn kicvtes; momet Esenar Patefelv On *tvlofv* em plest e'chusten ehiwv taren emvtes. Momen Cosef Ecepse ekvnv hvmkvn oharvtes.

46 Momen Cosef Ecepse em mekko ehomvn huerof, ohrolope pale tutcenicvtes. Momen Cosef Felo ehomvn enkvpahket, ossvtes, momet Ecepse ekvnvn hvmecicet arvtes.

47 Momen nake sulkat em ohrolope kolvpakat em ofvn ekvnvt enke fvcfvken lokcvtes.

48 Momen Cosef ohrolope kolvpakat Ecepse ekvnvn ocakat hompetv em ofv ocat omvlkvn vteloyvtes, momet mv hompetvn tvlofv vlkat ofvn hericvtes: hompetv cvpofv tvlofv vtekat vfulotke em ofv ocat mv tvlofv ofvn hericvtes.

49 Momen Cosef telekon hericvtes, uehvtkv em oktahv omēn, sulke mahen, momat vhonkatvtet wikvtes; vhonkvtkv senhoyvnet omekv.

50 Momen elauko ohrolopet oreko munken eppucetake hokkolen Cosef en heckuehocvtes, Esenar Patefelv On *tvlofv* em plest e'chustet en heckuecvtet.

51 Momen Cosef eppuce homv heckvte e hocefkvn Menasvn kicvtes; Hesaketvmeset vm vtotketv yekcat omvlkvn, momen cv'rke en cuko omvlkvn cv hosices, *makekv.*

52 Momen svhokkolat e hocefkvn Eflevm kicvtes; Hesaketvmeset vm estemerketv ekvnv ofvn honvpsen cv hayekv, *maket.*

53 Momen nak sulke Ecepse ekvnvn oce em ohrolope kolvpakat meyuksicakvtes.

54 Momen elauko ohrolope kolvpakat yicetvn vlicecakvtes, Cosef makvte vcvkvyen ; momen ekvnv omvlkvn elaukot ocvtes; momis Ecepse ekvnvn tvkliket hvmkvn ocvtes.

55 Momen Ecepse ekvnv omvlkvn elaukot cakkof, estet tvkliken em 'pohet, Felon ohhuehkakvtes; momen Felot Ecepsvlke omvlkvn em punayet, Cosef oh vpehyet, naken ce kicvkan momecvks, kicakvtes.

56 Momen elaukot ekvnv hvmkvn ocvtes: momen Cosef herickv cuko omvlkvn en hauhicvtes, momet, Ecepsvlket nesaken, emakvtes; momen elaukot Ecepse ekvnvn yekce tates.

57 Momen ekvnv etvlwv omvlkvt, telekon nesvranet, Ecepsen Cosef en yicvtes; elaukot ekvnv hvmkvn yekce mahet omekv.

SETENTVCKE 42.

Momen Cekvpet telekot Ecepse ekvnvn ocvcuken pohvtes; momet Cekvpet e'ppucetaken em punayet, Naket omecicen etehecatska?

2 Momet, Hecvkes, teleko Ecepsen ocvcuken pohis: mvn vkhvtvpecet, mvn res pun nesvkes; pu hesahoket pu pvsvtkekaren, kicvtes.

3 Momen Cosef etecakkvke palat telekon Ecepsen nesvranet vkhvtvpecvtes.

4 Momis Pencemen, Cosef e 'cusen, Cekvpet e 'rvhvlke vpaken vtotekatcs, Nak holwvket cakke witvres, makekv.

5 Momen Eslevl e'ppucetaket yicat vpvkaket nesvranet yicvtes; elaukot Kenvn ekvnvn ocekv.

6 Momen Cosef mv ekvnv semevpayvt likvtes; emet omvtes, mv ekvnv este omvlkvt nesaken, emakvtet; momen Cosef etecakkakat yicet, e turofvtake ekvnv fvccvn potokakvtes.

7 Momen Cosef etecakkakan hecet, kerrvtes, momis kerrvkeko e omecet, opunvkv yekcvken 'sem punayvtes; momet *em 'pohet*, Estvmvn awatska? kicvtes. Momen, Kenvn ekvnvn hompetvn nesvranet aweyet *os*, kicakvtes.

8 Momen Cosef etecakkakan kerrakis, entaket emen kerrvkekates.

9 Momen Cosef vpueckv emetake ohfvccvn vpuecvnte vkerricvtes, momet em punayet, Ekvnv-hecvlke toyatskes; ekvnv tvnkan hecvranet yicatskes, kicvtes.

10 Momen, Monkos, cv pucase toyetskat, momis hompetvn nesvranet cem vtotkvlket yices.

11 Omvlkeyat este hvmke e'ppucetake toyes: este fvccvke toyēs, cem vtotkvlket ekvnv-hecvlke toyēkos, kicakvtes.

12 Momen emet, Monkos, momis ekvnv tvnkan hecvranet yicatskes, kicakvtes.

13 Momen entaket, Cem vtotkvlke etecakkvte palen hokkolohkakeyat omet, este hvmke Kenvn ekvnvn likat e'ppucetake toyēs; momen mvnettat mucv nettvn e'rke vpaket likes, momen hvmket sekos, kicakvtes.

14 Momen Cosef, Nak ce kicvkvyise, Ekvnv-hecvlke toyatskes, makvyat, mvt omes:

15 Heyvn es ce kerhoyvkvres: Felo en hesaketvn es e hvlatit *ce kicvkis*, Ce cuset yvmvn vlvkekon omat, yvmvn enkvpakatskekares.

16 Hvmkvtekatskan vtotatsken, ce 'cusen svlvkekvs, momen centaket cuko-yekcv ofvn ece 'hecihocvkvres, cem opunvkvtaken, mehenwvn ece 'pikvken omat, kerrvkhoyvren; monkon omat, Felo en hesaketvn es e hvlatit *ce kicvkis*, Ekvnv hecvlke toyatskes.

17 Momet nettv tutcenen omvlkv etohkvlken cukoyekcvn vtehvtes.

18 Momet nettv svtutcenan Cosef em punayet, Heyvn momehcet, hesahokatskvres; Hesaketvmesen em penkalikv:

19 Este fvccvket omatsken omat, etecakkatskat hvmket cen cuko-yekcv take ofvn wvnvkekvs; momis centa-

ket vpeyet, cen cukotake em elaukon telekon svpeyvkes:

20 Momet ce 'cuse take mvnette mahan 'svn yicatskvres; momat cem opunvkvtake mehenwvken fvciyen, ce pvsvtkekares, kicakvtes. Momen mvn momecakvtes.

21 Momet, Pu 'cuse ohfvccvn mehenwusen pum mvttvtet omes, em puyvfekcv em estemerketvn heceyis, pum 'pohat em vpohiceye sckatet; monkv heyv estemerketvt ep ohcvkikes, maket, etekicakvtes.

22 Momen Lupet em vyoposket, Hopuewvn vnaorikatskvs, makit, ce kicvkate te, momen vm vpohicatskeko tayvtes? monkv hecvkes, e catvn vpohohet os, kicakvtes.

23 Momen Cosef en kerraten kerrvkekates, yvtekv eteropotten etempunayvket onkv.

24 Momen enkvpvket fulotiket, hvkihkvtes; momet ohfuliket, em punayaket, Semevn aenkvpvken ehset, en renakv take chomvn wvnayvtes.

25 Momof Cosef, En sukcvtaken telekon es fvcfihcet, en cvtokunawvn en sukcvtaken vtehvs, momet vyetv em ehvlewvn emvkvs, mahken, em momehocakvtes.

26 Momen em ecorakko-wakvtaken en telekon en sapolihcet, mvn enkvpvkakvtes.

27 Momen fekhonnakan hvmket, em ecorakko-wakvn hompetvn emvranet, en sukcvn hvwecof, en cvtokunawvn hecvtes, momen hecvs, en sukcv e yuksvn vtehket omvtes.

28 Momen etecakkakan em punayet, Vn cvtokunawvn ohfulecihoces; momen hecvkes, vn sukcvn vtehkes; kicakvtes; momen feksumkakvtes, momet penkalet etehecaket, Heyv Hesaketvmesct pu momecat naket o haks? makakvtes.

29 Momet e'rke take Cekvpen Kenvn ekvnvn yicvtes,

momet nak em momakvte omvlkvn em onayakvtes, hvmmaket,

30 Estet, ekvnv e pucaset, opunvkv yekcvken es pum punayet, Ekvnv-hecvlket omakes, pu komvnks.

31 Momen, Este fvccvke toyēs; ekvnv-hecvlke toyēkos:

32 Etecakkvke palen hokkolohkakeyet ot, pu'rke e'ppucetake toyēs; hvmket sekos, momen mvnette mahat mucv nettvn pu'rke vpaket Kenvn ekvnvn likes, kiceyvnks.

33 Momen estet, mv ekvnv e pucasat, pum punayet, Este fvccvket omatsken omat, heyvn eskerrares; etecakkatskat yvmvn vc vpvken wikvks, momet *telekon* cen cukotake em elauko ohfvccvn cahwet, cem vyetvn vpeyvkes;

34 Momet ce 'cuse mvnette mahan 'svn yicatskvres; momof, ekvnv-hecvlke tokot, este fvccvket omatskat kerrares; momat, tecakkatskan cem wikvkin, heyv ekvnv ofvn setennesatskvres, pu kicvnks.

35 Momen mome ocvtes, sukcv tvnecicakof, hecvs, este vtekat en cvtokunawv esvyokkofket en sukcvn vtehkvtes; momen emetake e'rke esyomat cvtokunawv esvyokkofkvken hecakof, penkvlakvtes.

36 Momen e'rke take Cekvpet, Vn hopuetaken vc vkonah atsk[vhet os]; Cosef sekon, Semevu sekos, momen Pencemen svpeyvranatskes; heyv nanvke omvlkvt vc vnrvpvket os, kicakvtes.

37 Momen Lupet, e'rken em punayet, Vnet 'res cem vlvkvkon omat, cv'ppucetake hokkolan pvsvtetskvres; cv'nke ofvn vm wikvs, momen 'res cem vlvkares, kicvtes.

38 Momen kicvtes, Cv'ppucet ece 'pakvket vkhvtvpikekos; e 'rvhvt elepet omen, eme tvlkuset vhoskekv; mv svpeyatskan, nak holwvket ohcakken omat, cv 'kvesse supvkhvthakan feknokketvn este-herickvn es vkhvtvpecatskvres.

SETENTVCKE 43.

Momen elaukot mv ekvnvn yekcet omvtes.

2 Momen mome ocvtes, teleko Ecepsen 'resawvte omvlkvn lokakof, e'rke taket, Hvtvm vpehyet, hompetv estomusen pun nesvkes, kicakvtes.

3 Momen Cutvt em punayet, Mv estet kerkusen pum punayet kicemvts, Tecakkatskat ece 'pakvkekon omat, cv turotvn hecatskekares.

4 Etecakkeyat epu 'paken vtotetsken omat, vkhvtvpehcet, hompetvn cen neseyvres;

5 Momis emen vtotetskekon omat, vpehyēkos; mv estet pum punayet, Ce 'cuset ece 'pakvkekon omat, cv turofvn hecatskekares, makemvt ok, kicvtes.

6 Momen Eslevl, Estomaten holwvke moman vm momecatskvt haks, Etecakkeyvte etimvn ocēs, maket, mv esten em onayatskemvte? makvtes.

7 Momen kicakvtes, Mv estet ep ohfvccvn momen pu 'nahvmkvlke ohfvccvn vhericet pum 'pohemvts, Ce'rke take hesake munke te? etecakkatskat hvtvm ocatske te? maket: momen heyv opunvkv naken okat vcvkvyen em onayēmvts; Etecakkatskan ashvtvpecatskvres, makvranat estome estomis kerreye tayvt haks?

8 Momen Cutv e'rke Eslevl em punayet, Mvnettan vc vpvken vtotvs, momen asvpvkilet, vpeyeyvres; pvsatkekot, hesahokeyvret, pume, ceme momen pun lopuckusat esyomeyat.

9 Vyoposkvt huerares: emen cv'nken em 'pohetskvres; ec ohfulecihcet, cc homvn huericvkon omat, estofis cem mvttecicvyvtet ce homvn huerares:

10 Vcewicēkaten omat, mehenwusan hiyomat svhokkolvn raweyvnt omekv, kicvtes.

11 Momen e'rke take Eslevl em punayet, Hiyomat mo-

mēt on omat, heyvn momecvkes; heyv ckvnv en lokce hervke mahan cen nakvtehkv take vtehken cawet, pam estomusen, fo-en-cvmpe estomusen, esfvmecickv, smvnv, eto en lokce tvkvctawat, amvnt esyome nakemetvn mv esten 'sem vkhvtvpecvkes:

12 Momet cvtokunawv tepvkocken ce'nke take ofvn cvwvks; momet cvtokunawv cen sukcvtake e yuksv ohtehken afulhuehocvte ce'nke take ofvn hvtvm svpeyatskvres; etehosket ome witvtes:

13 Ce 'cuse takeu evpahyet, asvpvkilet, mv esten oh vpeyvkes:

14 Momen Hesaketvmese Yekcetv Omvlecat mv este ehomvn merkvn ce'mvkekvs, Pencemen etecakkatskat etimv tepakan atotvkvren. Momen vn hopuetake vc vkonahohen omat, vc vkonahohet os, kicakvtes.

15 Momen mv este-hunvntaket mv nakemetvn cawet, e'nke take ofvn cvtokunawv tepvkocken, momen Pencemen evpayakvtes; momet asvpvkilet, Ecepsen vkhvtvpehcet, Cosef ehomvn svpaklvtes.

16 Momen Cosef, Pencemen vpvkaken hecof, en cuko ohvfastvn em punayet, Heyv este-hunvntaken cukon asceyicvs, momet nak pvsahtet, etetakuecvs; heyv estet vc vpaket fvccvlikhompetvn hompvkvret ok.

17 Momen este-hunvnwvt Cosef kicat vcvkvyen momecvtes, momet este-hunvnwvt mv este-hunvntaken Cosef en cukon asceyicvtes.

18 Momen este-hunvntaket penkvlakvtes, Cosef en cukon asceyihocekv; momet *etempunayet*, Enhvteceskvn cvtokunawv pun sukcvn fulhuehocvtet omecicen es pu ceyihoces; nake mv omecice es epu'nrvpe tetayat hopoyet, ep oh latket, svlvfkvlke toyeyvren pu cvwvret, pum ecorakko-wakvlkeu, makakvtes.

19 Momet este-hunvnwv Cosef en cuko ohvfastvn vwo-

lihcet, cuko vhauken *vsvpaklet* em punayakvtes, hvmmaket,

20 Aeha, cv pucase toyetskat, mehenwvn enhvteceskvn, hompetvn nesvranet, yvkhvtvpecēmvts:

21 Momen mome ocemvts, fekhonnetvn rorihcet, pun sukcv taken hvwecēmvts, momen hecvs, este-hunvnwv vtekat en cvtokunawv en sukcv e yuksvn vtehkemvts, pun cvtokunawv en honne esfvckat: momen pu'nke ofvn hvtvm esyihcēs.

22 Momet cvtokunawv etvn pu'nke ofvn ashvtvpecēs, hompetvn es nesvranet; estimvt pun cvtokunawvn pun sukcvtaken vtehvten kerrēkos.

23 Momen, Herkvt cem ocvkekvs; ce penkahlvkates; cen Hesaketvmese, momet ce'rke take en Hesaketvmeset cen sukcvtake vtehken nakvcakan ce'mvkes; cen cvtokunawvn ocimvts, kicvtes. Momet Semevn ossihcet, 'sem vlakvtes.

24 Momet mv este-hunvnwvt Cosef en cukon asceyihcet, uewvn e'mahken, e'letaken okkosakvtes; momen em ecorakko-wakvlkeu en hompetvn emakvtes.

25 Momen Cosef fvccvlikof vlvkvranan nakemetvn etetakuecakvtes: mvn tvkliken hompvkvranat pohakekv.

26 Momen Cosef e huten vlakof, nakemetv e'nke take vtehkan cukon escehyet 'sen yicvtes, momet ehomvn ekvnvn tvkpotokakvtes.

27 Momen estonkon fullan em 'pohakvtes, momet, Ce'rke take, este vculat opunvyecatskemv, cvfeknet lika? Hesaket like emunka? kicvtes.

28 Momen, Cem vtotkv pu'rket cvfeknet omes, hesake emunkes; kicakvtes. Momet ekvn potoyicet, vrakkuecakvtes.

29 Momen, en renakvn kvwahpet, e 'cuse Pencemen, e'cke tate e'chushunvnwvn hecvtes, momet kicvtes, Ce

'cuse mvnette mahat, opunvyecet vm onayatskemv, heyvt mv te? Momet, Hesaketvmeset cen heromate! cv'ppuce toyetskat, kicvtes.

30 Momet Cosef lvpecicvtes; em envcofv em vnokeckvt e 'cusen eyacusekv: momet estvmv hvkihke tayan hopoyvtes; momet en nvthofvn ecehyet, mvn hvkihkvtes.

31 Momet e turofvn okkohset, ossvtes; momet se en tvciket, Tvkliken 'sohocvks, kicvtes.

32 Momen eme entvlken em ohocet, etecakkakateu entvlken, momen Ecepsvlke, eme vpvke hompakateu, entvlken 'sem ohocakvtes; Ecepsvlket Hepluvlken vpvket hompvkeko tayekv; mvt Ecepsvlke em enhomeckvt omekv.

33 Momen ehomvn vpokvtes, homv heckvtet homv heckvte vrahkv vcvkvyen, momen mvnette mahat em mvnettetv vcvkvyen: momen este-hunvntaket em estomahet etehecakvtes.

34 Momen eme ehomv enkvpvken hompetvn acahwet *ohtotakvtes:* momis Pencemen ohtotat vpvltake hvmkvtekat enake ome cahkepvtes. Momen vpvket esket, afvckakvtes.

SETENTVCKE 44.

Momen en cuko ohvfastvn em punayet kicvtes, Mv este hunvntake en sukcvtaken hompetvn es fvcficvs, estomusen svpeye tayat, momet este-hunvnwv vtekat en sukcv e yuksvn en cvtokunawvn vtehvs.

2 Momet vn sesketv, cvtokunaphvtke sesketv, momen cvtokunawv teleko esneskv mvnette mahat en sukcv e yuksvn vtehvs. Momen opunvkv Cosef opunayat vcvkvyen momecvtes.

3 Momen hvthvyvtke hvyvyakat vpaken mv este-hunvntake vtothoyvtes, entake em ccorakko-wakvtakeu.

4 *Momen* tvlofv sosiyet, hopvyeceko munkof, Cosef en cuko ohvfastvn em punayet kicvtes, Ahuyiret, mv este-hunvntaken assecvkvs; momet cakketskof, hvmmaket em punayvketskvres, Estomaten heran holwakan es fehkatske haks?

5 Cv pucase es eskat, momet mehenwvn es owalat heyvt mv toko? mvn momecatskat holwvken momehcatskes.

6 Momen cvkiket, heyv opunvkvn 'sem punayakvtes.

7 Momen em punayet kicakvtes, Estomaten cv pucaset opunvkv hiyomakan opunaye te? Cem vtotkvlket nake mv oman momecvkvre en hopvyecet omekvs.

8 Hecvs, mv cvtokunawv pun sukcv e yuksv take vtehken hecēmv hvtvm res cen yiceyvnks, Kenvn ekvnv enkvpvken: monkv estomen ce pucase en cuko asossen cvtokunaphvtken monkat cvtokunaplanen horkopeye taye haks?

9 Estimv vpvken mvn eshechoyat, mvt elekvs, momen ohvtvlakat pumeu cv pucase en svlvfkvlke toyeyvres.

10 Momen makvtes, Hiyomat cem opunvkv vcvkvyen momekvs; estimv vpvken eshechoyat, mvt vn svlvfket omvres; momen cem mvttekot svpaklatskvres.

11 Momof lvpecicet este vtekat en sukcvn ekvnvn es tvkhvtvpecicet, este vtekat en sukcvn hvwecvtes.

12 Momen hopoyet vculaten 'svlicecet, mvnette mahan es wikvtes: momen sesketvt Pencemen en sukcv vpiken eshechoyvtes.

13 Momof em vccvketaken selahlecakvtes, momen este vtekat em ecorakko-wakvn svpolihcet, tvlofvn ye fulecvtes.

14 Momen Cutv, etecakkvke esyomat, Cosef en cukon yicvtes; momen emet mvn like emunkvtes; momen ehomvn ekvnvn tvkpvlatkvtes.

15 Momen Cosef, Heyv nake momecatskat nakmomeckv

estome te? este-hunvnwv vne omat mehenwvn owale tayat kerratskeko? kicakvtes.

16 Momen Cutvt, Cv pucasen naken em punayvraneya? naken makvraneya? momen estomen pum mvttvkekat e ohkerkuecvraneya? Hesaketvmeset cem vtotkvlke en holwvyeckvn eshehces: hecvs, cv pucase en svlvfkvlke toyēs, pumet momen mv esteu e'nke ofv sesketv eshechoyat.

17 Momen emet, Mvn momecare vn hopvyet omekvs: mv este e'nke ofv sesketv eshechoyat, mvt vn svlvfke tares; momis centaket on omat, herkv ofvn ce'rke taken ohvpeyvkes.

18 Momof Cutvt vwolihcet, Aeha, cv pucase toyetskat, ce'nkusapis, cem vtotkvt cv pucase e hvcko ofvn opunvkv hvmken opunayvre em etektvnecetsken, cen cvpvkketvt cem vtotkv vnrvpen vhetikats: Felo etvpometskekv.

19 Cv pucaset, em vtotkvlken em 'pohet, Ce'rke take monkat tecakkatskan ocatska? makemvts.

20 Momen pumet cv pucasen em punayet, Pu'rken ocēs, este vculet, momen hopuewv vcule mahof en heckuehocvte cotkat oces: momen e 'rvhvt elvtet on, eme tvlkuset e'cke tate e'chuswvt vhoskes, momen e'rket vnokecet os, kicēmvts.

21 Momen cemet, cem vtotkvlken em punayet, Mvn res vn hvtvpecatskvres, vn renakvn oh ocaren, kicetskemvts.

22 Momen pumet cv pucasen, Mv mvnettat e'rken enkvpvkeko tayes; e'rken enkvpaken omat, e'rket elvret ok, kicēmvts.

23 Momen cem vtotkvlken em punayet, Ce 'cuse mvnette mahat ece 'pakvket vkhvtvpkekon omat, cv turofvn svnvcomvn hecatskekares, kicetskemvts.

24 Momen mome ocemvts, cem vtotkv cv'rken oh fuleceyof, cv pucase em opunvkvn em onayēmvts.

25 Momen pu'rket, Hvtvm vpehyet, hompetv estomusen pun nesvkes, makemvts.

26 Momen pumet, Vkhvtvpecēko tayes; pu 'cuse mvnette mahat epu 'paken omat, vkhvtvpeceyvres; pu 'cuse mvnette mahat epu 'pvkekon omat, mv este-hunvnwv c turofvn hecēko tayekv, kicēmvts.

27 Momen cem vtotkv cv'rket opunayet, Cv 'hiwvt cv'ppucetake hokkolen vn heckuecvten kerratskes:

28 Momen hvmket osiyet, v'nkvpakvtes, momen, Mehenwusen selahlehocet os: makvyvntvs, momen mv vteken hecvyvte sekos:

29 Momen heyvu vc vkonahatsken, nak holwvket oh latken omat, cv'kvesse supvkhvthakan feknokketv vpvken este-herickvn hvtvphuecatskvres, pu kicemvts.

30 Monkv hiyomat cem vtotkv cv'rken em vlakin, mvnettat epu 'pvket omekon omat: en hesaketvt mvnettat en hesaketv vpvken wvnvket omekv;

31 Momēt ocvres, mvnettat *epu 'pvket* omekon hecof, elvres; momen cem vtotkvlket cem vtotkv pu'rke e'kvesse supvkhvthakan feknokketv vpvken este-herickvn hvtvphuecvkvres.

32 Cem vtotkvt cv'rke ehomvn mvnettat vyoposkvt hakemvt ok, hvmmaket, Res cem vlvkvkon omat, momof estofis cv'rke ehomvn vm mvttat huerares.

33 Monkv hiyomat cem vtotkvt mvnettat vyoposket, cv pucase em vtotkvt likare vm etektvnecet, mvnettat etecakkakat vpvket ayvre em etektvnecetskvren ce'nkusapis.

34 *Hiyomet* omekv, mvnettat vc vpvkekon, estomit cv'rken oh ayare te? nak holwakat cv'rke oh lvtkvranat hece witvyet ok, kicvtes.

SETENTVCKE 45.

Momof Cosef vnakv svpaklat omvlkv ehomvn 'se en tvckeko tayvtes; momet huehkvtes, Este huyiromvlkvn v'nkvpvken sossvkuecvs. Momen este estomet vpaket huerekates, e 'rvhvlken em e ohkerkuecof.

2 Momen yekcen hvkihkvtes; momen Ecepsvlket pohaken, Felo en cuko *vtehkvlkeu* pohakvtes.

3 Momen Cosef etecakkakan em punayet, Cosef toyis; cv'rket hesake emunka? Momen etecakkakat em vyoposkvkeko tayvtes: vpvkakat omecicen fekhervkekok.

4 Momen Cosef, Vc vwolicvkes, ce'nkusapvkis, etecakkakan kicakvtes. Momen vwolicakvtes. Momen, Cosef ce 'cuse, Ecepse ekvnvn wiyyatskvte, toyis, makvtes.

5 Momen hiyomat yvmvn *vlvketvn* cv wiyyatskvnte vrahkvn 'se en nokkicekot, 'se en cvpvkikatskvs, Hesaketvmeset hesaketv vcayecetvn ce homvn vc vtotvtet omekv.

6 Heyv ohrolope hokkolan elaukot ekvnvn ocvtet omen, ohrolope cahkepe, mv em ofv cvpvyeckv momen hiyo sekaranat, vhoske emunkekv.

7 Momen Hesaketvmeset ce homv taken vc vtotvtes, este ece 'hoskat ece 'cayecet, ce hesahokvken hesayeckv rakken es ce hesahuecvret.

8 Monkv hiyomat yvmvn vc vtotvtet centake tokot, momis Hesaketvmeset omes: momet Felon e'rken *cv hayet*, en cuko omvlkv e pucasen, momet Ecepse ekvnv omvlkv ohfvnken cv hayvtes.

9 Lvpecicet, cv'rken oh vpeyvks, momet, Ce'ppuce Cosef hvmmaket os: Hesaketvmeset Ecepse *ekvnv* omvlkv e pucasen cv hayvtet os; vcewicekot a vm vkhvtvpkvs:

10 Momen Kosen ekvnvn liket, vc vwolen liketskvres,

cemet, cen hopuetakeu, cen hopuetake en hopuetake esyomatskat, momen yvpefikv fulle ocetskat, vpuekv fullakat, nake ocetskat omvlkv esyomat:

11 Momen mvn ece 'fvstares; elauko ohrolope cahkepet vhoske emunkekv; nakoceko haketskekaren, cemet, cen cuko vtehkvlke, nake ocetskat omvlkv esyomatskat, maket em punayatskvres.

12 Momen hecvkes, cen renakv taket, momen cv 'cuse Pencemen en renakvt, cv cukwv mahusat cem punayvkaten hecaket os.

13 Momen vrakketv Ecepse ekvnvn ocvyat omvlkvn cv'rken em onayatskvres, momet nak hecatskvnke omvlkvn: momet lvpecicet cv'rken yvmvn asvkhvtvpecatskvres.

14 Momen e 'cuse Pencemen e nokwvn oh lvtiket, oh hvkihkvtes: momen Pencemen Cosef e nokwvn oh hvkihkvtes.

15 Momen etecakkakat omvlkvn vfvnkahket oh hvkihkvtes; momen mv hoyanat etecakkakat etempunayakvtes.

16 Momen mv ohonvkv Felo en cuko ofvn pohkvtes, Cosef etecakkakat yices, maket; momen Felo em vtotkvlke esyoman tayen afvckvkuecvtes.

17 Momen Felot Cosef em punayet, Tecakkaketskan hvmmaket em punayvkvs; Heyvn momecvkes, cem vpuekvtaken sapolihcet, vpeyet, Kenvn ekvnvn resceyvkes;

18 Momet ce'rke take cen cuko vtehkvlke take esyoman evpahyet a vc oh vwvkes: momen Ecepse ekvnv en nake heraten ce'mvkares, momen heyv ekvnv en nehetvn es hompatskvres.

19 Hiyomat ce kihcis, Heyvn momecvkes; cen hopuetakuce vrahkvn, ce 'hiwvtakeu vrahkvn Ecepse ekvnv asossen escvlleckvn cahwet, ce'rke taken evpahyet, vwvkes.

20 Momen ohvtvlakat nake ocatskat stoskohmatskvs; Ecepse ekvnv omvlkv en heretv cenake taket ok.

21 Momen Eslevl e'ppucetake mvn momecakvtes; momen Cosef escvlleckvn e'makvtes, Felot makvte vcvkvyen, momet vpeyan ehvlewvn e'makvtes.

22 Omvlkvn este-hunvntake vtekaten vccvke teyoposhueckvn vrahrvkvn emakvtes; momis Pencemen cvtokunaphvtke warke cukpe tutcenen, momen vccvke teyoposhueckv cahkepen emvtes.

23 Momen e'rken hiyomen em vtotvtes; corakko-wakv pale Ecepse en nanvke herakan es sapolvken, momen corakko-wakv en hoktvke pale teleko, tvklike, hompetv esyome ehvlewvn es sapolvken e'rke vlakat vrahkvn.

24 Momen, etecakkakan vtoten, enkvpvkakvtes; momen em punayet, Vketecet, vpeyatskan etenrahpatskvs, kicakvtes.

25 Momen Ecepsen asosset vcemiket, Kenvn ekvnvn, e'rke Cekvpen, 'rem oricvtes.

26 Momet em onayet, Cosef wenake emunkes, momet Ecepse ekvnv omvlkv 'sem evpayvt hueres, makakvtes. Momen e feke en yekcet sumkvtes, em vkvsvmvkekok.

27 Momen Cosef em punayakvte, opunvkv omvlkvn em onayakvtes: momen escvlleckv svpeyvren Cosef vtotakvten hecof, e'rke take Cekvpe em puyvfekcvt acvfeknvtes:

28 Momen Eslevl, Tetayes; Cosef cv'ppucet wenake emunkes; ca'leko emunket ahyit erhecares, makvtes.

SETENTVCKE 46.

Momet Eslevl cunecket ayvtes, emet nake ocat omvlkv esyomat, momet Pev-sepvn eroret, nanvke ohnekrickvn e'rke Iseke en Hesaketvmesen *altvn* em ohnekricvtes.

2 Momen Hesaketvmeset, nere nakheckekat ofvn em

punayet, Cekvpē, Cekvpē, makvtes. Momen Yvmvn aris, makvtes.

3 Momen kicvtes, Hesaketvmese, ce'rke en Hesaketvmese, toyis: Ecepsen vkhvtvpketvn ce penkahlates; mvn etvlwv rakken ce hayaret ok:

4 Ece 'pakit Ecepsen vkhvtvpkares; momet ohvtvlakat mehenwvn res ece 'lvkares: momen Cosef ce turwvn e'nken oh wvkecvres.

5 Momen Cekvpet, ahuyiret, Pev-sepvn enkvpakvtes; momen Eslevl e'ppucetaket, escvlleckv Felot vtehkvren vtotakvten vtehken e'rke take Cekvpen, en hopuetakuce take, e 'hitake esyoman svpeyvtes.

6 Momet em vpuekv, momen en nakockv take Kenvn ekvnv ofv heckuecakvtet cahwet, Ecepse ekvnvn yicvtes, Cekvpe, vhonvpse omvlkv vpvkakateu:

7 E'ppucetake momen e'ppucetake re'ppucetakeu vpvkakat, e'chustvlke, e'ppucetake e'chustvlke esyoman, momen vhonvpse omvlkv vpvkakaten Ecepsen esceyakvtes.

8 Momen Eslevl en hopuetake Ecepsen esceyakvte e hocefhokvt heyvt omakes; Cekvpet, e'ppucetakeu: Cekvpe e'ppuce Lupe, homv heckvtet.

9 Momen Lupe e'ppucetake; Henvk, Falu, Heslvne, Kami esyomat.

10 Momen Semev e'ppucetake; Cemuel, Camene, Ohate, Cekene, Soha, Sal Kenvnvlke hokte e'chushunvnwv esyomat.

11 Momen Lefi e'ppucetake; Kvsvne, Kohar, Meleli esyomat.

12 Momen Cutv e'ppucetake; Vle, Onvne, Sela, Pelese, Selv esyomat; momis Vle Onvne tepakat Kenvn ekvnvn pvsatkvtes. Momen Pelese e'ppucetaket Heslvne Hemvle tepakat tates.

13 Momen Esekv e'ppucetake; Tolv, Pufv, Cop, Semlvne esyomat.

14 Momen Sepulvne e'ppucetake; Selete, Elone, Calele esyomat.

15 Heyvt Lev e'chushvnvntake, mv Petvn-elvm ekvnvn Cekvpe en heckuecvtet omakes, momen e'chuste Tinvn: e'ppucetake e'chustvlke esyomat em puyvfekcvtake omvlkvt pale tutcenen tutcenohkakvtes.

16 Momen Kate e'ppucetake; Sefevne, Haki, Suni, Espvne, Eli, Aloti, Aleli esyomat.

17 Momen Asv e'ppucetake; Emna, Esfa, Esfi, Peliv esyomat, momen e 'wvnwv take Sela; momen Peliv e'ppucetake; Hepv Malkivl tepakat.

18 Heyvt Selpv, mv Lepvnet e'chuste Levn emvte, e'chushunvntaket omakes; momen heyvn Cekvpen en heckuecvtes, est' em puyvfekcv palen epohkakat.

19 Cekvpe e 'hiwv Lecvle e'chushunvntake; Cosef Pencemen tepakat.

20 Momen Cosef Ecepse ekvnvn Menasv Eflevm tepakat en heckuehocvtes, mv Patefelv On em plest e'chuste Vsenar en heckuecvtet.

21 Momen Pencemen e'ppucetake; Pela, Pecv, Aspele, Kela, Neemv, Ehi, Lase, Mvpem, Hvpem, Ate esyomat.

22 Heyvt Lecvle e'chushvnvntake, mv Cekvpe en heckuecvtet omakes; est' em puyvfekcv omvlkat palen ostohkakvtes.

23 Momen Tane e'ppucetake; Husem.

24 Momen Nafteli e'ppucetake; Casel, Kuni, Cesv, Selem esyomat.

25 Heyvt Pelhv, mv Lepvnet e'chuste Lecvlen emvte, e'chushunvntaket omakes, momen heyvn emet Cekvpe en heckuecvtes: est' em puyvfekcv omvlkat kolvpakvtes.

26 Est' em puyvfekcv Cekvpe vpvkvke Ecepsen esceya-

kat, mv em etetackv asossakvte omvlkat, pale epaken epohkakvtes; e'ppucetake e 'hitake vpaket vhonkvtkvkekon.

27 Momen Cosef e'ppucetake Ecepsen en heckuehocvtet est' em puyvfekcv hokkolvtes; est' em puyvfekcv Cekvpe en cuko-hvmecvlket Ecepsen esceyakat omvlkat pale kolvpakvtes.

28 Momen Cutv Cosef oh ayetvn homvn vtotvtes, nene Kosen *ekvnv* eroran ēhomvn hecicvren: momen Kosen ekvnvn esceyakvtes.

29 Momen Cosef, em escvlleckv-pvfnvn etetakuehcet, e'rke Eslevl vnrvpvranet, Kosen ayvtes: momet e en heckuehcet, e nokwvn oh lvtiket, vcvpken e nokwvn oh hvkihkvtes.

30 Momen Eslevl Cosef em punayet, Hiyomat cv'lekvs, ce hesake emunken ce turofvn hecikv, kicvtes.

31 Momen Cosef etecakkvke e'rke en cuko-hvmecvlke esyoman em punayet kicakvtes, Felon oh ahyit, em onayet kicares, Tecakkakvyat cv'rke en cuko-hvmecvlke esyome, Kenvn ekvnvn vpokvtet, a vc oh yices;

32 Momen este-hunvntaket yvpefikv vhecicvlket omakes, vpuekv vhecicvlket omakvtet ok; momet en yvpefikv fullakat, em vpuekv fullakat, nak ocakat omvlkv esyoman es yices.

33 Momen momēt ocvres, Felot ce'nhuehket, Cen nakvfvstetv taket nake te? makof,

34 Hvmmakatskvres, Cem vtotkvlket vpuekv vhecicvlket omeyvtes, pu mvnettvke vteke hiyome oren, pumet pu'rkvlke tate esyomeyat: momat Kosen ekvnvn vpokatskvret; vpuekv vhecicv vtekat Ecepsvlke em enhomeckvt omekv.

SETENTVCKE 47.

Momof Cosef recehyet, Felon em onayvtes, hvmmaket, Cv'rke, tecakkakvyat, en yvpefikv fullakat, em vpuekv fullakat, nake ocakat esyomat omvlkvt Kenvn ekvnvn asosiyet, yices; momen hecvs, Kosen ekvnvn fulles.

2 Momen etecakkakat vpvlwv este-hunvntake cahkepen evpahyet, Felo ehomvn svpvklecvtes.

3 Momen Felot Cosef etecakkakan em punayet, Cen nakvfvstetv nake te? kicakvtes. Momen, Cem vtotkvlket vpuekv vhecicvlke toyēs, pume momen pu'rkvlkeu, Felon kicakvtes.

4 Momet Felon em punayet, Heyv ekvnvn vpoketvn komet yices; cem vtotkvlke em vpuekvn en nanopkv sepekokv, Kenvn ekvnvn elaukot yekcet ok; monkv hiyomat cem vtotkvlket Kosen ekvnvn vpokeyvre pum etektvnecetskvren ce'nkusapēs, kicakvtes.

5 Momen Felot Cosef em punayet, Ce'rke tecakkaketskat esyomat ec oh yices;

6 Ecepse ekvnvt ce homvn oces; ekvnv here mahan ce'rke tecakkaketskat esyomat vpoyetskvres; Kosen ekvnvn vpokekvs; momen este-hunvntake mvnvckakat vpvkaken kerretsken omat, vm vpuekv ohfvnkvken svpvklecetskvres, kicvtes.

7 Momen Cosef e'rke Cekvpen escehyet, Felo ehomvn huericvtes; momen Cekvpet Felon ohmerkvn oh opunayvtes.

8 Momen Felot Cekvpen em punayet, Cen hesaketv ohrolope en nettvt nvcoma? kicvtes.

9 Momen Cekvpet, Tvleporvt arvyvte ohrolope en nettvt ohrolope cukpe hvmken pale tutcenet omakes; vn hesaketv ohrolope en nettvt nvcomuset omet, holwvhoket

omvtes, momet mv nettv cv'rkvlke tate tvleporvlke fullvte ohrolope en nettvn oricvkekot os, kicvtes.

10 Momet Cekvpet Felon ohmerkvn oh opunahyet, ehomv huervte enkvpvken ossvtes.

11 Momen Cosef e'rke, etecakkakat esyoman vpoyicet, Ecepse ekvnvn ekvnv here mahat ofvn enake taken emakvtes, Lameses em ekvnv ofvn, Felo makvte vcvkvyen.

12 Momet Cosef e'rke, etecakkakat, erke en cukohvmecvlke esyomat omvlkvn tvkliken es hompvkuecvtes, en cuko hvmkevlkat vtekat vcvkvyen.

13 Momen ekvnv hvmkvn tvklike sekates; elaukot yekce mahet ok, momat Ecepse ekvnv, Kenvn ekvnv tepakat elaukot omecicen pulsvke hakvtes.

14 Momen Cosef, teleko nesakat enrahkvn, cvtokunawv Ecepse ekvnv ofv momen Kenvn ekvnv ofv eshechoyat omvlkvn vteloyvtes; momet Cosef mv cvtokunawvn Felo en cukon esceyvtes.

15 Momen Ecepse ekvnvn, momen Kenvn ekvnvn cvtokunawv omvlkvt pokehpof, Ecepsvlke omvlkvt, Cosef en yicet, Tvkliken pu'mvs; estoman ce homvn pvsatkeyvre te? pun cvtokunawvt pokepekv, kicakvtes.

16 Momen Cosef kicvtes, Cem vpuekvn wiyyvkes; momen cvtokunawvt pokepen omat, cem vpuekv vyoposken ce'mvkares.

17 Momen em vpuekv taken Cosef 'sen yicvtes; Cosef corakko, wakv fulle, yvpefikv fulle, corakko-wakvlkeu esyomat vyoposken tvkliken e'makvtes; momet em vpuekv take omvlkv vyoposken mv ohrolopen hompvkuecvtes.

18 Momen mv ohrolope hoyahnof, ohrolope svhokkolan en yicet, Pun cvtokunawv omvlkvt pokepet omen cv pucasen em ehhēkos; momen vpuekv fulle ocakat cv pucase enaket omakes; cv pucase en renakv ehomvn na-

ket vhoskekon, pu'natake, pum ekvnv esyomat tvlkuset vhosket os:

19 Estoman cen renakv ehomvn pvsatkeyvre te, pumet pum ekvnvu esyomat? Pum ekvnv esyomeyat vyoposken tvkliken es pun nesvkvs, momen pumet pum ekvnv esyomeyat Felo em vtotkvlke toyeyvres: momen nerkvn pu'mvkvs, pvsatkekot, hesahokeyvren, momen ekvnvt tvlvhassekaren, kicakvtes.

20 Monkv Cosef Ecepse ekvnv omvlkvn Felon en nesvtes; elaukot yekcen ohwetenkat omecicen, Ecepsvlke este-hunvnwv vtekat em ecvpofvn wiyyet omekv; momen mv ekvnv Felo enake hakvtes.

21 Momen estet on omat, Cosef Ecepse em vteke yuksv hvmke enkvpvket yuksv hvmkat eroren tvlofv ocakan ohkuehuecvtes.

22 Plestvlke em ekvnv tvlken nesekates; Felot nak hompetvn em mellvten hompakvtet omen ocaken, hompetv enake nake Felot emaken hompakekv: monkv em ekvnv taken wiyyvkekates.

23 Momen Cosef esten em punayet, Hecvkes, mucv nettvn centake cem ekvnv take esyomatskan Felon en nesahkis; hecvkes, nerkvt yvmvn cem ocakes, momen ekvnvn fokayatskvres, kicakvtes.

24 Momen vtelokv omof momēt ocvres, tekvpvke svcahkepan Felon ematsken, tekvpvke ostat cenake taket omvres, cvpofvn nerkvt, momet cen hompetvn, cen cukovtehkvlkeu, momet cen lopuckusat en hompetvn, kicakvtes.

25 Momen kicakvtes, Pu hesahuecet ometskes; cv pucase ehomvn heromkvn pun heckvkekvs, momet Felo em vtotkvlke toyeyvres.

26 Momen, Felot tekvpvke svcahkepan ocvres, maket, Cosef Ecepse ekvnv ohfvccvn vhakvn mvn hayvtes, mucv

nettv eroren ; plestvlke tvlkusat em ekvnv tvlkuset Felo enake hakekates.

27 Momen Eslevl Ecepse ekvnv ofv Kosen ekvnvn likvtes ; momen mv em ofvn nakockvn e en heckuecet, honvpsvket, tayen ohvtvlvkakvtes.

28 Momen Cekvpet Ecepse ekvnvn ohrolope palen kolvpohkaken likvtes; monkv Cekvpe en nettvt, ohrolope wenakvte cukpe hvmken pale osten kolvpohkakvtes.

29 Momen Eslevl elvranat oketvt vwolicvtes : momen e'ppuce Cosef enhuhiket, kicvtes, Hiyomat cen renakv ehomvn heromkvn eshehcin omat, ce'nkusapis, ce'nke cv hvfe elecvn wvkecvs, momet heromet, mehenwvn es vc vfastetskvres; Ecepse ekvnvn cv'nan herihcetskvs, ce'nkusapis :

30 Momis cv'rkvlke vpaket nocvyof, Ecepsen es vc osiyet, em ena-herickv hute taken cv hericetskvres. Momen, Mahketskat etvpomen momecares, kicvtes.

31 Momen, Etemfvccetv vcakan es cv temfvccvs, kicvtes. Momen etemfvccetv vcakan 'setemfaccvtes. Momen Eslevl topv e'kvn oh potokvtes.

SETENTVCKE 48.

Momen mome ocvtes, heyv nanvke renyupvn, hvmket, Ce'rket enokkes, maket, Cosef em onayvtes: momen e'ppucetake hokkole, Menasv Eflevm tepakan evpayvtes.

2 Momen hvmket Cekvpen em onayet, Ce'ppuce Cosef cem vlakes, makvtes : momen Eslevl e yekcihcet, topvn ohlikvtes.

3 Momen Cekvpet Cosef em punayet, kicvtes, Hesaketvmese Yekcetv Omvlecat Kenvn ekvnv Lvs tvlofvn e vn heckuecvtes, momet vc ohmerret,

4 Hecvs, honapsen ce hayet, ec ohvtvlayares, etvlwvvlke etohkvlken ce hayit, heyv ekvnvn, ece honvpse ce yupv

yicat, meyuksv-seko enake taranen, emvkares, cv kicvtes.

5 Momen hiyomat ce'ppucetake hokkole, Ecepsen ec oh vlvkvko emunken Ecepse ekvnvn cen heckuehocvtet cvnaket omakes; Eflevm Menasv tepakat Lupe Semev tepakat etvpomet cvnaket omvkvres.

6 Momen ece honvpse mv erenyupvn cen heckuehocat cenaket omvkvres; ekvnv enake taranat ofvn e 'rvhvlke e hocefkv take vcvkvyen hocefhoyvkvres.

7 Momen vnet on omat, Petvn *Elvm* enkvpvket atvyof, Lecvlet Kenvn ekvnvn vyetvn vm elepvntvs, Eflar roretv vyetv kocuknusat vhoskof; momen mvn hericvyvntvs, vyetv Eflar roran, (mvt Perehem tes.)

8 Momen Eslevl Cosef e'ppucetaken hecet, Heyv estitvke te? makvtes.

9 Momen Cosef e'rken kicvtes, Cv'ppucetake Hesaketvmeset yvmvn a'mvtet omakes. Momen kicvtes, 'Svm vtes, ce'nkusapis, momen ohmerkv opunvkvn oh opunayares.

10 Momen vculkvt omecicen en renakvt hereko hakvten, heceko tayvtes. Momen es em vwolicvtes; momen vfvnket, otakvtes.

11 Momet Eslevl Cosef em punayet, E turofvn hecares, ce komvkvntvs, momen hecvs, Hesaketvmeset ece honvpsen cv hecvkueces.

12 Momen Cosef *e'rke* e torkowv em etenrvwvn awolhuecvtes; momet e turofv ekvnvn vhecen potokvtes.

13 Momet Cosef hokkolvn evpahyet, Eflevm e'nkvpervn es hvlatet Eslevl e'nkvskvnv fvccvn, momet Menasvn e'nkvskvnvn es hvlatet Eslevl e'nkvperv fvccvn, 'sem vwolicvtes.

14 Momen Eslevl e'nkvpervn awiyyet, Eflevm mvnettat e'kvn oh wvkecet, e'nkvskvnvn Menasv e'kvn oh wvke-

cvtes, kerret, e'nketaken fvyatet; Menasvt homv heckvtet ok.

15 Momet Cekvpet ohmerkv opunvkvn Cosef oh opunayet makvtes, Mv Hesaketvmeset cv'rkvlke tate Eplehame Iseke tepakat ehomvn welakvte, mv Hesaketvmeset hesakvyvte omvlkv eteropotte mucv nettv eroren cv hompicvtet,

16 Mv Encel nak holwakat omvlkv vc ossicvtet heyv mvnettakat ohmerrekvs; momen cv hocefkvt oh hocefket, cv'rkvlke tate Eplehame Iseke tepakat e hocefhokvt oh hocefkvkekvs; momen ekvnv en nvrkvpvn este ohvtvlaket sulke mahe hahvkekvs.

17 Momen e'rket e'nkvpervn Eflevm e'kvn oh wvkecen Cosef hecof, en herekates; momet e'rke e'nken Eflevm e'kv enkvpvke Menasv e'kvn ohkueyetvn komet kvwapvtes.

18 Momet Cosef, Mohmates, cv'rkē; heyvt homv heckvtet omekv; eme e'kvn ce'nken oh wvkecvs, e'rken kicvtes.

19 Momen e'rket em vkvsvmekates, Kerris, cv'ppucē, kerris; mvu etvlwv hakvres, momet emeu rakke tares; mome estomis e 'cuset 'sen rakke tares; momen en honvpse etvlwvvlke sulke etohkvlke hakvres.

20 Momet mv nettvn ohmerkvn oh opunayvtes, Eflevm omēn momen Menasv omēn Hesaketvmeset ce hayekvs, maket, Eslevl cemen hocefet ohmerkvn oh opunayvkvres, maket: momet Eflevm Menasv enhomahten huericvtes.

21 Momet Eslevl Cosef em punayet, Hecvs, elis; momis Hesaketvmeset ece 'pakvkvres, momet ce'rkvlke tate em ekvnvn yes ce fulkvkvres.

22 Momet ohvtvlakat tecakkaketskat senhoyvnen ekvnv hvmken ce'hmis, mv vm eslafkv-cvpko vm eccvkotakse tepakan Amolvlken es esvyvtet, kicvtes.

SETENTVCKE 49.

Momet Cekvpet e'ppucetaken oh huehket, hvmmakvtes; E vteloyvkes, nettv ocvkvranat omof nake ec oh lvtkvranvkan cem onayvkaren.

2 Cekvpe e'ppucetake toyatskat, e vtelohyet, pohvkes; momet ce'rke take Eslevl em vpohicvkes.

3 Lupē, cv'*ppuce* homv heckvtet omet, vn yekce, momet vn yekcetv em ette cnhvteceskvt; rakketv emuntalat momet yekcetv emuntalat ometskes.

4 Uewv *melohle* omēt yekcen huerekot, homahtvt huerctskekares, ce'rke en topvn oh ayetskvtet ok; momof mvn svholwvyecetskvtes; vn topvn oh ayvtes.

5 Semev Lefi tepakat tecakkvket omakes; em eslafkvcvpkotaket setepokv esteleckvt omakes.

6 Vm puyvfekcv toyetskat, naken etemopunvyecakof, em ecehyetskvs; vm vrakketv toyetskat, etenvkaftof, vpahketskvs; cvpvkhokof esten pvsatet, ekv-yekcvket ot, wakv hvfe em acvfvkv taken warakvtet ok.

7 En cvpvkketv taken, hiyye tatet ok, ohtvhikvket omen, en homeckv takeu ohtvhikvkekvs, holwvyece tatet ok: Cekvpe em etenrvwvn etekvpicit, Eslevl em etenrvwvn vwahecares.

8 Cutv toyetskat, tecakkaketskat ece 'kvsvmvkvres; ce'nket cen horrvlke e nokwv taken oh ocvres; ce'rke e'ppucetaket ce homvn potokvkvres.

9 Cutvt este-papv e'chuswvt omes: cv'ppucē, nak pvsatetskvte enkvpvket vcemketskvtes; este-papv omēt cunecket, este-papv hoktvlwv omēt cunekvtes; estit ahuericvre te?

10 Mekko ohfvnkat es en kerkvt Cutvn enkvpvkekon, e'letakeu em etenrvwvn vhakv-emvt enkvpvkeko munken

Silot vlvkvres; momen em vpohickvn estet em vtelokvres.

11 Em ecorakko-wakv pvrko-fvkvn vwvnayet, momet em ecorakko-wakv e'chuswvn pvrko-fvkv here mahan vwvnahyet, em vccvken pvrko-opuswvn es okkoset, en kapvn pvrko e catvn es okkohses;

12 E turwvt pvrko-opuswvn es catvket omen, e nutet nakepese es hvthvke tares.

13 Sepulvnet uehvtkv vfopken liket, perro em vfekhonnetvt omvres; momen em ekvnv-tvckv em vteket Sitvn vfopken orvres.

14 Esekvt corakko-wakv yvpefikv hute em etenrvwvn wakkat omes:

15 Momet fekvpkv ocan heret oman hecet, ekvnvu heruset oman hecvtes; momet e fulowvn nak karonetvn ehmet, vtotketv emhoyvranan elecvn e huericvtes.

16 Tanet, Eslevl em vliketv *palen hokkolohkakat* hvmket omet, em esten ohfvccvkuecvres.

17 Tanet nenen oh wakket cetto holwvyecet omet, nenucen oh wakket, cetto eyvpe oce, corakko e'leceskvn akkat, ohlikvt pvlken alvtkvren omvres.

18 Cehofv toyetskat, hesaketv estemetskan emehakvyvtet os.

19 Kate tat, svpenkvlecvlke etohkvlkat ohcakkvkvres, momis espoken emet cakkvres.

20 Asv aosse en tvklike nehet omen, mekkvlke en hompetv herakan heckuecvres.

21 Nafteli eco enrecopkat omes; opunvkv estafvcecicvke tayan estemet os.

22 Cosef etolvcce tayen ettat, etolvcce uekiwv tempe oce, tayen ettat omes: em elvccvket tohopken oh hontvket omes.

23 Eccvkotakse esfullvlket tayen nokkicakvtes, momet echet assecakvtes;

24 Momis em eccvkotakse yekcetv ofvn fekhonnvtes, momen Yekce Mahat Cekvpe enaket e'nket Cosef e'nke e sakpvn yekcvken hayvtes; (Yvpefikv vhecicvt, Eslevl en Cvtot, mvn avtet omes.)

25 Ce'rke en Hesaketvmeset momecvtes, mv cem vnicvranat, momet Yekcetv Omvlecat, ohmerkv onvpv hvlwe ocakan, ohmerkv vklauke kvncvpe wakke ocakan, momen ohmerkv epese momen hopuetakhute ocakan es ec ohmerrvranat.

26 Ohmerkv ce'rke oh opunayat, cv'rkvlke tate oh opunayvkvte ekvnhvlhvwe meyuksv-seko svpaklat em vteke hopvye mahat oren emuntvlaket omes: mvt Cosef e'kvn oh ocet, mv etecakkakvte enkvpvkvte ekv-onvpvn oh ocvkvres.

27 Pencemen yvhv nak wenake selahlecat omes: hvthvyvtken nak elehcat lokvres, momet yafkof nak cahwat etekvpicvres.

28 Heyv omvlkvt Eslevl em vliketv palen hokkolohkakat omakes: momen nake e'rke em punayet, ohmerkvn oh opunayakat heyvt omes; *em vliketv* vtekat ohmerkv oh ocvranat etvpomet oh opunayvtes.

29 Momet ohyekcicet kicakvtes, Vm este taten ohvpvkvranvyet os: ekvnhauke Eflvne Hetvlke em ekvnv ofv ocat ofvn cv'rkvlke tate vpvken cv hericvs.

30 Ekvnhauke Mekpelv ekvnv, Kenvn ekvnv ofvn Mamle ehomv oce, mv Eplehamet, ekvnv vpvken, Eflvne Hetvlken en nesvten, este-herickv hute epucasvret.

31 Mvn Eplehame e 'hiwv Sele tepakan hericakvtes: mvn Iseke e 'hiwv Lepekv tepakan hericakvntvs; momen mvn Levn hericvyvntvs.

32 Mv ekvnv momen ekvnhauke mv ofv ocat, mv *Eplehamet* Her en hopuetake en nesvten.

33 Momen Cekvpet e'ppucetaken ohyekcicet nak kicakat espoyof, e'len topvn a oh cemhuehcet, momet hesakvte wihket, em este taten ohvpakvtes.

SETENTVCKE 50.

Momen Cosef, e'rke e turofvn oh lvtiket, oh hvkihket, vfvnkvtes.

2 Momet Cosef em vtotkvlke vlekcvlken esfvmecickvn es vfvstvkvren kicakvtes: momen vlekcvlket Eslevl esfvmecickvn es vfvstakvtes.

3 Momen eme ohfvccvn nettv pale osten esfvcfakvtes; momēn estenaelv esfvmecickv es vfvstetv nettvn esfvcfvket ok; momen Ecepsvlket nettv pale kolvpaken oh wakakvtes.

4 Momen ohwaketv nettv hoyvnakof, Cosef Felo en cuko vtehkvlken em punayet, kicakvtes, Hiyomat cen renakv ehomvn heromkvn eshecin omat, Felo e hvckon em punayet hvmmakatskvren ce'nkusapvkis:

5 Cv'rke etemfvccetv vcakan 'setemfaccin cv hayemvts, maket, Hecvs, elis; este-herickv cvnake Kenvn ekvnvn etetakuecvyvte ofvn cv hericetskvres. Monkv hiyomat ahyit, cv'rken hericare vm etektvnecetskvren ce'nkusapis, momet rvlvkares.

6 Momen Felot, Ahyet, ce'rken hericvtcvs, temfaccetsken ce hayvte etvpomen, kicvtes.

7 Momen Cosef e'rke hericvranet vcemkvtes: momen Felo em vtotkvlke omvlkvt, en cuko vtehkvlke vculakat, momen Ecepse ekvnv em vculvke omvlkvt,

8 Momen Cosef en cuko vtehkvlke omvlkvt, momen etecakkakat e'rke en cuko vtehkvlke esyomat vcvkvpeyvtes; en lopuckusat, en yvpefikv fullakat, momen vpuekv *omvlkv* fullakat tvlken Kosen ekvnvn wikakvtes.

9 Momen escvlleckv-pvfnvt, corakko ohvpokvlke esyo-

mat vcvkvpeyvtes: momen etohkvlkat rakke mahet omvtes.

10 Momet Etate en nerkv-en-cesketv Cotvne hvcce tvpalv ocan roricvtes, momet mvn waketv rakke, momet yekcen 'soh wakakvtes: momen waketvn nettv kolvpaken e'rken en hayvtes.

11 Momen mv ekvnv vpoke Kenvnvlket waketv Etate en nerkv-en-cesketv ocan hecakof, Heyvt Ecepsvlke en waketv honnet omes, makakvtes: monkv e hocefkvt Epel-meslem kihocvtet os, mv Cotvne tvpalv ocan.

12 Momen e'ppucetaket nak kicakvte vcvkvyen em momecakvtes:

13 E'ppucetaket Kenvn ekvnvn svpeyet, escehyet, ekvnhauke Mekpelv ekvnv ofv ocat, mv Eplehamet estehericky hute epucasvranat, ekvnv vpvke Eflvne Hetvlke en nesvte, ofvn hericakvtet ok.

14 Momen Cosef, e'rke hericat hoyanof, Ecepsen yefulkvtes, etecakkakat, e'rke hericvrane vcvkvpeyvte omvlkv esyomat.

15 Momen Cosef etecakkakat e'rke ēlen hecakof, Cosef pun homecet, nak holwvke em momeceyvte omvlkvn esfvcken pum pvlehce wites, makakvtes.

16 Momet opunvkvn Cosef em vtotakvtes, hvmmaket, Ce'rket eleko emunket vhakvn emvtes, hvmmaket,

17 Hiyomen Cosef em punayatskvres, Hiyomat tecakkaketskat cem mvttecicakvte, momen en holwvyeckv taken, holwvken cem momecakvtet oman, es em wikvkvs, ce'nkusapis; momen hiyomat ce'nkusapēs, ce'rke en Hesaketvmese em vtotkvlke en holwvyeckvn es em wikvkvs. Momen em punayakof Cosef hvkihkvtes.

18 Momen ohvtvlakat etecakkakat oh vpehyet, e turofv ehomvn tvkpvlatkvtes; momet, Hecvs, cem vtotkvlke toyēs, makakvtes.

19 Momen Cosef etecakkakan em punayet, Ce penkahlvkates, *hiyomet* omekv, Hesaketvmese vyoposket huervya? kicakvtes.

20 Momen centaket on omat, nak holwvken vc vnrvpen komatskvtes; momis Hesaketvmeset lopickvn komvtes, este sulke en hesaketvn vcayecvret.

21 Monkv hiyomat ce penkahlvkates; centake cen lopuckusat esyoman hompvkuecares; kicakvtes. Momet emvhlvpatet, heromet em punayakvtes.

22 Momen Cosef Ecepsen likvtes, emet e'rke en cukohvmecvlke esyomat: momen Cosef ohrolope cukpe hvmken palen arvtes.

23 Momet Cosef Eflevm en honvpse renhonvpse svtutcenan hecvtes: momen Menasv e'ppuce Mekv en hopuetake Cosef e torkowvn oh mahakvtes.

24 Momen Cosef etecakkakan em punayet kicakvtes, Elis; momis Hesaketvmeset mehenwvn cen cukopericet, heyv ekvnv a 'sec ossihcet, mv ekvnv Eplehame, Iseke Cekvpe esyoman emvranet temfvccetv vcakan emetv 'setemfaccvten res ec orvkvres.

25 Momen Cosef elvtes, em vculkv ohrolope cukpe hvmken palat oren; momen esfvmecickvn e'nan 'svfvstahken, Ecepse ekvnvn tohahvwvn vpikvtes.

SMITHSONIAN INSTITUTION LIBRARIES
3 9088 00557 5519